ŁÓDZKIE CENTRUM DOSKONALENIA NAUCZYCIELI
I KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO

Certyfikat ISO

ZESZYT NR 5

DOBRE PRAKTYKI

Katalog dobrych praktyk w edukacji

Lider ZZL w kategorii małych i średnich firm (pięciokrotny)

Laureat Konkursu Lider Zarządzania Zasobami Ludzkimi (2002 - 2011)

Akredytacje Łódzkiego Kuratora Oświaty
dla
placówki doskonalenia
i pozaszkolnych form
kształcenia ustawicznego

ŁÓDŹ 2014

KATALOG DOBRYCH PRAKTYK W EDUKACJI

ZESZYT 5

REDAKCJA:
GRAŻYNA ADAMIEC
JANUSZ MOOS

KOREKTA:
DANUTA GÓRECKA

© ŁÓDZKIE CENTRUM DOSKONALENIA NAUCZYCIELI
I KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO 2014

PROJEKT OKŁADKI: KRYSTYNA JANKOWSKA
SKŁAD I ŁAMANIE: GRAŻYNA ADAMIEC

WYDAWNICTWO I PRACOWNIA POLIGRAFICZNA
ŁÓDZKIEGO CENTRUM DOSKONALENIA NAUCZYCIELI
I KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO
90-142 ŁÓDŹ, UL. KOPCIŃSKIEGO 29
tel. (42) 678 33 78, fax. (42) 678 07 98
e-mail:wcdnikp@wckp.lodz.pl
www.wckp.lodz.pl

WSTĘP

Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego rozpoznaje innowacje programowe, organizacyjne i metodyczne wytwarzane i wdrażane przez nauczycieli różnych typów szkół do praktyki edukacyjnej oraz prezentuje ich treści poprzez czasopismo, komunikaty opracowywane i wygłaszane podczas konferencji, seminariów, warsztatów metodycznych.

Wszystkie procesy edukacyjne ukierunkowane na ZMIANĘ w czynnościach pedagogicznych nauczycieli, strukturze organizacji uczenia się i inne dobre praktyki w przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjach, liceach ogólnokształcących, szkołach wyższych i centrach są i będą katalogowane. W dotychczasowym zbiorze zarejestrowano ponad 1200 dobrych praktyk.

Każda DOBRA PRAKTYKA jest autoryzowana przez nauczyciela, dyrektora szkoły, pracownika naukowego wyższej uczelni lub zespół nauczycieli, a więc umożliwia rozpoznanie nowatorów i liderów w edukacji.

Przekazujemy kolejny zeszyt DOBRYCH PRAKTYK W EDUKACJI i zachęcamy do udziału w procesie upowszechniania swojego dorobku pedagogicznego.

JANUSZ MOOS

Dyrektor Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego

WOJEWÓDZKIE KONKURSY PRZEDMIOTOWE

WOJEWÓDZKIE KONKURSY PRZEDMIOTOWE DLA UCZNIÓW GIMNAZJÓW WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO w roku szkolnym 2013/2014

Dokonano analizy procesów związanych z przeprowadzeniem czternastu Wojewódzkich Konkursów Przedmiotowych dla uczniów gimnazjów województwa łódzkiego (od pięciu lat organizowanych we współpracy Kuratorium Oświaty w Łodzi i Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego).

Do tegorocznej edycji konkursów zgłosiło się ogółem 23624 uczniów z 333 gimnazjów. W eliminacjach szkolnych uczestniczyło 19637 uczniów, z których 1677 zostało zakwalifikowanych do eliminacji rejonowych. W eliminacjach wojewódzkich konkurowało 377 uczniów – spośród nich wyłoniono 167 laureatów i 210 finalistów.

W tegorocznych edycjach konkursów, podobnie jak we wcześniejszych, największym zainteresowaniem cieszyły się konkursy: z języka angielskiego (2901 uczestników) i z języka polskiego (2547 uczestników) oraz z historii (2353 uczestników), z matematyki (2200 uczestników) i z biologii (2187 uczestników).

Tradycyjnie, najmniej uczniów przystąpiło do konkursów z języka francuskiego (148 uczestników) i języka rosyjskiego (176 uczestników). Warto jednak zaznaczyć, że od pięciu lat w konkursach mniej popularnych odnotowuje się najwyższy procent uczniów uzyskujących tytuł laureata – w bieżącym roku szkolnym liczba laureatów z języka angielskiego (16 uczniów) stanowi 0,55% wszystkich uczestników tego konkursu, a liczba laureatów z języka francuskiego (11 uczniów) stanowi 7,43% wszystkich uczestników tego konkursu.

Podsumowanie konkursów odbyło się 16 kwietnia 2014 o godzinie 10:30 w gościnnym III Liceum Ogólnokształcącym w Łodzi, podczas którego Pan Jan Kamiński – Łódzki Kurator Oświaty i Pan Janusz Moos – Dyrektor Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego wręczali zaświadczenia, nagrody i dyplomy laureatom zmagań

konkursowych oraz listy gratulacyjne ich opiekunom i dyrektorom gimnazjów.

Konkurs: WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY z JĘZYKA ANGIELSKIEGO

Przedmiot: język angielski

Lista laureatów i finalistów zatwierdzona przez Łódzkiego Kuratora Oświaty

Lista laureatów:

Lp.	Imię i nazwisko	Szkoła	Opiekun
1.	Krzysztof Leszek Jabłoński	Katolickie Gimnazjum im. Jana-Pawła II, ŁÓDŹ	Ewa Ziołańska-Matysiak
2.	Bartosz Jodziewicz	Szkoła Europejska Gimnazjum, ŁÓDŹ	Dorota Słomiana
3.	Zofia Anna Kifer	Publiczne Gimnazjum nr 1, ŁÓDŹ	Magdalena Jóźwiak
4.	Agnieszka Lucyna Kluska	Publiczne Gimnazjum nr 15, ŁÓDŹ	Małgorzata Morawska
5.	Aleksandra Kubas	Publiczne Gimnazjum nr 13, ŁÓDŹ	Magdalena Boćko
6.	Kacper Aleksander Kubiak	Publiczne Gimnazjum nr 5, ZDUŃSKA WOLA	Marta Skała
7.	Andrzej Kudaj	Gimnazjum nr 1 w Zgierzu, ZGIERZ	Dorota Borkowska
8.	Maja Malaya	Gimnazjum 11 w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr4, ŁÓDŹ	Liliana Godala
9.	Katarzyna Maria Nordyńska	Publiczne Gimnazjum nr 29 w Łodzi, ŁÓDŹ	Malwina Hofman
10.	Mateusz Orłowski	Publiczne Gimnazjum nr1 z oddziałami integracyjnymi im. Szarych Szeregów w Bełchatowie, BEŁCHATÓW	Tomasz Kusy

11.	Marta Piechota	Publiczne Gimnazjum Integracyjne nr 47, ŁÓDŹ	
12.	Filip Piotr Szymczak	Publiczne Gimnazjum nr 1, ŁÓDŹ	Anna Roszkowska
13.	Agata Świątek	Publiczne Gimnazjum nr 38, ŁÓDŹ	Monika Kuligowska-Zarychta
14.	Marta Telus	Gimnazjum 11 w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr4, ŁÓDŹ	Agnieszka Turalska
15.	Igor Marcin Wróbel	Gimnazjum nr 3 im. Unii Europejskiej, SIERADZ	Karolina Mikołajczyk-Rusiecka
16.	Dominika Wyczachowska	Publiczne Gimnazjum nr1 z oddziałami integracyjnymi im. Szarych Szeregów w Bełchatowie, BEŁCHATÓW	Izabela Kusy

Lista finalistów:

Lp.	Imię i nazwisko	Szkoła	Opiekun
1.	Sara Amato	Gimnazjum 11 w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr4, ŁÓDŹ	Liliana Godala
2.	Mikołaj Bzdurski	Szkoła Europejska gimnazjum, ŁÓDŹ	Dorota Słomiana
3.	Natalia Maria Dorożyńska	Gimnazjum nr 1, PABIANICE	Krzysztof Jureczek
4.	Emilian Andrzej Gałązka	Publiczne Gimnazjum nr 36, ŁÓDŹ	Joanna Kowalska-Khan
5.	Peter Kazimierz Kozicki	Salezjańskie Gimnazjum, ŁÓDŹ	Justyna Magnus

6.	Maciej Mateusz Łaszkiewicz vel Łaszczyński	Publiczne Gimnazjum nr 13, ŁÓDŹ	Dominik Pawlak
7.	Julia Barbara Marcinkowska	Publiczne Gimnazjum nr 44, ŁÓDŹ	Katarzyna Reruch
8.	Iga Anna Piasecka	Publiczne Gimnazjum nr 15, ŁÓDŹ	Małgorzata Adamus
9.	Rafał Szczepanik	Gimnazjum nr 43 im. Karla Dedeciusa, ŁÓDŹ	Agnieszka Elżanowska
10.	Adrianna Anna Urbańska	Publiczne Gimnazjum nr 38, ŁÓDŹ	Monika Kuligowska-Zarychta
11.	Sabrina Vranjes	Prywatne Gimnazjum Krzysztofa Augustyniaka, ŁÓDŹ	Jacek Szychowski
12.	Piotr Mirosław Wojnarowski	Publiczne Gimnazjum im. Andrzeja Ruszkowskiego w Złoczewie, ZŁOCZEW	Emilia Kaczmarek

Konkurs: WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY z JĘZYKA FRANCUSKIEGO

Przedmiot: język francuski

Lista laureatów i finalistów zatwierdzona przez Łódzkiego Kuratora Oświaty

Lista laureatów:

Lp.	Imię i nazwisko	Szkoła	Opiekun
1.	Karolina Jadczak	Publiczne Gimnazjum nr 28, ŁÓDŹ	Beata Pośpiech, Beata Czerwińska
2.	Karolina Julia Komuńska	Gimnazjum Łódzkiego Stowarzyszenia Oświatowego, ŁÓDŹ	Aneta Marciniak
3.	Julia Wiktoria Łozowicka	Publiczne Gimnazjum nr 28, ŁÓDŹ	Beata Pośpiech, Beata Czerwińska
4.	Norbert Ostrowski	Publiczne Gimnazjum nr 28, ŁÓDŹ	Beata Pośpiech, Beata Czerwińska
5.	Bartosz Pałuba	Gimnazjum OO. Bernardynów, ŁÓDŹ	Klaudia Żebrowska
6.	Natalia Wioletta Pietruszewska	Publiczne Gimnazjum nr 22, ŁÓDŹ	Aleksandra Zagner
7.	Emilia Rogelet	Publiczne Gimnazjum nr 15, ŁÓDŹ	Katarzyna Karolczak-Barczyńska
8.	Anna Magdalena Rządzka	Publiczne Gimnazjum nr 28, ŁÓDŹ	Beata Pośpiech, Beata Czerwińska
9.	Anna Karolina Sierocińska	Publiczne Gimnazjum nr 15, ŁÓDŹ	Katarzyna Karolczak-Barczyńska
10.	Anastazja Wiktoria Sukiennik	Gimnazjum Łódzkiego Stowarzyszenia Oświatowego, ŁÓDŹ	Aneta Marciniak

11.	Anna Ada Wrzesiak	Publiczne Gimnazjum nr 28, ŁÓDŹ	Beata Pośpiech, Beata Czerwińska

Lista finalistów:

Lp.	Imię i nazwisko	Szkoła	Opiekun
1.	Róża Klaudia Jurek	Gimnazjum Łódzkiego Stowarzyszenia Oświatowego, ŁÓDŹ	Aneta Marciniak
2.	Jakub Leśniewski	Publiczne Gimnazjum nr 46, ŁÓDŹ	Jakub Kamiński, Agnieszka Kubat-Lewna
3.	Krzysztof Andrzej Lewna	Publiczne Gimnazjum nr 46, ŁÓDŹ	Jakub Kamiński, Agnieszka Kubat-Lewna
4.	Alicja Stepnowska	Publiczne Gimnazjum nr 28, ŁÓDŹ	Beata Pośpiech, Beata Czerwińska
5.	Bartłomiej Jacek Urbański	Publiczne Gimnazjum nr 46, ŁÓDŹ	Jakub Kamiński, Agnieszka Kubat-Lewna

Konkurs: WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY z JĘZYKA POLSKIEGO

Przedmiot: język polski

Lista laureatów i finalistów zatwierdzona przez Łódzkiego Kuratora Oświaty

Lista laureatów:

Lp.	Imię i nazwisko	Szkoła	Opiekun
1.	Gabriela Barbara Baran	Gimnazjum nr 2, TUSZYN	Elżbieta Rygielska
2.	Kinga Bernacka	Publiczne Gimnazjum nr 5, BEŁCHATÓW	Renata Janus
3.	Martyna Maria Bryś	Gimnazjum nr 2, WIELUŃ	Jolanta Kaczmarzyk
4.	Klara Magdalena Chaniecka	Publiczne Gimnazjum nr 21, ŁÓDŹ	Anita Kozik
5.	Maria Anna Majewska	Gimnazjum nr 2 im. Jana Kochanowskiego w Zgierzu z Oddziałami Dwujęzycznymi, ZGIERZ	Grażyna Dąbrowska
6.	Wiktoria Makowska	Gimnazjum nr 1, RAWA MAZOWIECKA	Edyta Makowska
7.	Katarzyna Monika Skrzypek	Gimnazjum Łódzkiego Stowarzyszenia Oświatowego, ŁÓDŹ	Dariusz Płocki
8.	Karolina Staroń	Gimnazjum nr 1, KOLUSZKI	Danuta Pecyna
9.	Lidia Walczak	Gimnazjum nr 3 im. Józefa Płsudskiego w Tomaszowie Mazowieckim, TOMASZÓW MAZOWIECKI	Grażyna Popławska-Matysiak
10.	Barbara Żyżelewicz	Gimnazjum w Klukach, KLUKI	

Lista finalistów:

Lp.	Imię i nazwisko	Szkoła	Opiekun
1.	Julia Maria Adamus	Salezjańskie Gimnazjum, ŁÓDŹ	Sebastian Piątkowski
2.	Marta Beata Bakalarz	Gimnazjum nr 1 w Zgierzu, ZGIERZ	Anna Zamojska
3.	Aleksandra Biegańska	Prywatne Gimnazjum Krzysztofa Augustyniaka, ŁÓDŹ	Honorata Szadkowska
4.	Kaja Dorota Bielecka	Społeczne Gimnazjum Towarzystwa Oświatowego "Edukacja", ŁÓDŹ	Andrzej Jagieło
5.	Aleksandra Chądzyńska	Gimnazjum, GAŁKÓW DUŻY	Joanna Karasek
6.	Aleksandra Iwona Dłużewska	Publiczne Gimnazjum nr 8 im. Tadeusza Kościuszki, ŁÓDŹ	Katarzyna Walencka
7.	Aleksandra Natalia Drabik	Gimnazjum w Działoszynie, DZIAŁOSZYN	Iwona Sikora
8.	Luiza Anna Janko	Niepubliczne Gimnazjum SPiRRiO, ROSSOSZYCA	Anna Adamska
9.	Claudia Kaczmarzyk de Castellatti-Gotin	Gimnazjum nr1 im. Kazimierza Wielkiego, WIELUŃ	Małgorzata Żuchowska
10.	Maria Natalia Kalbarczyk	Gimnazjum nr 1, KUTNO	Alina Barczykowska
11.	Małgorzata Iwona Krzyżanowska	Publiczne Gimnazjum nr 18, ŁÓDŹ	Alicja Kaźmierska
12.	Martyna Lipińska	Gimnazjum, ZELÓW	Róża Pawlak-Skrok

13.	Aleksandra Ewa Łakoma	Gimnazjum w Działoszynie, DZIAŁOSZYN	Iwona Sikora
14.	Jagoda Wiola Mrowiec	Gimnazjum w Działoszynie, DZIAŁOSZYN	Iwona Sikora
15.	Maria Szychowska	Katolickie Gimnazjum Stowarzyszenia Przyjaciół Szkół Katolickich, ŁÓDŹ	Agnieszka Domagała
16.	Katarzyna Tyczyńska	Katolickie Gimnazjum im. Jana-Pawła II, ŁÓDŹ	Agnieszka Socha

Konkurs: WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY z JĘZYKA NIEMIECKIEGO

Przedmiot: język niemiecki

Lista laureatów i finalistów zatwierdzona przez Łódzkiego Kuratora Oświaty

Lista laureatów:

Lp.	Imię i nazwisko	Szkoła	Opiekun
1.	KAJA DOROTA BIELECKA	Społeczne Gimnazjum Towarzystwa Oświatowego "Edukacja", ŁÓDŹ	Katarzyna Bobińska-Kopania
2.	Karolina Ciarkowska	Prywatne Gimnazjum Krzysztofa Augustyniaka, ŁÓDŹ	Joanna Miksa
3.	Marcin Jatczak	Publiczne Gimnazjum nr 43 im. Karla Dedeciusa, ŁÓDŹ	Ewa Wideńska
4.	Wiktoria Anna Klein	Publiczne Gimnazjum nr 43 im. Karla Dedeciusa, ŁÓDŹ	Ewa Wideńska
5.	Magdalena Krawczyk	Publiczne Gimnazjum nr 21, ŁÓDŹ	Monika Kikosicka
6.	Julian Jarosław Michalak-Wotton	Gimnazjum w Piątkowisku, PIĄTKOWISKO	Agnieszka Michalska
7.	Małgorzata Maria Pawińska	Gimnazjum Łódzkiego Stowarzyszenia Oświatowego, ŁÓDŹ	Zdzisław Beker
8.	Julia Przybyszewska	Gimnazjum nr 3 im. Unii Europejskiej, SIERADZ	Izabela Kierniakiewicz-Perdek
9.	Michał Józef Ryba	Gimnazjum nr 1, OPOCZNO	Beata Sadura

10.	Marta Gabriela Staruch	Gimnazjum nr 3, PIOTRKÓW TRYBUNALSKI	Ewa Sola
11.	Rafał Szczepanik	Publiczne Gimnazjum nr 43 im. Karla Dedeciusa, ŁÓDŹ	Ewa Wideńska
12.	Julita Tokarek	Publiczne Gimnazjum nr 43 im. Karla Dedeciusa, ŁÓDŹ	Ewa Wideńska
13.	Sabrina Vranjes	Prywatne Gimnazjum Krzysztofa Augustyniaka, ŁÓDŹ	Joanna Miksa
14.	Jan Eugeniusz Walczak	Gimnazjum nr1 im. Kazimierza Wielkiego, WIELUŃ	Joanna Kucharczyk
15.	Tomasz Marek Witczak	Gimnazjum nr 2 im. Jana Kochanowskiego w Zgierzu z Oddziałami Dwujęzycznymi, ZGIERZ	Aneta Palmowska-Surma
16.	Aleksandra Wnuk	Publiczne Gimnazjum nr 43 im. Karla Dedeciusa, ŁÓDŹ	Ewa Wideńska

Lista finalistów:

Lp.	Imię i nazwisko	Szkoła	Opiekun
1.	Tim Joseph Guns	Gimnazjum OO. Bernardynów, ŁÓDŹ	Ewa Lorenc-Wróblewska
2.	Anna Kowalska	Gimnazjum nr 7 w Tomaszowie Mazowieckim, TOMASZÓW MAZOWIECKI	Ewelina Rybińska

3.	Iga Anna Piasecka	Publiczne Gimnazjum nr 15, ŁÓDŹ	Dorota Kobza
4.	Aleksandra Piątek	Publiczne Gimnazjum, RĘCZNO	Renata Bukacka
5.	Aleksandra Maria Sojka	Gimnazjum nr 7 w Tomaszowie Mazowieckim, TOMASZÓW MAZOWIECKI	Olga Kozar

Konkurs: WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY z JĘZYKA ROSYJSKIEGO

Przedmiot: język rosyjski

Lista laureatów i finalistów zatwierdzona przez Łódzkiego Kuratora Oświaty

Lista laureatów:

Lp.	Imię i nazwisko	Szkoła	Opiekun
1.	Piotr Baleja	Pijarskie Gimnazjum Królowej Pokoju w Łowiczu, ŁOWICZ	Joanna Kucharek
2.	Roman Brichkovskiy	Publiczne Gimnazjum nr 29, ŁÓDŹ	Magdalena Dudaczyk
3.	Anna Galyuk	Publiczne Gimnazjum Nr 1, ŁÓDŹ	Małgorzata Bednarczyk
4.	MIKHAIL Ionov	Publiczne Gimnazjum nr 29, ŁÓDŹ	Magdalena Dudaczyk
5.	Olga Małachowska	Publiczne Gimnazjum nr 15, ŁÓDŹ	Janina Szewczyk
6.	Maria Pawłowa	Gimnazjum nr 3 im. Józefa Piłsudskiego w Tomaszowie Mazowieckim, TOMASZÓW MAZOWIECKI	Mirosława Tomczyk
7.	Kristina Sitdikow	Publiczne Gimnazjum nr 34, ŁÓDŹ	Walentyna Miksa
8.	Aleksandra Maria Smagała	Zespół Szkół w Lubiankowie, GŁOWNO	Krystyna Słomska
9.	Aleksandra Wosiek	Publiczne Gimnazjum, CIELĄDZ	Halina Kielan

Lista finalistów:

Lp.	Imię i nazwisko	Szkoła	Opiekun
1.	Marika Cuprjak	Gimnajuzm w Lubani, LUBANIA	Monika Szcześniak
2.	Dominika Jaśkiewicz	Publiczne Gimnazjum, CIELĄDZ	Halina Kielan
3.	Monika Teresa Kałuża	Gimnazjum w Zespole Szkół, MĄKOLICE	Nela Fierek
4.	Weronika Lusa	Publiczne Gimnazjum, CIELĄDZ	Halina Kielan
5.	Rostyslav Mosorov	Publiczne Gimnazjum nr 41, ŁÓDŹ	Elżbieta Balicka-Matczak
6.	Monika Maria Siek	Gimnazjum Miejskie im.Jana Pawła II w Głownie, GŁOWNO	Alina Filipczak
7.	Władysław Jan Szałański	Publiczne Gimnazjum nr 18, ŁÓDŹ	Teresa Karlikowska
8.	Arkadiusz Woźniak	Publiczne Gimnazjum, ŻELECHLINEK	Monika Żerek
9.	Katarzyna Zakrzewska	Publiczne Gimnazjum nr 18, ŁÓDŹ	Teresa Karlikowska

Konkurs: WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY z HISTORII

Przedmiot: historia

Lista laureatów i finalistów zatwierdzona przez Łódzkiego Kuratora Oświaty

Lista laureatów:

Lp.	Imię i nazwisko	Szkoła	Opiekun
1.	Adam Bujakowski	Publiczne Gimnazjum nr 15, ŁÓDŹ	Piotr Pawlak
2.	Kamil Jakub Chrustowski	Publiczne Gimnazjum nr 26, ŁÓDŹ	Ewa Świech
3.	Paulina Wiktoria Falender	Gimnazjum w Mokrsku, MOKRSKO	Mariola Nagła
4.	Łukasz Mateusz Gręda	Publiczne Gimnazjum nr 44, ŁÓDŹ	Arkadiusz Dąbrowski
5.	Jacek Oskar Małecki	Publiczne Gimnazjum nr 13, ŁÓDŹ	Bożena Papiernik
6.	Oskar Grzegorz Rogalski	Gimnazjum w Sulmierzycach, SULMIERZYCE	Justyna Skibińska
7.	Borys Aleksander Smejda	Gimnazjum nr 1 w Tuszynie, TUSZYN	Dorota Madaj
8.	Jakub Smólski	Gimnazjum nr 7 w Tomaszowie Mazowieckim, TOMASZÓW MAZOWIECKI	Maria Śledzińska
9.	Jakub Stachów	Gimnazjum Integracyjne, SKIERNIEWICE	Urszula Pągowska
10.	Jakub Tomasz Stępniak	Gimnazjum nr 3 im. Unii Europejskiej, SIERADZ	Izabela Matławska

11.	Anna Maria Strojek	Publiczne Gimnazjum nr 22, ŁÓDŹ	Agnieszka Sobczak
12.	Angelika Wójciak	Gimnazjum w Mokrsku, MOKRSKO	Mariola Nagła

Lista finalistów:

Lp.	Imię i nazwisko	Szkoła	Opiekun
1.	Julia Bieńkowska	Miejskie Gimnazjum, ALEKSANDRÓW ŁÓDZKI	Ewa Granosik
2.	Szymon Borowski	Salezjańskie Gimnazjum, ŁÓDŹ	Tadeusz Brojewski
3.	Weronika Czechowska	Gimnazjum Nr 3, SKIERNIEWICE	Bożena Szafrańska-Janik
4.	Michał Dybowski	Katolickie Gimnazjum Stowarzyszenia Przyjaciół Szkół Katolickich, ŁÓDŹ	Genowefa Pieszyńska
5.	Samanta Gawryszczak	Pijarskie Gimnazjum Królowej Pokoju w Łowiczu, ŁOWICZ	Joanna Kucharek
6.	Szymon Przemysław Gnitecki	Gimnazjum nr 3, PIOTRKÓW TRYBUNALSKI	Zofia Pościk
7.	Agnieszka Gogól	Gimnazjum nr 3 im. Józefa Płsudskiego w Tomaszowie Mazowieckim, TOMASZÓW MAZOWIECKI	Tomasz Antczak
8.	Natalia Katarzyna Gruszka	Miejskie Gimnazjum, ALEKSANDRÓW ŁÓDZKI	Ewa Granosik
9.	Filip Krzysztof Kamiński	Gimnazjum im. Jana Pawła II w Łęczycy, ŁĘCZYCA	Alicja Lisiecka

10.	Marta Książczyk	Gimnazjum Łódzkiego Stowarzyszenia Oświatowego, ŁÓDŹ	Wojciech Bednarski
11.	Martyna Kujawiak	Gimnazjum w Mokrsku, MOKRSKO	Mariola Nagła
12.	Olga Karolina Kuna	Gimnazjum nr 5, PIOTRKÓW TRYBUNALSKI	Dobrosława Zbroja
13.	Michał Lemański	Gimnazjum w Czarnożyłach, CZARNOŻYŁY	Elżbieta Moczygęba
14.	Anna Łaska	Gimnazjum nr 7 w Tomaszowie Mazowieckim, TOMASZÓW MAZOWIECKI	Iwona Goździk
15.	Adam Mikołaj Miziołek	Publiczne Gimnazjum nr 15, ŁÓDŹ	Ziemomysł Skibiński
16.	Krystian Robert Nowicki	Publiczne Gimnazjum Gminy Sieradz im. Jana Pawła II, SIERADZ	Małgorzata Szafarz
17.	Jakub Ożarek	Gimnazjum, ZELÓW	Piotr Kilańczyk
18.	Michał Józef Ryba	Gimnazjum nr 1, OPOCZNO	Jadwiga Felis
19.	Kacper Słodki	Gimnazjum im. ks. Stanisława Konarskiego w Skierniewicach, SKIERNIEWICE	Tomasz Sydor
20.	Mikołaj Wojciech Sołtysiak	Gimnazjum nr1 im. Kazimierza Wielkiego, WIELUŃ	Grzegorz Kucharski
21.	Michał Stopczyński	Pijarskie Gimnazjum Królowej Pokoju w Łowiczu, ŁOWICZ	Joanna Kucharek

22.	Jan Marek Szataniak	Gimnazjum Łódzkiego Stowarzyszenia Oświatowego, ŁÓDŹ	Wojciech Bednarski
23.	Jan Marek Śmigiel	Gimnazjum Nr 2, OPOCZNO	Ewa Wilk
24.	Julita Tokarek	Gimnazjum nr 43 im. Karla Dedeciusa, ŁÓDŹ	Iwona Błaszczyk
25.	Mikołaj Jan Weiss	Publiczne Gimnazjum nr 29, ŁÓDŹ	Aleksandra Zuchmańska-Wróbel
26.	Łukasz Więcek	Gimnazjum nr 2, ŁOWICZ	Adam Heince
27.	Marta Wołosińska	Gimnazjum im. ks. Stanisława Konarskiego w Skierniewicach, SKIERNIEWICE	Tomasz Sydor
28.	Barbara Zambrzycka	Gimnazjum 11 w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr4, ŁÓDŹ	Dorota Frątczak

Konkurs: WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY z FIZYKI

Przedmiot: fizyka

Lista laureatów i finalistów zatwierdzona przez Łódzkiego Kuratora Oświaty

Lista laureatów:

Lp.	Imię i nazwisko	Szkoła	Opiekun
1.	Łukasz Brzozowski	Gimnazjum nr 3 w Łowiczu, ŁOWICZ	Anna Wawrzyniecka
2.	Kacper Mikołaj Kula	Gimnazjum nr1 im. Kazimierza Wielkiego, WIELUŃ	Grzegorz Spodzieja
3.	Juliusz Witold Neuman	Salezjańskie Gimnazjum, ŁÓDŹ	Henryk Czekalski
4.	Arkadiusz Jacek Rybski	Publiczne Gimnazjum nr 15, ŁÓDŹ	Dariusz Fiodorow
5.	Bartłomiej Michał Sobanek	Publiczne Gimnazjum Gminy Sieradz im. Jana Pawła II, SIERADZ	Dorota Kanturska
6.	Adrianna Urbańska	Publiczne Gimnazjum nr1 z oddziałami integracyjnymi im. Szarych Szeregów w Bełchatowie, BEŁCHATÓW	Wojciech Mickiewicz

Lista finalistów:

Lp.	Imię i nazwisko	Szkoła	Opiekun
1.	Mateusz Bryk	Pijarskie Gimnazjum Królowej Pokoju w Łowiczu, ŁOWICZ	Jolanta Kosiorek

2.	Aleksander Brylski	Publiczne Gimnazjum nr 22, ŁÓDŹ	Grażyna Torenc
3.	Jakub Chachuła	Gimnazjum nr 1, KOLUSZKI	Bogumiła Gontarz
4.	Łukasz Mateusz Gręda	Publiczne Gimnazjum nr 44, ŁÓDŹ	Joanna Niepsuj
5.	Michał Wojciech Jadwiszczak	Publiczne Gimnazjum Gminy Sieradz im. Jana Pawła II, SIERADZ	Dorota Kanturska
6.	Błażej Aleksander Kolbuszewski	Społeczne Gimnazjum Towarzystwa Oświatowego "Edukacja", ŁÓDŹ	Tomasz Kędrzyński
7.	Rafał Cezary Kornat	Gimnazjum nr 43 im. Karla Dedeciusa, ŁÓDŹ	Malgorzata Janas
8.	Krzysztof Lis	Gimnazjum 11 w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr4, ŁÓDŹ	Marzanna Adamiak-Słomkowska
9.	Kacper Makowski	Gminne Gimnazjum, CZECHY	Tomasz Mielczarek
10.	Igor Gustaw Maraszek	Katolickie Gimnazjum im. Jana Pawła II, ŁÓDŹ	Bożenna Gorąca
11.	Emilia Maria Markowska	Gimnazjum w Poddębicach, PODDĘBICE	Jacek Bienias
12.	Damian Matusiak	Gimnazjum nr 3 im. Unii Europejskiej, SIERADZ	Anna Grabowska
13.	Adam Mikołaj Miziołek	Publiczne Gimnazjum nr 15, ŁÓDŹ	Krystyna Wilczek
14.	Kacper Marcin Ogórek	Publiczne Gimnazjum nr 22, ŁÓDŹ	Grażyna Torenc

15.	Mateusz Orłowski	Publiczne Gimnazjum nr1 z oddziałami integracyjnymi im. Szarych Szeregów w Bełchatowie, BEŁCHATÓW	Wojciech Mickiewicz
16.	Patryk Piotr Pilarski	Publiczne Gimnazjum Gminy Sieradz im. Jana Pawła II, SIERADZ	Dorota Kanturska
17.	Patrycja Raszka	Publiczne Gimnazjum nr 22, ŁÓDŹ	Iwona Rogowska
18.	Aneta Halina Sikorska	Publiczne Gimnazjum nr 15, ŁÓDŹ	Dariusz Fiodorow
19.	Mateusz Jan Solarski	Publiczne Gimnazjum nr 22, ŁÓDŹ	Iwona Rogowska
20.	Michał Marek Stefaniak	Gimnazjum nr 13, ŁÓDŹ	Janina Polito-Kulińska
21.	Anna Maria Strojek	Publiczne Gimnazjum nr 22, ŁÓDŹ	Iwona Rogowska
22.	Adam Synowiec	Gimnazjum nr 2, RAWA MAZOWIECKA	Edward Kieliszek
23.	Rafał Szczepanik	Gimnazjum nr 43 im. Karla Dedeciusa, ŁÓDŹ	Bożena Rados
24.	Wioletta Olga Szczesek	Gimnazjum im. Władysława Stanisława Reymonta w Brzezinach, BRZEZINY	Ewa Pluta
25.	Kacper Wardzyński	Gimnazjum nr 4, TOMASZÓW MAZOWIECKI	Anna Górecka
26.	Mateusz Przemysław Wójcik	Gimnazium w Bolimowie, BOLIMÓW	Maria Tartanus

27.	Agata Wójcik	Gimnazjum im. Jana Pawła II w Drzewicy, DRZEWICA	Jacek Grabowski

Konkurs: WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY z CHEMII

Przedmiot: chemia

Lista laureatów i finalistów zatwierdzona przez Łódzkiego Kuratora Oświaty

Lista laureatów:

Lp.	Imię i nazwisko	Szkoła	Opiekun
1.	Jakub Andrzej Drzymalski	Publiczne Gimnazjum nr 7 w Radomsku, RADOMSKO	Ewa Rapczewska
2.	Agata Estemberg	Prywatne Gimnazjum Krzysztofa Augustyniaka, ŁÓDŹ	Zdzisława Jaksa
3.	Patrycja Magdalena Kardacka	Publiczne Gimnazjum, SZADEK	Anna Ciepichał
4.	Gabriela Kaszuba	Gimnazjum im. ks. Stanisława Konarskiego w Skierniewicach, SKIERNIEWICE	Joanna Gajda
5.	Mikołaj Korycki	Publiczne Gimnazjum nr 22, ŁÓDŹ	Renata Leźnicka
6.	Monika Renata Lenart	Gimnazjum im. Janusza Korczaka w Popowie, POPÓW	Lucyna Kopalska
7.	Adrian Sławomir Mazur	Publiczne Gimnazjum nr 18, ŁÓDŹ	Ilona Bulska/ Wiesława Gożdzik
8.	Adam Mikołaj Miziołek	Publiczne Gimnazjum nr 15, ŁÓDŹ	Irena Górnicka
9.	Bartosz Nakonieczny	Publiczne Gimnazjum w Brzeźniu, BRZEŹNIO	Ewa Urbaniak
10.	Jakub Pastusiak	Prywatne Gimnazjum Krzysztofa Augustyniaka, ŁÓDŹ	Zdzisława Jaksa

11.	Magdalena Powierża	Gimnazjum im. Jana Pawła II w Łęczycy, ŁĘCZYCA	Dorota Graczyk-Baranowska
12.	Karolina Monika Wilk	Gimnazjum w Poddębicach, PODDĘBICE	Beata Jędrzejczak
13.	Kamil Winer	Prywatne Gimnazjum Krzysztofa Augustyniaka, ŁÓDŹ	Zdzisława Jaksa

Lista finalistów:

Lp.	Imię i nazwisko	Szkoła	Opiekun
1.	Szymon Borowski	Salezjańskie Gimnazjum, ŁÓDŹ	Izabela Descz
2.	Dominika Anna Gędek	Publiczne Gimnazum nr 2 w Zduńskiej Woli, ZDUŃSKA WOLA	Renata Sylla
3.	Martyna Grabowska	Publiczne Gimnazjum nr 44, ŁÓDŹ	Magdalena Owczarek-Raszewska
4.	Jakub Eugeniusz Janaszkiewicz	Gimnazjum Publiczne w Zadzimiu, ZADZIM	Piotr Kuźnik
5.	Piotr Jakub Rosiak	Gimnazjum Nr 1, KONSTANTYNÓW ŁÓDZKI	Elżbieta Bilewicz-Szyrmer
6.	Patrycja Zbudniewek	Gimnazjum im. ks. Stanisława Konarskiego w Skierniewicach, SKIERNIEWICE	Joanna Gajda

Konkurs: WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY z BIOLOGII

Przedmiot: biologia

Lista laureatów i finalistów zatwierdzona przez Łódzkiego Kuratora Oświaty

Lista laureatów:

Lp.	Imię i nazwisko	Szkoła	Opiekun
1.	Paulina Marta Agier	Gimnazjum w Wiśniowej Górze, WIŚNIOWA GÓRA	Anna Nowina-Sroczyńska
2.	Maria Katarzyna Dolak	Salezjańskie Gimnazjum, ŁÓDŹ	Dominika Franoszek
3.	Wojciech Marek Domińczak	Gimnazjum im. Janusza Korczaka w Popowie, POPÓW	Ewa Barylska
4.	Paweł Grzegorzewski	Katolickie Gimnazjum im. Jana-Pawła II, ŁÓDŹ	Iwona Jóźwiak
5.	Wojciech Błażej Karpik	Gimnazjum nr 43 im. Karla Dedeciusa, ŁÓDŹ	Anna Fidrysiak
6.	Magdalena Maria Kotynia	Gimnazjum nr 3 im. Józefa Płsudskiego w Tomaszowie Mazowieckim, TOMASZÓW MAZOWIECKI	Magdalena Kołodziejczyk
7.	Dominika Monika Kowalczyk	Gimnazjum w Wiśniowej Górze, WIŚNIOWA GÓRA	Anna Nowina-Sroczyńska
8.	Maria Magdalena Krupska	Salezjańskie Gimnazjum, ŁÓDŹ	Dominika Franoszek
9.	Łukasz Jan Leśniewski	Publiczne Gimnazjum w Dąbrowie n.Czarną, DĄBROWA NAD CZARNĄ	Teresa Staszewska

10.	Wojciech Łysoniewski	Gimnazjum im. Adama Mickiewicza w Białej Rawskiej, BIAŁA RAWSKA	Janina Pietrzak
11.	Jarosław Kacper Pietrzak	Gimnazjum nr 3, PIOTRKÓW TRYBUNALSKI	Dorota Wróbel
12.	Kacper Karol Płeska	Publiczne Gimnazjum w Popielawach, POPIELAWY	Elżbieta Woźna
13.	Wojciech Przytuła	Gimnazjum Nr 2, RAWA MAZOWIECKA	Katarzyna Węglewska
14.	Katarzyna Natalia Rylska	Publiczne Gimnazjum nr 15, ŁÓDŹ	Agnieszka Rynkal
15.	Olga Dominika Szeidl	Gimnazjum nr 3, PIOTRKÓW TRYBUNALSKI	Dorota Wróbel
16.	Alicja Maria Wróblewska	Gimnazjum, TOPOLA KRÓLEWSKA	Bożena Kuś

Lista finalistów:

Lp.	Imię i nazwisko	Szkoła	Opiekun
1.	Martyna Zuzanna Bartusiak	Gimnazjum nr 3 im. Unii Europejskiej, SIERADZ	Barbara Kaźmierczak
2.	Zuzanna Chojnacka	Publiczne Gimnazjum nr 34, ŁÓDŹ	Anna Komorowska
3.	Monika Karolina Gliszczyńska	Gimnazjum nr 7 w Tomaszowie Mazowieckim, TOMASZÓW MAZOWIECKI	Teresa Małagocka
4.	Anna Magdalena Gońda	Publiczne Gimnazjum, SZADEK	Mariola Mielczarek
5.	Kamil Góra	Gimnazjum w Sulmierzycach, SULMIERZYCE	Krystyna Szwed

6.	Luiza Anna Janko	Niepubliczne Gimnazjum SPiRRiO, ROSSOSZYCA	Mariola Mielczarek
7.	Patrycja Magdalena Kardacka	Publiczne Gimnazjum, SZADEK	Mariola Mielczarek
8.	Monika Kobus	Publiczne Gimnazjum nr 36, ŁÓDŹ	Beata Garczyńska
9.	Natalia Maria Krakowska	Publiczne Gimnazjum nr 2, RADOMSKO	Iwona Sokołowska-Salińska
10.	Stanisław Ignacy Mec	Salezjańskie Gimnazjum, ŁÓDŹ	Dominika Franoszek
11.	Aleksandra Miłek	Gimnazjum nr 3 im. Unii Europejskiej, SIERADZ	Barbara Kaźmierczak
12.	Kacper Sadowski	Gimnazjum nr 4, TOMASZÓW MAZOWIECKI	Danuta Chojnacka
13.	Gabriela Szubert	Prywatne Gimnazjum Krzysztofa Augustyniaka, ŁÓDŹ	Magdalena Stawicka

Konkurs: WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY z GEOGRAFII

Przedmiot: geografia

Lista laureatów i finalistów zatwierdzona przez Łódzkiego Kuratora Oświaty

Lista laureatów:

Lp.	Imię i nazwisko	Szkoła	Opiekun
1.	Dariusz - Gogolewski	Gimnazjum Publiczne w Zadzimiu, ZADZIM	Renata Micewska-Mielnik
2.	Łukasz Mateusz Gręda	Publiczne Gimnazjum nr 44, ŁÓDŹ	Dorota Miklas
3.	Magda Marta Piekarska	Gimnazjum nr 1, KONSTANTYNÓW ŁÓDZKI	Marlena Ciesielska

Lista finalistów:

Lp.	Imię i nazwisko	Szkoła	Opiekun
1.	Piotr Jan Duperas	Gimnazjum Publiczne w ZSS w Paradyżu, PARADYŻ	Jolanta Śpiewak
2.	Weronika Fydrych	Gimnazjum nr 2, RAWA MAZOWIECKA	Ewa Irla
3.	Mateusz Jaksa	Gimnazjum im. św. Wincentego a Paulo w Pabianicach, PABIANICE	Anna Buczek
4.	Magdalena Jasionek	Publiczne Gimnazjum nr1 z oddziałami integracyjnymi im.Szarych Szeregów w Bełchatowie, BEŁCHATÓW	Elżbieta Zięba
5.	Marcin Kamiński	Publiczne Gimnazjum nr 44, ŁÓDŹ	Dorota Miklas

6.	Marcin Jan Machała	Publiczne Gimnazjum nr 37, ŁÓDŹ	Elżbieta Motylewska
7.	Joanna Marta Murowańska	Publiczne Gimnazjum nr 15, ŁÓDŹ	Anna Stolarek
8.	Agata Marta Pyrzyńska	Gimnazjum nr 3 im. Unii Europejskiej, SIERADZ	Renata Cieploch
9.	Jakub Krzysztof Rogalski	Publiczne Gimnazjum nr 26, ŁÓDŹ	Beata Oleksiewicz, Jadwiga Przybyszewska
10.	Bartłomiej Michał Sobanek	Publiczne Gimnazjum Gminy Sieradz im. Jana Pawła II, SIERADZ	Dorota Wilk

Konkurs: WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY z INFORMATYKI

Przedmiot: informatyka

Lista laureatów i finalistów zatwierdzona przez Łódzkiego Kuratora Oświaty

Lista laureatów:

Lp.	Imię i nazwisko	Szkoła	Opiekun
1.	Krzysztof Marek Haładyn	Publiczne Gimnazjum nr 44, ŁÓDŹ	Wanda Kowalczyk
2.	Krzysztof Lis	Gimnazjum 11 w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr4, ŁÓDŹ	Dariusz Rakowski
3.	Adam Zambrzycki	Gimnazjum 11 w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr4, ŁÓDŹ	Dariusz Rakowski

Lista finalistów:

Lp.	Imię i nazwisko	Szkoła	Opiekun
1.	Bartłomiej Adam Jencz	Gimnazjum nr 1, KONSTANTYNÓW ŁÓDZKI	Andrzej Różycki
2.	Jan Maciej Kociniak	Gimnazjum nr 3, PIOTRKÓW TRYBUNALSKI	Ewa Serafin
3.	Wojciech Maciej Leśniowski	Publiczne Gimnazjum Gminy Sieradz im. Jana Pawła II, SIERADZ	Błażej Fraj
4.	Jakub Niewiadomski	Publiczne Gimnazum nr 2 w Zduńskiej Woli, ZDUŃSKA WOLA	Magdalena Rosiak

5.	Kamil Plich	Gimnazjum nr 3 im. Józefa Piłsudskiego w Tomaszowie Mazowieckim, TOMASZÓW MAZOWIECKI	Piotr Kaniewski
6.	Martyna Romek	Gimnazjum nr 3 im. Unii Europejskiej, SIERADZ	Aneta Leśkiewicz
7.	Tomasz Jakub Wiktor	Publiczne Gimnazjum w Popielawach, POPIELAWY	Tomasz Deka
8.	Patryk Jarosław Zając	Publiczne Gimnazjum nr 22, ŁÓDŹ	Magdalena Arendt

WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY z WIEDZY O SZTUCE - sekcja plastyki

WYNIKI ELIMINACJI WOJEWÓDZKICH

Lp.	Imię i nazwisko	Szkoła	Opiekun
1.	Oliwia Bakowicz	Publiczne Gimnazjum w Brzeźniu, BRZEŹNIO	Ewa Golińska-Pisarkiewicz
2.	Agnieszka Róża Ciomek	Publiczne Gimnazjum w Błaszkach, BŁASZKI	Wanda Socha
3.	Nela Magdalena Hejduk	Gimnazjum OO. Bernardynów, ŁÓDŹ	Marzena Dębczak
4.	Michał Paweł Jędrzejczak	Katolickie Gimnazjum im. Jana-Pawła II, ŁÓDŹ	Dorota Brzeska-Łasek
5.	Angelika Kamiennik	Publiczne Gimnazjum w Brzeźniu, BRZEŹNIO	Ewa Golińska-Pisarkiewicz
6.	Bartosz Stanisław Kamiński	Gimnazjum Łódzkiego Stowarzyszenia Oświatowego, ŁÓDŹ	Elżbieta Jezierska
7.	Gabriela Ewa Karasiewicz	Gimnazjum OO. Bernardynów, ŁÓDŹ	Marzena Dębczak
8.	Linda Kardas	Gimnazjum im. św. Wincentego a Paulo w Pabianicach, PABIANICE	Anna Horwat
9.	Grzegorz Kijak	Gimnazjum Nr 1, KONSTANTYNÓW ŁÓDZKI	Wiesława Przybyło-Cieślik
10.	Anita Marciniak	Gimnazjum nr 1, KUTNO	Danuta Czajkowska
11.	Kacper Miller	Gimnazjum Związku Nauczycielstwa Polskiego w Łodzi, ŁÓDŹ	Janina Śledzińska

12.	Karolina Julia Olszewska	Publiczne Gimnazjum nr 15, ŁÓDŹ	Małgorzata Morawska
13.	Ewelina Zofia Ostrowska	Publiczne Gimnazjum nr 15, ŁÓDŹ	Anna Motylewska
14.	Julia Anna Pieczyńska	Społeczne Gimnazjum Nr 1 im. Ewarysta Estkowskiego Społecznego Towarzystwa Oświatowego, ŁÓDŹ	Barbara Dawid-Ciesielska
15.	Kajetan Maciej Pietrzak	Społeczne Gimnazjum Towarzystwa Oświatowego "Edukacja", ŁÓDŹ	Elżbieta Żukowska-Jóźwiak
16.	Maja Aleksandra Radlińska	Publiczne Gimnazjum nr 15, ŁÓDŹ	Anna Motylewska
17.	Julia Anna Ratajczyk	Publiczne Gimnazjum nr 15, ŁÓDŹ	Małgorzata Morawska
18.	Emilia Rogelet	Publiczne Gimnazjum nr 15, ŁÓDŹ	Małgorzata Morawska
19.	Joanna Sokołowska	Społeczne Gimnazjum Towarzystwa Oświatowego "Edukacja", ŁÓDŹ	Elżbieta Żukowska-Jóźwiak
20.	Karolina Staroń	Gimnazjum nr 1, KOLUSZKI	Piotr Łyszkowicz
21.	Aleksandra Subdys	Publiczne Gimnazjum nr 29, ŁÓDŹ	Barbara Jarosińska
22.	Anna Szczepańska	Publiczne Gimnazjum nr 22, ŁÓDŹ	Joanna Olczyk

23.	Maja Tomczak	Gimnazjum nr 1, KUTNO	Danuta Czajkowska
24.	Marlena Ewa Tomczak	Społeczne Gimnazjum Nr 1 im. Ewarysta Estkowskiego Społecznego Towarzystwa Oświatowego, ŁÓDŹ	Barbara Dawid-Ciesielska
25.	Joanna Urbaniak	Gminne Gimnazjum, CZECHY	Barbara Chwiałkowska
26.	Agnieszka Anna Wardyn	Publiczne Gimnazjum nr 15, ŁÓDŹ	Anna Motylewska
27.	Mikołaj Jan Weiss	Publiczne Gimnazjum nr 29, ŁÓDŹ	Barbara Jarosińska

Konkurs: WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY z WIEDZY O SZTUCE - sekcja muzyki

Przedmiot: wiedza o sztuce

Lista laureatów i finalistów zatwierdzona przez Łódzkiego Kuratora Oświaty

Lista laureatów:

Lp.	Imię i nazwisko	Szkoła	Opiekun
1.	Karolina Dębowska	Publiczne Gimnazjum nr 17, ŁÓDŹ	Monika Sikora
2.	Aleksandra Izabela Faryńska	Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I i II st, ŁÓDŹ	Maja Skoblewska
3.	Paulina Helena Górecka	Publiczne Gimnazjum nr 15, ŁÓDŹ	Anna Motylewska
4.	Carola Milena Jarkiewicz	Gimnazjum OO. Bernardynów, ŁÓDŹ	Magdalena Indryszczak
5.	Aleksandra Kucejko	Gimnazjum nr 13, ŁÓDŹ	Alina Sakwińska
6.	Justyna Ewelina Kuszewska	Publiczne Gimnazjum nr 29, ŁÓDŹ	Aleksandra Wajcht
7.	Natalia Leszczak	Gimnazjum nr 1 w Zgierzu, ZGIERZ	Małgorzata Ciechańska
8.	Maria Martyna Majchrzak	Katolickie Gimnazjum im. Jana-Pawła II, ŁÓDŹ	Dorota Smolarek-Dąbrowska
9.	Agata Niewadoma	Gimnazjum nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi, ZGIERZ	Anna Marczewska
10.	Lena Aleksandra Nowakowska	Gimnazjum nr 2 im. Jana Kochanowskiego w Zgierzu z Oddziałami Dwujęzycznymi, ZGIERZ	Marzena Wirowska

11.	Aleksandra Oleska	Publiczne Gimnazjum nr 34, ŁÓDŹ	Maciej Mamiński
12.	Bartosz Kacper Paradowski	Gimnazjum Łódzkiego Stowarzyszenia Oświatowego, ŁÓDŹ	Joanna Sztendel
13.	Krystyna Ewa Paszkowska	Publiczne Gimnazjum nr 29, ŁÓDŹ	Aleksandra Wajcht
14.	Oliwia Roksana Rosa	Gimnazjum nr 13, ŁÓDŹ	Alina Sakwińska
15.	Filip Jacek Rurak	Gimnazjum nr 43 im. Karla Dedeciusa, ŁÓDŹ	Małgorzata Stadnicka
16.	Aleksander Radosław Rycerz	Gimnazjum nr 3, PIOTRKÓW TRYBUNALSKI	Zbigniew Rytych
17.	Marta Renata Szewczyńska	Gimnazjum nr 13, ŁÓDŹ	Alina Sakwińska
18.	Weronika Szymańska	Gimnazjum nr 13, ŁÓDŹ	Alina Sakwińska

Lista finalistów:

Lp.	Imię i nazwisko	Szkoła	Opiekun
1.	Katarzyna Weronika Andrzejewska	Gimnazjum nr 43 im. Karla Dedeciusa, ŁÓDŹ	Małgorzata Stadnicka
2.	Marta Izabela Arkuszyńska	Publiczne Gimnazjum nr 15, ŁÓDŹ	Anna Motylewska
3.	Maria Katarzyna Dolak	Salezjańskie Gimnazjum, ŁÓDŹ	Marcin Paździor
4.	Natalia Feliniak	Publiczne Gimnazjum nr 21, ŁÓDŹ	Dorota Wróblewska
5.	Przemysław Piotr Frączak	Gimnazjum nr 43 im. Karla Dedeciusa, ŁÓDŹ	Małgorzata Stadnicka

6.	Paweł Głowacki	Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I i II st, ŁÓDŹ	Maja Skoblewska
7.	Dorota Julia Ignaczak	Gimnazjum nr 13, ŁÓDŹ	Alina Sakwińska
8.	Kamil Michał Kiszko-Zgierski	Publiczne Gimnazjum nr 8 im. Tadeusza Kościuszki, ŁÓDŹ	Anna Jerzykowska
9.	Jakub Marcin Kózka	Gimnazjum w Wiśniowej Górze, WIŚNIOWA GÓRA	Teresa Kroc
10.	Hanna Małgorzata Mazurek	Gminne Gimnazjum, CZECHY	Bożena Gąsiorowska
11.	Agnieszka Anna Pekasiewicz	Publiczne Gimnazjum nr 8 im. Tadeusza Kościuszki, ŁÓDŹ	Anna Jerzykowska
12.	Izabela Sowała	Gminne Gimnazjum, CZECHY	Bożena Gąsiorowska
13.	Sonia Ewa Stępień	Publiczne Gimnazjum Nr 1, ŁÓDŹ	Jadwiga Raczyńska
14.	Agata - Świniarska	Publiczne Gimnazjum Gminy Sieradz im. Jana Pawła II, SIERADZ	Piotr Augustyniak
15.	NINA NATALIA TRAJDOS	Publiczne Gimnazjum nr 3 w Radomsku, RADOMSKO	Agnieszka Grzywna
16.	Adrianna Urbańska	Publiczne Gimnazjum nr1 z oddziałami integracyjnymi im.Szarych Szeregów w Bełchatowie, BEŁCHATÓW	Tadeusz Łapa
17.	Anna Wieczorek	Społeczne Gimnazjum Stowarzyszenia Muzyków Polskich "Pro arte", ŁÓDŹ	Iwona Rzepecka

Konkurs: WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY z WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE

Przedmiot: wiedza o społeczeństwie

Lista laureatów i finalistów zatwierdzona przez Łódzkiego Kuratora Oświaty

Lista laureatów:

Lp.	Imię i nazwisko	Szkoła	Opiekun
1.	Aleksandra Dominika Albrecht	Gimnazjum nr 1, KONSTANTYNÓW ŁÓDZKI	Anna Adaszyńska
2.	Michał Tomasz Garbacz	Publiczne Gimnazjum nr 29, ŁÓDŹ	Aleksandra Zuchmańska-Wróbel
3.	Jakub Jarosz	Publiczne Gimnazjum nr 1, ŁÓDŹ	Krzysztof Mucha
4.	Filip Grzegorz Kościsty	Gimnazjum nr 7 w Tomaszowie Mazowieckim, TOMASZÓW MAZOWIECKI	Radosław Pająk
5.	Natalia Kucińska	Gimnazjum Miejskie im. Jana Pawła II w Głownie, GŁOWNO	Ewa Sztylak
6.	Małgorzata Maria Pawińska	Gimnazjum Łódzkiego Stowarzyszenia Oświatowego, ŁÓDŹ	Wojciech Bednarski
7.	Karol Staniewicz	Gimnazjum nr 43 im. Karla Dedeciusa, ŁÓDŹ	Iwona Malec
8.	Kaja Stelmaszewska	Gimnazjum, TOPOLA KRÓLEWSKA	Jolanta Kuropatwa

Lista finalistów:

Lp.	Imię i nazwisko	Szkoła	Opiekun
1.	Piotr Baleja	Pijarskie Gimnazjum Królowej Pokoju w Łowiczu, ŁOWICZ	Joanna Kucharek
2.	Julia Aleksandra Dyba	Gimnazjum nr 3 z oddziałami integracyjnymi, PABIANICE	Jolanta Marczuk
3.	Weronika Agnieszka Jabłońska	Publiczne Gimnazjum nr 1, ŁÓDŹ	Krzysztof Mucha
4.	Katarzyna Izabela Jagoda	Pijarskie Gimnazjum Królowej Pokoju w Łowiczu, ŁOWICZ	Joanna Kucharek
5.	Marek Piotr Kaczmarczyk	Gimnazjum nr 13, ŁÓDŹ	Ewa Galewska-Pieńkowska
6.	Wiktoria Anna Klein	Publiczne Gimnazjum nr 43 im. Karla Dedeciusa, ŁÓDŹ	Iwona Malec
7.	Adrianna Wiktoria Kopeć	Gimnazjum w Gomulinie, WOLA KRZYSZTOPORSKA	Ewa Maciołek
8.	Łukasz Baltazar Kózka	Gimnazjum w Wiśniowej Górze, WIŚNIOWA GÓRA	Ilona Janowska
9.	Martyna Krakowiak	Gimnazjum nr 1, KOLUSZKI	Piotr Zendeł
10.	Mateusz Jacek Krawczyk	Gimnazjum w Moszczenicy, MOSZCZENICA	Agnieszka Sima
11.	Anna Majcher	Gimnazjum nr1 im. Kazimierza Wielkiego, WIELUŃ	Honorata Borczyk

12.	Dominika Miksa	Publiczne Gimnazjum im. Królowej Jadwigi w Wolborzu, WOLBÓRZ	Wiesława Gralińska
13.	Weronika Joanna Miłkowska	Gimnazjum Łódzkiego Stowarzyszenia Oświatowego, ŁÓDŹ	Wojciech Bednarski
14.	Adam Mikołaj Miziołek	Publiczne Gimnazjum nr 15, ŁÓDŹ	Marzena Płachta
15.	Paula Monika Rudzka	Gimnazjum Nr 3, SKIERNIEWICE	Anna Anwajler
16.	Arkadiusz Jacek Rybski	Publiczne Gimnazjum nr 15, ŁÓDŹ	Anna Motylewska
17.	Aleksander Radosław Rycerz	Gimnazjum nr 3, PIOTRKÓW TRYBUNALSKI	Wanda Rudnicka
18.	Anna Maria Salińska	Gimnazjum nr 3, PIOTRKÓW TRYBUNALSKI	Wanda Rudnicka
19.	Katarzyna Monika Skrzypek	Gimnazjum Łódzkiego Stowarzyszenia Oświatowego, ŁÓDŹ	Wojciech Bednarski
20.	Piotr Mikołaj Statucki	Publiczne Gimnazjum nr 15, ŁÓDŹ	Marzena Płachta
21.	Małgorzata Joanna Supera	Publiczne Gimnazjum nr 1, ŁÓDŹ	Krzysztof Mucha
22.	Jan Marek Szataniak	Gimnazjum Łódzkiego Stowarzyszenia Oświatowego, ŁÓDŹ	Wojciech Bednarski
23.	Julia Agata Szymkowicz	Pijarskie Gimnazjum Królowej Pokoju w Łowiczu, ŁOWICZ	Joanna Kucharek

24.	Maciej Teodorczyk	Publiczne Gimnazjum nr 2 w Zduńskiej Woli, ZDUŃSKA WOLA	Patrycja Murek-Wiśniewska
25.	Hanna Jadwiga Wdzięczak	Publiczne Gimnazjum nr 44, ŁÓDŹ	Arkadiusz Dąbrowski
26.	Juliusz Jan Wojciechowski	Katolickie Gimnazjum im. Jana-Pawła II, ŁÓDŹ	Magdalena Formejster
27.	Piotr Zbigniew Zając	Publiczne Gimnazjum nr 3 w Radomsku, RADOMSKO	Bogdan Węgrzyński
28.	Marek Konrad Zieliński	Publiczne Gimnazjum nr 1, ŁÓDŹ	Krzysztof Mucha

SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE

ZESPÓŁ SZKÓŁ ZAWODOWYCH SPECJALNYCH NR 2 W ŁODZI

Organizowanie procesu kształcenia zawodowego dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Maria Michalak - konsultant ds. kształcenia zawodowego
Małgorzata Sienna - kierownik Ośrodka Doradztwa Zawodowego w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego

W dniu 17 lutego 2014 r. odbyło się seminarium nt. *Organizowanie procesu kształcenia zawodowego dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi* w Zespole Szkół Zawodowych Specjalnych nr 2 w Łodzi. W seminarium uczestniczyli: kierownik i doradcy zawodowi Ośrodka Doradztwa Zawodowego Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, dyrekcja i nauczyciele ZSZS nr 2, opiekun szkoły z ramienia ŁCDNiKP konsultant kształcenia zawodowego. Uczestnicy seminarium zapoznali się koncepcją pracy szkoły, prowadzonymi procesami edukacyjnymi i wsparciem, jakim objęci są uczniowie szkoły.

W skład Zespołu Szkół Zawodowych Specjalnych nr 2 wchodzą dwie szkoły wielozawodowe o trzyletnim cyklu kształcenia, na podbudowie gimnazjum specjalnego i klas integracyjnych, są to:

- Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna nr 24 w Łodzi,
- Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy nr 2 w Łodzi,

Do szkoły trafiają uczniowie: z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym, słabo widzące, z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją. Według obecnego stanu prawnego w systemie oświaty w zakresie kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, istnieją trzy możliwości edukacji ponadgimnazjalnej – nauka w szkole lub placówce kształcenia specjalnego, w szkole ogólnodostępnej lub w szkole z klasami integracyjnymi. Wyboru

ścieżki edukacyjnej dokonuje uczeń i jego rodzice/prawni opiekunowie.

Kształcenie zawodowe w Zasadniczej Szkole Zawodowej Specjalnej nr 24 prowadzone jest w 8 zawodach: krawiec, operator maszyn w przemyśle włókienniczym, monter zabudowy i robót wykończeniowych, mechanik-monter maszyn i urządzeń, kucharz, piekarz, cukiernik, pracownik pomocniczy obsługi hotelowej - uczniowie mają możliwość uzyskania kwalifikacji: A.4. Wytwarzanie wyrobów włókienniczych, A.5. Wykańczanie wyrobów włókienniczych, A.12. Wykonywanie usług krawieckich, B.5. Montaż systemów suchej zabudowy, B.6. Wykonywanie robót malarsko-tapeciarskich, B.7. Wykonywanie robót Posadzkarsko-okładzinowych, M.17. Montaż i obsługa maszyn i urządzeń, T.1. Wykonywanie prac pomocniczych w obiektach świadczących usługi hotelarskie, T.3. Produkcja wyrobów piekarskich, T.4. Produkcja wyrobów cukierniczych, T.6. Sporządzanie potraw i napojów.

Oferta kształcenia proponowana uczniom pozwala dokonać im wyboru zgodnego z preferencjami i zainteresowaniami. Trzyletni cykl kształcenia daje im możliwość rozwoju: osiągania umiejętności zawodowych i rozwijania zainteresowań, w szkolnych specjalistycznych pracowniach oraz zakładach pracy, hotelach, restauracjach.

Zajęcia praktyczne realizowane są w szkolnych pracowniach – Laboratorium Praktycznej Nauki, łódzkich zakładach pracy, hotelach, restauracjach. Z każdym pracodawcą szkoła zawiera stosowną umowę, zapewniając uczniom właściwą opiekę pedagogiczną. Uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych osiągają efekty kształcenia opisane w podstawie programowej kształcenia w zawodach, przystępują do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie na takich samych zasadach jak wszyscy uczący się, jedynym „przywilejem” jest możliwość wydłużenia o 1/2 godziny czasu trwania egzaminu. Dyrektorka szkoły podkreśliła, że uczniowie uzyskują wysoki poziom zdawalności egzaminu zawodowego, zwłaszcza z części praktycznej.

W drugim typie szkoły, jakim jest Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy nr 2 w Łodzi, przygotowuje się uczniów do samodzielności, zaradności w różnych obszarach życia codziennego. Uczniowie uczestniczą w różnorodnych formach życia społecznego w szkole, doskonalą umiejętności manualne oraz komunikację z otoczeniem. Zajęcia realizowane są w dwóch blokach tematycznych: funkcjonowanie osobiste i społeczne oraz przysposobienie do pracy. W ramach zajęć przysposabiających do pracy realizowanych w Spółdzielni Elektrotechnicznej „Pokój" i w szkole, uczniowie nabywają sprawności i doskonalą umiejętności niezbędne do funkcjonowania w życiu społecznym i zawodowym.

Dla każdego uczącego się opracowywany jest indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, który podlega monitorowaniu i ewaluacji w trakcie procesu kształcenia. Wszystkie działania skierowane na ucznia mają na celu rozwój jego najmniej zaburzonych funkcji. W działaniach szkoły wobec ucznia zachowana jest spójność i korelacja, współdziałanie wszystkich nauczycieli specjalistów pracujących z uczniem z równoczesnym zaangażowaniem sfery intelektualnej, motywacyjnej i działaniowej w całym procesie dydaktycznym. Takie podejście umożliwia młodzieży uzyskiwanie kwalifikacji w zawodzie lub przysposobienie do wykonywania pracy, odnalezienie się i sprostanie wymaganiom współczesnego rynku pracy.

W trakcie seminarium uczestnicy mieli okazję obserwowania zajęć z uczniami Zasadniczej Szkoły Zawodowej Specjalnej w laboratorium dziewiarskim (zawód: operator maszyn w przemyśle włókienniczym) i odzieżowym (zawód: krawiec) oraz pracowniach dla zawodu kucharz i pracownik pomocniczy obsługi hotelowej. W pracowni dziewiarskiej uczniowie opracowali projekt skarpetki w programie komputerowym, który następnie wgrali do automatu skarpetkowego, po tej czynności wykonali i wykończyli zaprojektowaną skarpetkę.

Bardzo efektownie przedstawiały się „stoły śniadaniowe" przygotowane przez uczniów kształcących się w zawodzie pracownik pomocniczy obsługi hotelowej. Kolorystyka i akcenty

wiosny niezwykle przypadła do gustu „naszym doradcom”, którzy z zapałem ćwiczyli wykonanie fantazyjnych układów z serwetek.

W pracowni przysposobienia do pracy uczniowie Szkoły Specjalnej Przysposabiającej do Pracy nr 2 montowali elementy aparatury elektormoechanicznej. Również w tej pracowni mogliśmy podziwiać zdolności manualne uczniów. Do wykonania prac wykorzystuje się każdą rzecz – od skrawków tkanin, dzianin, papieru, folii po … dosłownie wszystko, stosuje się najróżniejsze techniki, a efekty są zdumiewające.

Rozpoznanie przez doradców zawodowych Ośrodka Doradztwa Zawodowego ŁCDNiKP środowiska funkcjonowania, systemu kształcenia oraz możliwości rozwoju uczniów ze specjalnymi potrzebami w Zespole Szkół Specjalnych nr 2 stanowi podstawę do prowadzenia procesów doradczych w gimnazjach wśród osób zainteresowanych: rodziców, uczniów oraz nauczycieli. Na szczególną uwagę zasługuje sposób pracy kadry pedagogicznej z uczniami, organizacja procesu kształcenia i wspomagania oraz monitorowanie postępów uczących się przez Dyrekcję szkoły. Ogromna praca i zaangażowanie, ścisła współpraca z rodzicami, traktowanie uczniów podmiotowo przynoszą wymierne efekty:

- absolwenci szkoły radzą sobie na rynku pracy;
- wyniki uczniów przystępujących do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe nie odbiegają od rezultatów szkół kształcących w zawodach w powszechnym trybie;
- szkoła ma renomę w środowisku, jest postrzegana jako przyjazna i profesjonalna w prowadzeniu procesu kształcenia i wspomagania uczących się.

Nauczyciele prowadzą zajęcia w sposób zindywidualizowany, uwzględniając specjalne potrzeby uczniów, organizują procesy wsparcia, by wyrównywać określone deficyty, rozwijają także kompetencje personalne i społeczne, przygotowują do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, kształtują umiejętności zawodowe niezbędne do zatrudnienia, egzekwują zasady etyki w postępowaniu. Taki system działań zapewnia bezpieczeństwo i wsparcie uczniów w bieżącym funkcjonowaniu oraz stanowi fundament do radzenia sobie w przyszłości, zarówno w rolach

zawodowych, jak i społecznych.

SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO-WYCHOWAWCZY NR 6 W ŁODZI

Organizowanie procesów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży słabowidzącej i niewidomej

Maria Michalak – konsultant ds. kształcenia zawodowego
Małgorzata Sienna - kierownik Ośrodka Doradztwa Zawodowego w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego

W dniu 3 marca 2014 roku odbyło się seminarium nt. *Organizowanie procesów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży słabowidzącej i niewidomej* w Łódzkiej Szkole dla Niewidomych i Słabowidzących, jakim jest Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 6 w Łodzi. W seminarium uczestniczyli: kierownik i doradcy zawodowi Ośrodka Doradztwa Zawodowego Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, konsultant kształcenia zawodowego, dyrekcja i nauczyciele Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 6. Uczestnicy seminarium zapoznali się koncepcją pracy Ośrodka, prowadzonymi procesami edukacyjnymi i wsparciem, jakim objęte są dzieci, młodzież ich rodzice lub opiekunowie.
W Ośrodku funkcjonuje:

- **Zespół Wczesnego Wspomagania Rozwoju** – obejmuje opieką dzieci słabo widzące, niewidome, w tym z niepełnosprawnością złożoną od rozpoznania niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole i ich rodziny,
- **Przedszkole**, w którym opieką objęte są dzieci niewidome, słabo widzące, w tym z niepełnosprawnością sprzężoną (intelektualną w każdym stopniu niepełnosprawności, słuchową, ruchową i inną),
- **Szkoła Podstawowa nr 39**, z oddziałami dla dzieci słabo widzących i niewidomych, dla dzieci słabo widzących i niewidomych z niepełnosprawnością sprzężoną

(intelektualną w każdym stopniu niepełnosprawności, słuchową, ruchową i inną),

- **Publiczne Gimnazjum nr 68**, z oddziałami dla dzieci słabo widzących i niewidomych, dla dzieci słabo widzących i niewidomych z niepełnosprawnością złożoną,
- **LVI Liceum Ogólnokształcące** dla uczniów słabo widzących, niewidomych, i niepełnosprawnych ruchowo,
- **Technikum nr 23**, w których prowadzone jest kształcenie w zawodach:
  - technik masażysta (kwalifikacja Z.1. Świadczenie usług w zakresie masażu) skierowanym do uczniów niewidomych i słabo widzących, którzy nie mają przeciwwskazań do wykonywania zawodu masażysty (wymagane jest zaświadczenie lekarza medycyny pracy),
  - technik prac biurowych (kwalifikacja A.24. Wykonywanie prac biurowych) skierowanym uczniów niewidomych i słabo widzących,
  - technik tyfloinformatyk (kwalifikacja E.11. Obsługa oprogramowania i sprzętu informatycznego wspomagających użytkownika z niepełnosprawnością wzrokową) skierowanego do uczniów. słabo widzących i niewidomych,
- **Szkoła Policealna** prowadzi kształcenie w zawodzie Technik administracji (kwalifikacja A.68. Obsługa klienta w jednostkach administracji), skierowanym młodzieży słabo widzącej i niewidomej oraz z niepełnosprawnością ruchową, nauka trwa 2 lata.

Dla uczniów spoza Łodzi Ośrodek oferuje miejsca w internacie.

Działalność Ośrodka skierowana jest na wspieranie dzieci i młodzieży słabo widzącej i niewidomej w procesie osiągania przez nich samodzielności życiowej, na przygotowanie ich do udziału w życiu społecznym, a także udzielanie rodzicom, opiekunom i nauczycielom wsparcia i doradztwa w zakresie kształcenia dzieci i młodzieży z dysfunkcją wzroku. Na wszystkich etapach uczestnictwa w programie wsparcia, poczynając od

kilkumiesięcznych dzieci, realizowane są zintegrowane procesy edukacyjne połączone z profesjonalną rehabilitacją. Dla każdego z uczniów specjaliści przygotowują indywidualne programy edukacyjno – terapeutyczne, określające główne cele edukacyjne i terapeutyczne oraz wskazujące odpowiednie metody i formy pracy.

W Ośrodku pracują nauczyciele tyflopedagodzy, psycholodzy, pedagodzy, terapeuta widzenia, instruktorzy orientacji przestrzennej, nauczyciele rehabilitacji podstawowej, nauczyciele pisma punktowego (brajla), logopedzi, nauczyciele gimnastyki korekcyjnej, integracji sensorycznej, nauczyciele specjalistycznych technik informacyjnych. Wychowankowie Ośrodka są również pod stałą (5 dni w tygodniu) opieką lekarza okulisty, pielęgniarki oraz w miarę potrzeb lekarza pediatry. Wszystkie działania podejmowane w Ośrodku ukierunkowane są na zapewnienie dzieciom i młodzieży kompleksowej rewalidacji, dostępu do specjalistycznych pomocy tyflodydaktycznych umożliwiających osiąganie jak najlepszych osiągnięć edukacyjnych, rehabilitacyjnych oraz kompetencji społecznych.

W trakcie seminarium mieliśmy możliwość zwiedzania szkoły i obejrzenia prowadzonych zajęć dydaktycznych.

Zespół Wczesnego Wspomagania Rozwoju korzysta z sal dla najmłodszych, w których prowadzona jest między innymi terapia psychologiczna, profilaktyka i terapia logopedyczna, rehabilitacja wzroku, zajęcia z orientacji przestrzennej, zajęcia muzyczno-ruchowe, terapia z zakresu integracji sensorycznej.

Biblioteka szkolna (i czytelnia) posiada zbiory książek naukowych i beletrystycznych zapisanych systemem Braille’a oraz z drukiem powiększonym.

Ośrodek posiada między innymi dobrze wyposażone pracowanie informatyczne, pracownie zawodowe – w tym dla technika masażu.

Na szczególne uznanie zasługuje profesjonalizm i życzliwość całej kadry funkcjonującej w Ośrodku. Wszystkie podejmowane w placówce działania mają na celu przygotowanie dzieci, młodzieży i dorosłych do samodzielnego funkcjonowania w życiu i radzenia sobie na rynku pracy.

ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH NR 9 W ŁODZI

Kabaret: *I śmiech niekiedy może być nauką, kiedy się z przywar, nie z osób natrząsa*

Autor: Renata Waczyńska-Wróblewska

Osoba rekomendująca: Henryka Michalska – dyrektor szkoły, Grażyna Adamiec – konsultant ŁCDNiKP

Od roku 2008 w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 9 w Łodzi działa grupa teatralno-kabaretowa, która na przestrzeni lat i pokoleń zmieniała nazwę i skład. Początkowo niekonwencjonalnie promowała zdrowie. Kabaret brał udział w konferencjach prozdrowotnych i integracyjnych, rozwijając wrażliwość na los drugiego człowieka, np. w Olimpiadzie Wiedzy o Promocji Zdrowia *Zdrów jak rzepa* w Zespole Szkół Specjalnych nr 3 w Łodzi. Członkowie kabaretu wraz z dziećmi o różnym stopniu niepełnosprawności bawili się i uczyli o zdrowiu. O zdrowiu młodzi artyści przypominali na wesoło również podczas Przeglądu Twórczości Dzieci i Młodzieży ze Szkół Promujących Zdrowie. Wspólnie z uczniami z innych szkół, w tym szkół specjalnych i przyszpitalnych, przenosili się do „zdrowej krainy uśmiechu". W przeglądzie tym kabaret zdobył wyróżnienie.

Szkolna grupa teatralno-kabaretowa z czasem zaczęła bawić publiczność również skeczami o innej tematyce, chociaż problematyka prozdrowotna pozostała bliska młodym aktorom. Przez lata, kolejne pokolenia zdobywały liczne nagrody i wyróżnienia na wielu wojewódzkich i ogólnopolskich konkursach, np.:

– dwukrotnie **I miejsce, nagroda publiczności** w Konkursie Teatralnym podczas Festiwalu Ekspresji Twórców Amatorów FETA,

- **wyróżnienie**, **Grand Prix, Złota Maska** w przeglądzie kabaretowym KaktÓs,
- **III miejsce na Ogólnopolskim Przeglądzie Kabaretowym w Opatowie**,
- **udział w Łódzkich Spotkaniach Kabaretowych**.

Ale grupa teatralno-kabaretowa to nie tylko konkursy i przeglądy, ale również występy poważne i wzniosłe. Dlatego młodzi aktorzy przygotowywali przedstawienia teatralne, np. o polskich Noblistach z okazji odznaczenia sztandaru szkoły Złotym Medalem Opiekuna Miejsc Pamięci Narodowej, występowali podczas uroczystości z okazji nadania Medalu Pro Patria, prezentowali spektakl oparty m.in. na *Wiernej rzece* S. Żeromskiego w związku z rocznicą wybuchu powstania styczniowego.

Kabaret szkolny jest integralnym elementem życia szkoły, dlatego bierze też udział w wielu imprezach szkolnych, np. z okazji andrzejek, ostatków czy w tak ważnym momencie życia społeczności szkolnej jak zakończenie roku szkolnego klas maturalnych.

Uczniowie pod kierunkiem Renaty Waczyńskiej-Wróblewskiej – założyciela i opiekuna kabaretu, samodzielnie opracowują teksty i scenariusze swoich występów.

Spotkania, próby grupy teatralno-kabaretowej to nie tylko czas pracy nad kolejnymi występami, ale także świetna zabawa, dzięki której młodzi ludzie w sposób niekonwencjonalny kształtują ważne umiejętności i, paradoksalnie, zdobywają również wiedzę. Każda prezentacja programu to również uczenie się, jak pokonać tremę, jak dobrze się zaprezentować, jak zainteresować odbiorcę, by osiągnąć sukces. Czyż działania w grupie teatralno-kabaretowej prowadzonej przez, jak się okazuje, świetnego pedagoga, nie są fantastycznym treningiem kształtującym umiejętności kluczowe?

ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH NR 20 IM. MARSZAŁKA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO W ŁODZI

Osoby rekomendujące: Dorota Stefaniak –zastępca dyrektora Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 20 w Łodzi, Grażyna Adamiec – konsultantka ŁCDNiKP

Konkurs *Chlubne lata legionowe – wizerunek Legionów Józefa Piłsudskiego w polskim krajobrazie*

W dniu 19 marca 2014 roku w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 20 w Łodzi odbył się finał ogólnopolskiego konkursu *Chlubne lata legionowe – wizerunek Legionów Józefa Piłsudskiego w polskim krajobrazie*.

Celem przedsięwzięcia było propagowanie wiedzy na temat Legionów Marszałka Józefa Piłsudskiego oraz przypomnienie roli i znaczenia tej formacji wojskowej w odbudowie niepodległego Państwa Polskiego. Przypadająca w tym roku setna rocznica powstania Legionów jest doskonałą okazją do rozbudzenia ciekawości poznawczej młodzieży i skłonienie jej do samodzielnych poszukiwań – zarówno źródłowych, jak krajoznawczych na temat żołnierzy Marszałka Piłsudskiego.

Przedsięwzięcie trwało od 2 grudnia 2013 do 3 marca 2014 roku i było skierowane do uczniów wszystkich szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych w Polsce. W sumie napłynęło ponad 400 konkursowych prac.

W ramach konkursu uczniowie mogli wykonać pracę w jednej z trzech kategorii:

- Kategoria I. – fotografia,
- Kategoria II. – prezentacja multimedialna i film,
- Kategoria III. – forma dowolna (plakat, rysunek, próby literackie, utwór muzyczny, przedstawienie teatralne i inne wszelkie pomysły autorskie).

Warunkiem koniecznym było, aby prace miały związek z Legionami Józefa Piłsudskiego.

Konkurs odbywał się pod patronatem honorowym Wojewody Łódzkiego Pani Jolanty Chełmińskiej, Prezydent Łodzi Pani Hanny Zdanowskiej, Marszałka Województwa Łódzkiego Pana Witolda Stępnia, Łódzkiego Kuratora Oświaty Pana Jana Kamińskiego i Dyrektor Instytutu Historii UŁ Pani Profesor Marii Nartonowicz-Kot.

Nagrody w konkursie ufundowali: Kancelaria Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Pana Bronisława Komorowskiego, firma Chint Poland, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 20 w Łodzi oraz Pan Wiesław Łukawski.

Trzecia edycja Konferencji z cyklu *Szkoła Zawodowa możliwością rozwoju* pt. *Nasi Absolwenci – dalsza edukacja i rynek pracy* cz.II.

W dniu 25.03.2014 roku odbyła się III Edycja Konferencji z cyklu *Szkoła Zawodowa możliwością rozwoju* pt. *Nasi Absolwenci- dalsza edukacja i rynek pracy* cz.II.

Konferencja organizowana była przy współpracy ze Specjalistyczną Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną Doradztwa Zawodowego i dla Dzieci z Wadami Rozwojowymi w Łodzi.

Spotkanie to było zorganizowane dla dyrektorów i pedagogów gimnazjów. Jego celem było przybliżenie problemu adekwatności kształcenia przez szkołę zawodową do potrzeb rynku pracy. Mówiono także o lepszym dostosowaniu kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku. W konferencji uczestniczyli pracodawcy z regionu łódzkiego, którzy mówili o brakach kadrowych, a tym samym o konieczności kształcenia młodych ludzi, np. w takich zawodach jak mechanik, czy mechatronik.

Finał czwartej edycji konkursu *Zawodowiec*

Pod koniec lutego w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 20 w Łodzi odbył się finał czwartej edycji konkursu *Zawodowiec*,

kierowanego do młodzieży gimnazjalnej. Celem konkursu jest propagowanie różnych zawodów i zachęcanie młodzieży do dalszego kształcenia w kierunkach zawodowych. Na konkurs napłynęło ponad 300 prac, które oceniane były w trzech kategoriach: literackiej, plastycznej (plakat) i prezentacji multimedialnej.

GIMNAZJA

PUBLICZNE GIMNAZJUM NR 8 IM. T. KOŚCIUSZKI W ŁODZI

Projekt *Wspólne pasje, które łączą pokolenia*

Autor: Anna Zielińska

Osoba rekomendująca: Małgorzata Redlicka – doradca zawodowy w ŁCDNiKP

Pomysł projektu powstał w związku koniecznością wzbogacenia współpracy rodziców ze szkołą. Dzięki realizacji projektu zwiększa się zaangażowanie rodziców i jednocześnie korzystnie wpływa on na relacje rodzinne, na wspólne międzypokoleniowe pasje i sposób spędzania wolnego czasu.

Uczniowie Publicznego Gimnazjum nr 8 w Łodzi od wielu lat uczestniczą w konkursach fotograficznych, ale ich sukcesy nie byłyby możliwe bez wsparcia rodziców. Nagrody i wyróżnienia uczniowie otrzymali m.in. w konkursach: *Ratusz w obiektywie*, *Uchwyć ducha sportu*, *Zapomniane zakątki Łodzi i okolic*, *Pejzaże wokół mojego miasta*, *Lato, lato, zostań dłużej*, *Mój europejski zakątek*. To właśnie rodzice zachęcają dzieci do poznawania naszego miasta i okolic oraz organizują wspólne wycieczki bliższe i dalsze.

Kolejnym działaniem, w którym mocno zaznaczył się udział rodziców, był projekt edukacyjny *Życie z pasją – fotografia*. Uczniowie za pomocą zdjęć opowiedzieli o swoich zainteresowaniach i pasjach. Były to np. konie nie tylko w sporcie i rekreacji, ale i w hipoterapii. Niektóre zdjęcia dokumentowały pasje dzielone z rodzicami, np. wędkowanie i fotografowanie jezior razem z tatą lub wykonywanie zdjęć kwiatów razem z mamą.

W ubiegłym roku szkolnym zorganizowaliśmy wystawę fotografii rodzinnej, w której udział wzięły wszystkie klasy. Wystawa była częścią uroczystości Dnia Matki. Pokazaliśmy zdjęcia wykonane przez uczniów naszej szkoły, którzy

do współpracy zaprosili swoje rodziny. Autorzy zdjęć to dzieci, rodzice, rodzeństwo, dziadkowie. Mogliśmy zobaczyć portrety rodzinne, migawki z wakacji, sceny z uroczystości i świąt. Zdjęcia uwieczniły wspólnie spędzany czas, były świadectwem więzi łączących rodzinę oraz przywoływały wspomnienia.

Obecnie przygotowujemy się do drugiej wystawy fotografii rodzinnej. Tym razem chcielibyśmy pokazać, jak obecna jest ekologia w naszych rodzinach. Tematem zdjęć może być ochrona przyrody, codzienne działania proekologiczne, zdrowe odżywianie, rekreacja na świeżym powietrzu lub nasze ogródki i działki (to często pasja babć i dziadków).

Przewidywane efekty wdrożenia, to:

– zwiększenie udziału rodziców w życiu szkoły,
– wzrost świadomości ekologicznej uczniów i rodziców,
– wdrażanie do aktywnego spędzania czasu wolnego,
– pogłębianie więzi rodzinnych,
– doskonalenie umiejętności fotograficznych.

Bliżej literatury – uczeń aktywnie czyta i interpretuje lekturę

Autor: Halina Kowalczyk

Osoba rekomendująca: Małgorzata Redlicka – doradca zawodowy w ŁCDNiKP

W roku szkolnym 2013/2014 w Publicznym Gimnazjum nr 8 w Łodzi rozpoczęto realizację projektu, którego podstawową ideą jest włączenie uczniów w proces popularyzacji czytelnictwa. Pomysł narodził się podczas jednej z lekcji języka polskiego. W roli aktywnego czytelnika, konstruującego scenariusz utworu, występują uczniowie. Następnie przygotowują oni przedstawienie związane z problematyką poruszaną w wybranym przez siebie dziele literackim. Zadaniem projektu jest zachęcenie młodych do mądrego i aktywnego czytania, wyboru lektury i prezentacji w realiach XXI

wieku.

Dotychczas uczniowie prezentowali przedstawienie *Pieniądze szczęścia nie dają – o Harpagonie i jego dzieciach*, oparte na lekturze *Skąpca* Moliera. Prezentacja odbyła się na forum szkoły, uczestniczyli w niej także zaproszeni rodzice.

Założeniem projektu jest propagowanie idei czytelnictwa, ukazanie samodzielności i aktywności uczniów w doborze lektur, a także ich kreatywności w twórczym opracowaniu utworów literackich.

Przewidywane efekty:

- osiąganie umiejętności niezbędnych do pisania scenariusza i tworzenia teatralnej scenografii,
- poszukiwanie inspiracji w ciekawej lekturze gimnazjalnej,
- prezentacja przedstawień w różnych placówkach, współpraca ze środowiskiem lokalnym oraz promocja szkoły.

Powiew przyjaznych energii

Autor: Andrzej Rychtelski

Osoba rekomendujaca: Małgorzata Redlicka – doradca zawodowy w ŁCDNiKP

W Publicznym Gimnazjum nr 8 w Łodzi działa koło *Fizykomania*. Ostatnio szczególną uwagę nasi fizycy zwrócili na problem *przyjaznych energii*.

W roku szkolnym 2011/12 nasze gimnazjum otrzymało kilkadziesiąt ogniw fotowoltaicznych. W gronie członków koła *Fizykomania* powstał pomysł zbudowania baterii słonecznej napędzającej pojazd rowerowy skonstruowany na bazie dwóch składaków typu Wigry. Jazda próbna potwierdziła funkcjonalność i komfort jazdy pojazdem, który z racji słonecznego napędu nazwano SOLARKIEM. Oficjalna prezentacja nastąpiła na III Festiwalu Szkolnych Kół Fizycznych na Uniwersytecie Łódzkim.

Rok szkolny 2012/13 był czasem zmagania się z energią wiatru.

W ramach projektu *Przyjazne energie* współfinansowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi powstały modele turbin wiatrowych przetwarzających energię wiatru na energię elektryczną. Finalny model turbiny ma śmigła wykonane z rury PCW, a prądnicę stanowi dynamo rowerowe w piaście firmy Shimano. Ponadto na dachu szkoły zainstalowano profesjonalną turbinę wiatrową oraz baterie słoneczne, co pozwala zasilić część oświetlenia w budynku.

Na IV Festiwalu Szkolnych Kół Fizycznych na UŁ fizykomaniacy z PG8 zaprezentowali efekty swojej pracy. Dużym zainteresowaniem cieszyły się modele turbin wiatrowych oraz działający model przepływowej elektrowni wodnej.

Członkowie koła zorganizowali też spotkanie w celu podzielenia się swoją wiedzą i doświadczeniem z koleżankami i kolegami z innych szkół. W dniu 7.12.2013 r. odbyły się zajęcia warsztatowe, na które przybyli członkowie kół fizycznych z gimnazjów z Łodzi, Piotrkowa Trybunalskiego, Łowicza i Rawy Mazowieckiej. Uczniowi pracowali w 4 grupach tematycznych: *Słoneczniki* – budowa i zasady działania baterii słonecznych, *Ekobaterie* – budowa źródeł z owoców, warzyw i osolonej wody, *Pędziwiatry* – elektrownie wiatrowe, *Wodniki* – model elektrowni wodnej. W przeprowadzeniu zajęć pomagali nam ubiegłoroczni absolwenci naszej szkoły. Uczestnicy spotkania otrzymali certyfikaty *Przyjaznych energii*. Podsumowania zajęć dokonał pracownik Instytutu Fizyki i Informatyki Stosowanej Uniwersytetu Łódzkiego dr Paweł Barczyński, który był gościem warsztatów.

Przewidywane efekty wdrożenia:

- stworzenie działającego modelu elektrowni wiatrowej,
- wzrost świadomości ekologicznej uczniów,
- określenie możliwych dróg pozyskiwania odnawialnych źródeł energii,
- powiązanie wiedzy z praktycznym działaniem,
- upowszechnienie tematyki *przyjaznych energii* wśród uczniów klas II na zajęciach technicznych,

– dzielenie się wiedzą i doświadczeniem z uczniami zaprzyjaźnionych gimnazjów.

PUBLICZNE GIMNAZJUM NR 22 W ŁODZI

Projekt edukacyjny w formie cyklu debat na bieżące tematy społeczne w kraju i w województwie łódzkim

Osoba rekomendująca: Barbara Muras – doradca metodyczny w ŁCDNiKP

Publiczne Gimnazjum Nr 22 w Łodzi, co roku organizuje debaty nt. **bieżących ważnych spraw dla opinii publicznej**, dla całego środowiska lokalnego dzielnicy Polesie w Łodzi. Tematyka spotkań z ostatnich lat, rozpoczynając od 1996 roku, kiedy powstał w tej szkole Szkolny Klub Europejski (opiekun Ewa Michalak), do 2014 roku dotyczy m.in. **rocznicy Okrągłego Stołu; wejścia Polski do UE; aktywizacji obywateli, rozwoju samorządności**, itd. Na spotkania mogą przyjść oprócz uczniów ich bliscy i znajomi. Debaty mają kształt dyskusji panelowych, w których aktywnie uczestniczą goście honorowi z Urzędu Miasta Łodzi, Urzędu Marszałkowskiego, Stowarzyszeń i Fundacji, Instytutu Europejskiego, posłowie do Sejmu RP. Przebieg dyskusji moderują uczniowie przygotowani przez autorkę projektu, nauczyciela WOS – **Ewę Michalak**. Rezultaty tych interesujących spotkań zaprezentowane są na stronie Publicznego Gimnazjum nr 22, a w niektórych edycjach upowszechniane przez lokalną telewizję, zapisane są również w *Kronice Szkolnej* przygotowywanej przez uczniów Gimnazjum nr 22. W części edycji w debatach udział brali doradcy i konsultanci ŁCDNiKP.
W każdym spotkaniu uczestniczy od 50-90 osób. Wartością dodaną przedsięwzięcia jest rozwój kompetencji społecznych uczniów oraz pobudzenie do aktywności obywatelskiej społeczności lokalnej. Gospodarze tj. Rada Pedagogiczna i uczniowie Publicznego Gimnazjum nr 22 serdecznie zapraszają zainteresowanych do udziału w debatach.

PUBLICZNE GIMNAZJUM NR 36 W ŁODZI

Dzień Projektów

Autorzy: Ewa Miłkowska – dyrektor Publicznego Gimnazjum nr 36, Rada Pedagogiczna

Osoba rekomendująca: Ewa Koper – konsultant w ŁCDNiKP

Dzień Projektów to nowatorskie rozwiązanie polegające przede wszystkim na szczegółowym, perfekcyjnym zaplanowaniu działań oraz ich realizacji z udziałem praktycznie wszystkich nauczycieli szkoły oraz uczniów. *Dzień Projektów* na stałe wpisał się w kalendarz przedsięwzięć edukacyjnych. Rada Pedagogiczna do przeprowadzania zajęć przez uczniów metodą projektów została przygotowana według określonego planu działań. Po pierwsze zorganizowano doskonalenie nauczycieli w zakresie wdrażania metody projektów, po drugie wprowadzono nowe zapisy w statucie szkoły i poinformowano wszystkie zainteresowane strony (uczniów i rodziców) o wprowadzonych zmianach Powołano zespołu zadaniowy nauczycieli, który zaplanował harmonogram spotkań dotyczący opracowania planu pracy, kryteriów oceniania, stosownej informacji dla uczniów i ich rodziców, ponadto opracowano wzory dokumentów, określono sposoby archiwizowania i przechowywania wykonanych prac oraz odniesiono się do wielu innych problemów praktycznych. Nauczyciele wdrożyli metodę projektów do praktyki edukacyjnej poprzez odpowiednie przygotowanie uczniów, podział na grupy, opracowanie bazy tematów realizowanych metodą projektów, jak też zaplanowanie monitorowania realizacji wybranych tematów przez uczniów i określenie formy prezentacji efektów końcowych prowadzonych projektów podczas *Dnia Projektów*. Każdego roku szkolnego nauczyciel, wchodzący w skład zespołu ds. realizacji projektów, tworzy stronę internetową z bazą tematów projektów. Po utworzeniu grup projektowych publicznie ogłasza się uruchomienie

strony internetowej z tematami. Uczniowie, logując się na tej stronie, wybierają temat, który automatycznie staje się niedostępny dla pozostałych uczestników. Po wybraniu tematów przez grupy uczniów następuje ich realizacja, a w wyznaczonym *Dniu Projektów* prezentacja efektów.
Efektem osiągnięcia założonych celów jest: doskonalenie współpracy w grupie, odpowiedzialność za wykonanie zadania, rozwijanie zainteresowań, ukształtowanie umiejętności dokonywania selekcji informacji, doskonalenie umiejętności interpersonalnych, planowania, autoprezentacji, twórczego rozwiązywania problemów, zarządzania czasem wolnym, rozwijanie kreatywnego myślenia.

Innowacja: *Klasa ze zwiększoną liczbą godzin wychowania fizycznego*

Autor: Krzysztof Kaszuba

Osoba rekomendująca**:** Ewa Koper – konsultant w ŁCDNiKP

Klasa sportowa to innowacja pedagogiczna opracowane przez Dyrektora i Radę Pedagogiczną Publicznego Gimnazjum nr 36 w Łodzi, wdrażana od 2007/2008. Klasa sportowa ma opracowany program ze zwiększoną liczbą godzin wychowania fizycznego z przeznaczeniem na piłkę nożną chłopców. Nowatorstwo tego rozwiązania polega na tym, że nie są to klasy sportowe w powszechnym rozumieniu tego słowa. Klasy te tworzone są na podstawie porozumienia zawartego między szkołą, a Klubem Sportowym *Widzew*. W wyniku tego porozumienia chłopcy z danego rocznika, którzy trenują piłkę nożną w widzewskim klubie, rozpoczynają naukę w pierwszej klasie gimnazjum. Umowa gwarantuje takie ułożenie planu zajęć szkolnych oraz treningów po zajęciach, by uczniowie kończyli swój dzień w godzinach 16 – 17. Jest to możliwe dzięki bardzo dobrej bazie sportowej, jaką szkoła dysponuje. Przy takim rozwiązaniu uczniowie mają znacznie więcej czasu na naukę i inne zajęcia. Nie muszą dojeżdżać na treningi,

gdyż wszystkie zajęcia odbywają się w szkole. Umowa zobowiązuje ich ponadto do osiągania dobrych wyników w nauce. Na pierwszym miejscu jest nauka, na drugim sport. Takie rozwiązanie przynosi bardzo wymierne efekty dla wszystkich zainteresowanych. Uczniowie osiągają dobre wyniki w nauce i w sporcie. Treningi nie są dla nich tak absorbujące jak wcześniej. Rodzice uczniów są bardzo zadowoleni z takiego rozwiązania, ponieważ dostrzegają wymierne efekty. Szczególnie cieszy ich fakt przywiązywania przez szkołę dużego znaczenia do wyników kształcenia. Szkoła ma bardzo dobry nabór – w każdym roku szkolnym tworzy się jedna dodatkowa klasa. Efektem wdrożonej innowacji jest: wzbogacenie oferty edukacyjnej szkoły, zaspokojenie oczekiwań uczniów, dbałość o kulturę i sprawność fizyczną, kształtowanie nawyków sportowych, postaw prozdrowotnych, osiąganie dobrych wyników w nauce i sporcie.

Współpraca szkół z Polski noszących imię Krzysztofa Kieślowskiego

Autor: Ewa Miłkowska – dyrektor Publicznego Gimnazjum nr 36

Osoba rekomendująca: Ewa Koper – konsultant ŁCDNiKP

Publiczne Gimnazjum nr 36 w Łodzi imienia Krzysztofa Kieślowskiego współpracuje za szkołami noszących to imię, których w Polsce jest siedem. Łódzkie gimnazjum jest najmłodsze w tym gronie. Współpraca rozpoczęła się od zaproszenia przedstawicieli tych szkół na uroczystość nadania szkole imienia. Od tego momentu wielokrotnie przedstawiciele szkół w Polsce imienia Krzysztofa Kieślowskiego spotykali się w różnych okolicznościach. Nowatorstwo tej współpracy polega na organizowaniu wspólnych przedsięwzięć i imprez mających na celu popularyzowanie twórczości patrona naszych szkół. W każdym roku dyrektorzy wszystkich siedmiu szkół spędzają ze sobą tydzień wakacji, planując działania na następny rok szkolny. W plan takich działań wpisuje się organizację wszystkich imprez i uroczystości, na

których obecność przedstawicieli pozostałych szkół jest obowiązkowa. Są to na przykład jubileusze szkół. Poza tym organizowane są warsztaty, które odbywają się w jednej ze szkół, a obecni są na nich uczniowie i nauczyciele z pozostałych. Warsztaty te mają na celu popularyzowanie dobrych praktyk. W Publicznym Gimnazjum nr 36 w Łodzi organizowane były warsztaty poświęcone działaniu szkolnych samorządów. Celem warsztatów było opracowanie programu wspólnych obchodów 15. rocznicy śmierci patrona. Spotkanie było nadzwyczaj owocne, zaprezentowano dobre praktyki każdej ze szkół, uczniowie nawiązali ze sobą kontakty. W każdej uczestniczącej w warsztatach szkole obchody 15. rocznicy patrona zorganizowano według stworzonego podczas warsztatów programu. Ważnym elementem wspomnianej współpracy jest stały kontakt wszystkich szkół z żoną patrona. Wspólnie uczestniczymy we wszystkich ważnych, organizowanych w kraju, imprezach i uroczystościach związanych z twórczością Krzysztofa Kieślowskiego (np. Festiwal Filmów Fabularnych w Gdyni, otwarcie wystawy poświęconej Krzysztofowi Kieślowskiemu w Muzeum Kinematografii w Łodzi, spotkanie ze Stanisławem Zawiślińskim, autorem książek poświęconych naszemu patronowi). W najbliższej przyszłości powstanie Stowarzyszenie Miłośników Twórczości Krzysztofa Kieślowskiego, którego założycielami będą między innymi dyrektorzy szkół jego imienia. Efektem wdrożonych działań jest: integracja środowiska lokalnego, regionalnego, ogólnopolskiego, rozwijanie zainteresowań związanych z życiem Wielkiego Polaka – Krzysztofa Kieślowskiego, promocja szkoły w środowisku, poznanie twórczości Patrona.

SZKOŁY PODSTAWOWE

- **KLASY I-III**
- **KLASY IV-VI**

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 36 W ŁODZI

Projekt *Łódź w liczbach*

Osoba rekomendująca: Barbara Muras – doradca metodyczny w ŁCDNiKP

8 lat temu nauczycielka geografii i przyrody Pani Anna Miszczak, prowadząca również edukację regionalną i europejską w tej szkole, przygotowała projekt edukacyjny w formie konkursu o zagadkowym tytule *Łódź w liczbach*. Do współpracy przystąpiły: Agnieszka Czesna, Magdalena Rojek, Wiesława Bednarska i Kamila Kowalska. Konkurs jest innowacyjny pod względem merytorycznym, metodycznym i organizacyjnym.
Interdyscyplinarny charakter konkursu: interdyscyplinarność, obecność treści matematycznych i wiedzy o regionie. Efektem konkursu jest rozwój kompetencji matematycznych i regionalizmu.
Adresatami konkursu są uczniowie klas szóstych szkoły podstawowej. Konkurs przebiega w trzech etapach. W ciągu 8 lat w samych finałach wzięło udział 270 uczniów (6 szkół w finale), a w każdej edycji uczestniczy ponad 25 szkół. Nauczycieli w realizacji projektu wspiera Ośrodek Edukacji Europejskiej i Regionalnej ŁCDNiKP.
Wartością dodaną projektu jest zaangażowanie całego środowiska szkolnego SP 36 w prowadzenie edukacji regionalnej. Powstała również publikacja o tym samym tytule, podsumowująca dotychczasowe edycje Konkursu i zawierająca wartościowe materiały z zakresu matematyki i regionalizmu autorstwa ww. nauczycielek.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 149 W ŁODZI

Szkoła Przyjazna dla Ucznia

Autorzy: Małgorzata Staciwa – dyrektor, Beata Zarzycka – nauczyciel plastyki

Osoba rekomendująca: Hanna Derewlana – kierownik Pracowni Edukacji Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej ŁCDNiKP

Szkoła wyróżnia się niepowtarzalną aranżacją: sal, korytarzy i innych pomieszczeń wg autorskich pomysłów dyrektora i nauczycieli, zapewniających oryginalne formy spędzania czasu. Funkcjonuje między innymi: sala teatralna, 3-segmentowa bajkowa świetlica, sale do zabawy: Wróżki Rose i Kapitana Jacka, na korytarzach drewniane altanki, stoliki do szachów oraz Chatka Puchatka przeznaczona na odpoczynek, spotkanie z książką i grami planszowymi. Dodatkowo dla dzieci niepełnosprawnych przygotowano sale do polisensorycznego poznawania świata i integracji sensorycznej, gabinety logopedyczne, dostosowano do ich potrzeb pływalnie i plac zabaw. Szkoła podejmuje liczne inicjatywy między innymi: realizację projektu *Z dysleksją bez barier*, od 7 lat akcję *Czytamy razem*, od 2008 r. w każdym tygodniu zajęcia *Uczymy się ratować*. Działają kluby: Puchatka, Młodego Ratownika, Młodego Europejczyka, prowadzona jest kampania *Warto być dobrym*, organizowane są liczne zajęcia w kołach zainteresowań. Nauczyciele i uczniowie wdrażają oryginalne programy i innowacje z zakresu wychowania fizycznego, promocji zdrowia, różne formy działań w zakresie przedsiębiorczości, edukacji europejskiej.

Efekty wdrożenia: możliwość pełnej indywidualizacji pracy, osiągania sukcesów przez wszystkich uczniów w tym niepełnosprawnych, ukształtowanie postaw tolerancji i odpowiedzialności za siebie i innych, dobry wizerunek szkoły w środowisku, uhonorowanie licznymi nagrodami: **medal „Serce Dziecku”, certyfikaty: Klubu Przodujących Szkół, Bezpiecznej Szkoły, Szkoły bez przemocy, Społecznie Zaangażowanej Placówki, Organizacji Innowacyjnej (ŁCDNiKP), Szkoły Odkrywców Talentów (MEN), nagrodę główną w Ogólnopolskim Konkursie Szkoła przyjazna dla każdego (spośród 153 szkół).**

Promocja zdrowego stylu życia

Koordynatorzy: Jolanta Chmiela, Danuta Wiśniewska

Osoba rekomendująca: Hanna Derewlana – kierownik Pracowni edukacji Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej ŁCDNiKP

Od 2004 roku szkoła wdraża program ***Dbamy o nasze zdrowie***, którym obejmuje wszystkich uczniów klas I-VI. Jego celem jest profilaktyka uzależnień, zapobieganie wadom postawy, propagowanie aktywności ruchowej i zdrowego odżywiania. Podjęto wiele działań np.: od października 2012 r. zmieniono asortyment sklepiku szkolnego (zdrowe przekąski, soki, pełnowartościowe produkty), dla uczniów klas I-III systematycznie prowadzona jest akcja *Polubić surówki*. Oryginalnym przedsięwzięciem stało się zorganizowanie **szkolnej pracowni kulinarnej - *Babci Joli,*** gdzie pod kierunkiem nauczyciela uczniowie, wykorzystując sprzęt gospodarstwa domowego, samodzielnie przygotowują: surówki, sałatki, kanapki, koktajle, zdrowe desery. Wykorzystują również wyhodowane przez siebie warzywa. Uczą się: planowania zdrowej diety, nakrywania do stołu i kultury spożywania posiłków. Od 3 lat realizowany jest **Tydzień Promocji Zdrowia,** w ramach, którego odbywają się między innymi: podchody po zdrowie, prezentacje przedstawień o tematyce zdrowotnej. W zakresie rozwijania aktywności ruchowej nauczyciele i uczniowie realizują programy: ***Razem łatwiej***, stwarzający możliwość rozwoju fizycznego dzieciom niepełnosprawnym, we współpracy z rówieśnikami oraz ***Pływanie dla zdrowia, bezpieczeństwa i sportu*** dla uczniów I i II etapu kształcenia. W działania dotyczące promowania zdrowego stylu życia włączają się wszyscy pracownicy szkoły.

Efekty wdrożenia: zmiana nawyków żywieniowych i przenoszenie ich do środowiska domowego, zwiększenie aktywności ruchowej i sprawności fizycznej, uzyskanie certyfikatu Szkoły Promującej Zdrowie, przynależność do Wojewódzkiej Sieci Szkół Promujących Zdrowie.

PRZEDSZKOLA

PRZEDSZKOLE MIEJSKIE NR 26 W ŁODZI

Projekt *Jestem łodzianinem, jestem Polakiem*

Autorzy: Małgorzata Goszczyńska – dyrektor Przedszkola

Koordynatorki: Alina Wieczorek, Małgorzata Pietrasik

Osoba rekomendująca: Małgorzata Marczak – doradca metodyczny wychowania przedszkolnego w ŁCDNiKP

Wychowanie patriotyczne to ważne ogniwo procesu uczenia się już na szczeblu edukacji przedszkolnej. Głównym zadaniem nauczycieli przedszkola jest budzenie u dzieci miłości do małej i wielkiej Ojczyzny przez ugruntowanie poczucia tożsamości regionalnej, narodowej, europejskiej. Treści, dotyczące wychowania patriotycznego, w większości programów ułożone są w myśl zasady, że przechodzimy od tego, co najbliższe dziecku do tego, co dalekie i nieznane. W Przedszkolu Miejskim nr 26 od pięciu lat realizujemy projekt edukacyjny *Jestem łodzianinem, jestem Polakiem.* Na początku, w roku 2009 dotyczył tylko naszych przedszkolaków. Dzieci w ciągu całego roku szkolnego uczestniczyły w różnorodnych zajęciach edukacyjnych ukierunkowanych na aspekt poznawania bliższego i dalszego rejonu/okolicy. Brały udział w wycieczkach np. do ZOO, Ogrodu Botanicznego, Muzeum Miasta Łodzi, Straży Pożarnej czy Teatrów „Pinokio", „Arlekin". Uczestniczyły także w projektach artystycznych takich jak: konkursy plastyczne, literackie, muzyczne, teatralne, dzięki którym rozwijały swoje zainteresowania w zakresie poznawania naszego miasta, okolicy, Ojczyzny.
We współpracy z Biblioteką Osiedlową zaprojektowaliśmy i zorganizowaliśmy konkurs wiedzy ***Jestem łodzianinem, jestem Polakiem,*** który podsumowywał umiejętności i kompetencje dzieci w obszarze wychowania patriotycznego. Do udziału w tym przedsięwzięciu zaproszone zostały także dzieci z Przedszkola Miejskiego nr 192, 200 i 215. Grupy przedszkolne były

reprezentowane przez czteroosobowe drużyny eksperckie. Uczestnicy w formie zabawowej wykonywali różnorodne zadania m.in. rozwiązywali zagadki związane z legendami Polski, układali puzzle – z ciekawymi miejscami Łodzi, odpowiadali na pytania związane z twórczością np. Juliana Tuwima, Jana Brzechwy. Przedszkolaki wykazywały się także znajomością mapy Polski i jej symbolami narodowymi. Każdy zespół po zakończonym konkursie otrzymał pamiątkowy dyplom i nagrodę książkową związaną z jego tematem. Jest to cykliczny projekt naszego przedszkola, który będzie uatrakcyjniany i modyfikowany zgodnie z potrzebami i możliwościami małych uczestników.
Efekty wdrożenia: rozwijanie zainteresowań małego dziecka swoim miastem, regionem, doskonalenie umiejętności prezentowania swoich możliwości i umiejętności na forum grupy, wyzwalanie ekspresji twórczej, językowej, uczenie się poprzez doświadczanie i świadome korzystanie z różnych źródeł informacji, integrowanie środowiska przedszkolnego i lokalnego, kształtowanie umiejętności kluczowych niezbędnych do skutecznego uczenia się i zapewnienia w przyszłości dobrego startu w szkole.

PRZEDSZKOLE MIEJSKIE NR 138 W ŁODZI

Przedszkole kształtujące postawy proekologiczne

Autor: Beata Szelągowska-Stypik – nauczyciel

Osoba rekomendująca: Anna Koralewska – doradca metodyczny w ŁCDNiKP

Od trzech lat przedszkole realizuje program: *Szkoły dla Ekorozwoju* Fundacji Partnerstwa dla Środowiska z siedzibą w Krakowie. W roku szkolnym 2011/2012 przedszkole otrzymało certyfikat I stopnia Lokalnego Centrum Aktywności Ekologicznej, a w roku szkolnym 2012/2013 międzynarodowy certyfikat II stopnia *Zielonej Flagi*. Miano **Lokalnego Centrum Aktywności Ekologicznej** otrzymują placówki, które w szczególny sposób

pobudzają i skupiają aktywność społeczną mieszkańców oraz przez przykład i działanie tworzą aktywne środowisko wychowawcze dla dzieci. ***Zielona Flaga*** jest międzynarodowym tytułem, który nadawany jest placówkom na całym świecie w ramach Programu ***Eco-Schools***. Uczestniczy w nim ponad 15.000 szkół z 58 krajów całego świata. Celem tych działań jest kształtowanie postaw proekologicznych, poznawanie sposobów walki z postępującą degradacją przyrody, kształtowanie właściwych postaw wobec zdrowia i bezpieczeństwa – swojego i innych - jako wartości nadrzędnej, promocja zdrowego stylu życia i postaw świadomego konsumenta.

Placówka należy do **Sieci Przedszkoli i Szkół Ekologicznych w Regionie Łódzkim**. W chwili obecnej w sieci zrzeszonych jest 28 instytucji oświatowych. Sieć działa pod honorowym patronatem **Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego w Łodzi.** Podejmowane działania wspiera Zarząd Zieleni Miejskiej. Są to działania oparte na bezpośrednim kontakcie z przyrodą, polegające na wymianie doświadczeń, wzajemnej pomocy. Wykorzystywane są różnorodne, aktywizujące (całe środowisko) metody i formy pracy. W podejmowane działania włączane są rodziny dzieci, współpracownicy, środowisko lokalne, placówki oświatowe, instytucje i organizacje ekologiczne. Zamiast sprawozdań tworzone są wystawy, fotoreportaże, przygotowywane konkursy, happeningi, spartakiady, pikniki. Dzieci i cała społeczność przedszkola bierze udział w programach, akcjach lokalnych, ogólnopolskich i międzynarodowych propagujących zdrowy i ekologiczny styl życia: *Klimatolubne Przedszkolaki*, *Eko-szkoła*, *Akademia Zdrowego Przedszkolaka*, *Akademia Super Przedszkolaka*, *Kubusiowi Przyjaciele Natury*, *Mamo, tato, wolę wodę*, *Akademia Aquafresh*, *Czyste powietrze wokół nas*, *Super Wiewiórka Przyjaciółka Oli i Kuby.*

W roku szkolnym 2013/2014 nauczycielki opracowały i wdrożyły program zajęć dodatkowych koła przyrodniczo-ekologicznego pt: *Choć przedszkolak jest nieduży to przyrodzie wie jak służyć*. Od kwietnia 2014 r. działa w przedszkolu Klub Naszej Ziemi. Patronatem klubu jest **Fundacja *Nasza Ziemia*.** Klub działa

w oparciu o własne pomysły, które mają pomóc lokalnemu środowisku. Zaangażowani są również rodzice. Nauczyciele współpracują z nimi, wykorzystując ich potencjał zawodowy – od dwóch lat organizowane są cykliczne zajęcia warsztatowe z dietetykiem dotyczące zdrowych nawyków żywieniowych, dzieci dzięki którym przedszkolaki zdobywają wiedzę i doskonalą umiejętności na drodze odkrywania, próbowania i eksperymentowania.

Przewidywane efekty wdrożenia:

- zwiększenie kompetencji dzieci w zakresie edukacji przyrodniczo-ekologicznej,
- wzrost świadomości ekologicznej i odpowiedzialności za stan środowiska i za swoje działania,
- rozwój postaw proekologicznych i prozdrowotnych,
- zmniejszanie ilości wytwarzanych odpadów
- zmiana nawyków żywieniowych oraz świadomości proekologicznej u dzieci oraz pośrednio u rodziców,
- promocja przedszkola w środowisku.

PRZEDSZKOLE MIEJSKIE NR 192 W ŁODZI

Konkurs *Jak przedszkolaki dbają o naszą Ziemię*

Autorzy: Agnieszka Górska – dyrektor

Osoba rekomendująca: Małgorzata Marczak – doradca metodyczny wychowania przedszkolnego i Katarzyna Gizewska – doradca metodyczny ds. świetlic w ŁCDNiKP

Działania ekologiczno-przyrodnicze w Przedszkolu Miejskim nr 192 projektowane i organizowane są od wielu lat. Jednym z takich cyklicznych i wieloletnich przedsięwzięć edukacyjnych jest konkurs plastyczny pod hasłem *Dbajmy o naszą Ziemię,* zainicjowany i organizowany przez dyrektora Agnieszkę Górską i Małgorzatę Marczak (od 12 lat). Od siedmiu lat działania

konkursowe podejmowane są we współpracy z Pracownią Edukacji Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Celem konkursu jest m.in. rozbudzenie zainteresowania otoczeniem przyrodniczym, rozwijanie wyobraźni i fantazji przedszkolaka, kształtowanie właściwej postawy ekologicznej w harmonii ze środowiskiem, troska o zachowanie życia na Ziemi, promowanie dzieci szczególnie zainteresowanych ekologią, umożliwienie im zaprezentowania swoich możliwości twórczych. Adresatami są dzieci z przedszkoli (od 5-6 lat) oraz uczniowie Szkoły Podstawowej (kl. I) z dzielnicy Łódź-Górna. W tym cyklicznym przedsięwzięciu uczestniczą m.in. zwycięzcy eliminacji wewnątrzprzedszkolnych i szkolnych z Przedszkola Miejskiego nr 2, 20, 26, 36, 66, 89, 117, 119, 122, 151, 155, 192, 200, 233 w Łodzi oraz Szkół Podstawowych nr 7, 110, 162 w Łodzi, Szkoły Podstawowej ZNP w Łodzi.
Prace plastyczne zgłaszane na konkurs cechuje duża różnorodność wykorzystania przez małych artystów technik plastycznych oraz oryginalność w prezentowaniu tematu. Jest to coroczna okazja do podsumowania przedsięwzięć ekologicznych w każdym przedszkolu w ramach Święta Ziemi, ponadto wzbogacania codziennego procesu uczenia się małego dziecka w nowe metody i formy przekazu ukierunkowane na poznawanie świata przyrody ożywionej i nieożywionej.
Efekty wdrożenia: **s**tymulowanie i rozbudzanie zainteresowań bogactwem świata przyrody, pogłębianie świadomości ekologicznej małego odbiorcy, uczenie się poprzez doświadczanie i eksperymentowanie w kontakcie z przyrodą oraz prezentowanie jej walorów za pomocą ekspresji plastycznej.

PRZEDSZKOLE MIEJSKIE NR 200 W ŁODZI

O wielkiej oprawie minimalistycznego teatru

Autorzy: Mariola Niepsuj – dyrektor, Agnieszka Karga
Współpraca: Ewa Grzegorek, Katarzyna Pawlak, Natalia Becu Stasiak

Osoba rekomendująca: Małgorzata Marczak – doradca metodyczny wychowania przedszkolnego w ŁCDNiKP

Nadchodził marzec a wraz z nim przeświadczenie, iż przygoda z przedszkolem dzieci uczęszczających do naszych grup powoli dobiega końca. W związku z tym pojawił się pomysł artystycznego zakończenia roku najstarszych oddziałów i przygotowania wyjątkowego przedstawienia – inscenizacji, która na długo pozostałaby w naszej pamięci a dla dzieci stała się źródłem radości z pobytu na scenie. Rozpoczęły się przygotowania. Powołano zespół aktorski składający się ze wszystkich dzieci uczęszczających do dwóch grup. Bagatela 50 osób. Nadszedł czas na wybór repertuaru. Znaczna liczba aktorów, ich zamiłowanie do dziecięcej literatury „z wyższej półki" oraz rzadko spotykana dojrzałość wymagały sztuki niełatwej, o skomplikowanej treści, ale ciekawej. Możliwości było wiele, żadna z propozycji nie wzbudziła jednak tylu pozytywnych reakcji, co *Legenda o warszawskim Bazyliszku*. Zaczęły się próby. Tekst był wymagający, piosenki karkołomne a ruch sceniczny wymagał kilku planów, gdyż akcja rozgrywała się zarówno w czasach współczesnych jak i w średniowiecznej Warszawie. Należało również zaznajomić dzieci z realiami życia sprzed setek lat. Jak zrobić to najlepiej? Zrealizować projekt. W tak zwanym „międzyczasie" zatopiliśmy się więc na chwilę w mrokach wieków średnich. Poznaliśmy zwyczaje naszych przodków, oglądaliśmy ilustracje i prezentacje multimedialne przedstawiające epokę. Można było trochę łatwiej wczuć się w klimat spektaklu. Mimo tego pierwsze próby nie napawały optymizmem. Dzieci były zestresowane. Pewnego dnia napięcie sięgnęło zenitu a pękając, przyniosło ze sobą wesoły nastrój, zabawę i częste wybuchy śmiechu. Aktorzy stali się kreatywniejsi, bardziej pomysłowi, dzięki czemu odgrywane przez nich role nabrały życia. Mieszczanie poruszali się dostojnie, a bohaterowie zaklęci w kamień przybierali coraz bardziej przerażone miny. Nadeszła chwila przygotowania dekoracji. Postawiliśmy na minimalizm. Dekoracja naszkicowana czarnym flamastrem na papierze pakowym oraz zredukowane

rekwizyty sprawiły, iż dziecięca gra stała się kwestią najważniejszą. I chyba właśnie to przesądziło o naszym sukcesie. Bawiliśmy się doskonale, niestety ciągle bez publiczności. Postanowiliśmy, iż nasze przedstawienie pokażemy podczas dzielnicowych eliminacji XIV Przeglądu Teatrów Przedszkolnych (odbywających się w naszym przedszkolu, na które w tegorocznej edycji festiwalu zgłosiło się, aż 14 grup teatralnych). Ku ogólnej uciesze wraz z *Królewną Śnieżką,* przygotowaną przez równą wiekowo grupę z naszej placówki, *Bazyliszek* przeszedł dalej. Pojechaliśmy do Domu Kultury na Żubardź na finał przeglądu. To dopiero była przygoda przez duże „P". Prawdziwa scena, prawdziwa, ciężka kurtyna, profesjonalne nagłośnienie i to przyjemne łaskotanie w brzuchu. Nasze emocje najlepiej wyrażają słowa Hanny Mikuć *„(…) dzieciństwo w teatrze jest bardzo przyjemne. Widzi się wiele ciekawych rzeczy… Do tej pory pamiętam taki moment, gdy po przedstawieniu stałam za kulisami i mogłam na chwilę wejść na scenę. I nagle zrobiło mi się tak jakoś dziwnie… Poczułam, że jestem w naprawdę szczególnym miejscu. Miałam wtedy zaledwie kilka lat, więc to musiało być naprawdę silne uczucie, skoro pamiętam je do dzisiaj!"*.

Mamy nadzieję, że nasze dzieci będą wspominać te chwile z równym rozrzewnieniem. Teraz nie ma na to czasu, trzeba wykorzystać ostatnie chwile i wypełnić je radością ze zdobytych za jedno z pierwszych miejsc nagród oraz rozmowami z nowymi przyjaciółmi z sąsiedniej grupy.

Efekty wdrożenia: stymulowanie zainteresowań i zdolności małego dziecka we wszystkich sferach jego rozwoju, przygotowanie do pracy w zespole, branie odpowiedzialności przez każde dziecko za wykonanie zadań w określonym czasie, prezentowanie swoich możliwości i umiejętności na forum grupy. aktywizowanie rodziców do świadomego i aktywnego wspierania rozwoju swojego dziecka oraz czynnego włączania się w projekty edukacyjne wdrażane i realizowane przez przedszkole w łódzkim środowisku oświatowym.

Wie dziecko każde, że wszystkie zawody są ważne – rajd przedszkolny jako aktywna metoda zdobywania wiedzy i doskonalenia umiejętności

Autorzy: Mariola Niepsuj – dyrektor; Dagmara Gliszczyńska, Kamila Mamos, Joanna Rogalska – nauczycielki

Osoba rekomendująca: Małgorzata Marczak – doradca metodyczny wychowania przedszkolnego w ŁCDNiKP

W Przedszkolu Miejskim nr 200 w Łodzi od wielu lat nauczycielki wykorzystują w pracy pedagogicznej elementy metodyki zuchowej. Jej twórcą był Aleksander Kamiński. Metodyka zuchowa, której podstawą są działania harcerskie, komponuje się z programem wychowania przedszkolnego. Te dwa rodzaje działań podejmowanych z dziećmi bazują na ich aktywności, naturalnej ciekawości świata i ekspresyjnej twórczości.

Charakterystycznym elementem w metodzie zuchowej jest zabawa w „coś" lub „kogoś", realizowana zespołowo w ramach zdobywanych sprawności, które motywują dzieci do działania. Popularną i lubianą przez przedszkolaki formą pracy jest zwiad, który wykorzystałyśmy w naszej pracy. Określa on czynności służące poznaniu nowych miejsc, zjawisk, rzeczy czy słów. Jest to sposób aktywnego poznawania świata. W naszej placówce organizowane są coroczne rajdy dla wszystkich przedszkolaków. Każdy z nich jest opracowywany na podstawie wybranej wcześniej tematyki oraz zainteresowań dzieci. Natomiast zagadnienia projektowane są zgodne z treściami zawartymi w podstawie programowej i programie nauczania, co łączy się harmonijnie z zasadami zuchowymi.

Tegoroczne przedsięwzięcie poprzedzone było przygotowaniem i zorganizowaniem w ogrodzie przedszkolnym poszczególnych „stacji" z zadaniami edukacyjnymi, dotyczącymi zawodów. Aby dzieci swobodnie brały udział w zabawach, a grupy nie przeszkadzały sobie wzajemnie, nauczycielki otrzymały instrukcje oraz harmonogram z godziną wyjścia danego oddziału

przedszkolnego na rajd.

Przy każdym punkcie dzieci musiały odnaleźć list z zadaniem, które dotyczyło zagadnień związanych z zawodami. W pierwszym z nich przedszkolaki rozwiązywały zagadki i dopasowywały atrybuty do konkretnych zawodów: np. pielęgniarka – czepek, strzykawka, termometr. Kolejne „stacje" nawiązywały do zawodów: ogrodnika, kucharza, pielęgniarki, policjanta i malarza. Analogicznie w każdym punkcie „małe zuchy" musiały sprawdzić swoje umiejętności w pracy, jaką wykonują na co dzień dorośli. Siały i podlewały nasiona, próbowały mąki, soli i cukru, dokonując ich rozpoznania za pomocą zmysłu smaku, bandażowały „zranioną rękę" kolegi lub koleżanki, pokonywały tor przeszkód, wymieniały alarmowe numery telefonów i malowały mandalę. We wszystkich zadaniach dzieci musiały wykorzystać wiedzę i umiejętności ukształtowane podczas codziennego procesu edukacyjnego. Za poprawnie wykonane zadanie, zdobywały emblematy z punktami, które przyklejały na tabliczkę swojej grupy. Otrzymały również niezbędne materiały do wykonania czapki kucharskiej i w nagrodę miały pomalowane burakiem policzki.

Na rajd zostały zaproszone dzieci z Przedszkola Miejskiego nr 192 i 215. Po aktywnie spędzonym dniu uczestnicy otrzymali nagrody i dyplomy za zdobycie wszystkich sprawności.

Organizowanie w przedszkolu rajdów, których zasady zaczerpnięte są z metodyki zuchowej powoduje, że nowe kompetencje dzieci zdobywają dzięki aktywnemu uczestnictwu w wyznaczonym zadaniu. Takie działania sprzyjają przede wszystkim zdobywaniu wiedzy poprzez doświadczanie polisensoryczne oraz dają możliwość odczuwania sukcesu z wykonanego zadania. Kształtują także umiejętności pracy w zespole, umożliwiają integrację oraz wspomagają pokonywanie nieśmiałości u dzieci.

PRZEDSZKOLE SPECJALNE NR 1 W ŁODZI

‚Pomysłowy Dobromir – Wystawa Nietypowych Pomocy Dydaktycznych

Autor: Maria Kuleczka-Raszewska – nauczyciel Przedszkola Specjalnego Nr 1 w Łodzi

Osoba rekomendująca**:** Alicja Krzyżańska – doradca metodyczny w ŁCDNiKP

Przedszkole Specjalne Nr 1 jest organizatorem Wystaw Nietypowych Pomocy Dydaktycznych. Ekspozycje stanowią zawsze oryginalne, autorskie prace nauczycieli i specjalistów pracujących w przedszkolu. Stanowią one bazę pomocy dydaktycznych, które mogą być wykorzystane do pracy z dziećmi upośledzonymi jak również dziećmi zdrowymi w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Najważniejszym kryterium wykonania pomocy jest bezpieczeństwo, praktyczność, funkcjonalność i estetyka.

Tradycja organizowania wystawy sięga roku 2000, towarzyszy jej motto *Cała radość w tworzeniu* Romaina Rollanda.

Podczas realizacji projektu, w minionych latach, przedszkole współpracowało z łódzkimi uczelniami WSEZiNS oraz WSP. W roku 2012 wykonane pomoce były prezentowane w Pałacu Poznańskiego w czasie obchodów Ogólnopolskiego Dnia Przedszkolaka. W roku 2014 nauczyciele przedszkola wzięli udział w ogólnołódzkim konkursie *Nauczycielski środek dydaktyczny*, którego finał odbył się podczas XVII Łódzkich Targów Edukacyjnych.

W bieżącym roku, w marcu odbyła się już VIII Wystawa Nietypowych Pomocy Dydaktycznych na terenie przedszkola, którą odwiedziło wielu gości, a wśród nich rodzice dzieci uczęszczających do Przedszkola Specjalnego Nr 1 i nauczyciele współpracujących placówek. Tegorocznej wystawie towarzyszyła prezentacja podsumowująca działania przedszkola podjęte

w ramach III Wiosennego Tygodnia Promocji Zdrowia przebiegającego pod hasłem *Bezpieczny uczeń, bezpieczny przedszkolak*. Jest to przedsięwzięcie, w którym biorą udział członkowie Łódzkiej Sieci Szkół i Przedszkoli Promujących Zdrowie.

Efektem wieloletniej pracy polegającej na tworzeniu własnych, często niekonwencjonalnych pomocy jest wzbogacenie bazy dydaktycznej przedszkola oraz warsztatu codziennej pracy edukacyjnej i terapeutycznej dziecka z niepełnosprawnością intelektualną.

Ekspozycja może być źródłem inspiracji dla każdego nauczyciela czy terapeuty, który w swojej pracy zawodowej poszukuje ciekawych, atrakcyjnych rozwiązań.

ŁÓDZKIE CENTRUM DOSKONALENIA NAUCZYCIELI i KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO

PROJEKTY

PRACOWNIA EDUKACJI PRZEDSZKOLNEJ I WCZESNOSZKOLNEJ

Projekt *Przedszkolak w świecie interaktywnym*

Autorzy: nauczyciele uczestniczący w projekcie z Przedszkoli Miejskich nr 215, 214, 200, 170, 174, 151, 133, 120, 117, 98, 89, 88

Osoby rekomendujące: **Małgorzata Marczak i Beata Wosińska** – doradcy metodyczni wychowania przedszkolnego w ŁCDNiKP

Pracownia Edukacji Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej **Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego** we współpracy z firmą **Synapia Sp. z o.o.** od 2012 roku wdraża projekt ***Przedszkolak w świecie interaktywnym***. Celem projektu jest przygotowywanie nauczycieli do samodzielnego opracowywania materiałów dydaktycznych z wykorzystaniem zasobów tablicy interaktywnej oraz włączanie do praktyki przedszkolnej nowoczesnych multimediów w procesie efektywnego uczenia się małego dziecka.

W związku, z tym powołano **zespół zadaniowy ds. Generowania nowych rozwiązań metodycznych z wykorzystaniem narzędzi interaktywnych.**" Uczestnicy zespołu w pierwszym etapie projektu brali udział w cyklu warsztatów prowadzonych przez pracowników firmy Synapia Sp. z o.o. Następnie w podzespołach opracowali zestawy materiałów edukacyjnych. Efektem tych działań jest wygenerowanie pięciu pakietów w następujących blokach tematycznych:

- ✓ **Bezpieczny Przedszkolak** – opracowanie: nauczyciele z Przedszkola Miejskiego nr 98 w składzie **Marta Gabryś-Woźniak, Iwona Jędrzejczak, Anna Pawlak,**
- ✓ **Podróż po Polsce -** opracowanie nauczyciele z Przedszkoli Miejskich nr 120, 170, 174, 214 w składzie **Aneta Jagiełło, Jacek Maciąg, Elżbieta Hornicka-Bińczyk, Magdalena Grzegorczyk,**

- ✓ **Zdrowy styl życia** – opracowanie: nauczyciele z Przedszkoli Miejskich nr 133, 151 w składzie **Małgorzata Stefańska, Agata Kobylińska, Joanna Świątek,**
- ✓ **Las** – opracowanie: nauczyciele z Przedszkoli Miejskich nr 89, 117, 215 w składzie **Łukasz Matysik, Dorota Gorczyńska, Dorota Mędlewska, Monika Fronia,**
- ✓ **Na wsi** – opracowanie: nauczyciele z Przedszkoli Miejskich nr 88, 200, w składzie **Aneta Gajda, Ewa Grzegorek, Agnieszka Karga, Dorota Kulik.**

Kolejnym etapem wdrażania projektu jest powołanie **sieci przedszkoli** wdrażających nowoczesne technologie informacyjno-komunikacyjne do praktyki przedszkolnej.

Celem działań jest stworzenie spójnej strategii dla zainteresowanych łódzkich przedszkoli ukierunkowanej na systemowe i kompleksowe wykorzystywanie nowoczesnych narzędzi interaktywnych w procesie kształcenia.

Efekty wdrożenia: stymulowanie zainteresowań i zdolności małego dziecka we wszystkich sferach jego rozwoju, przygotowanie do pracy w zespole z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, kształtowania umiejętności kluczowych niezbędnych do skutecznego uczenia się i zapewnienia w przyszłości dobrego startu w szkole małym uczestnikom procesu edukacyjnego; wsparcie nauczycieli w świadomym poszukiwaniu nowych dróg rozwoju zawodowego oraz wykorzystania nowoczesnych metod i form pracy w projektowaniu działań edukacyjnych z małym dzieckiem.

PRACOWNIA EDUKACJI PRZEDSZKOLNEJ I WCZESNOSZKOLNEJ ORAZ OŚRODEK NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII INFORMACYJNYCH

Dziecięca Akademia Młodych Twórców

Koordynator: Hanna Derewlana, Sławomir Szaruga

Osoba rekomendująca: **Hanna Derewlana** – kierownik Pracowni Edukacji Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej ŁCDNiKP

Od listopada 2013 r. w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego rozpoczęła działalność Dziecięca Akademia Młodych Twórców. Skupia ona 34 uczestników w wieku od 4-9 lat, którzy podejmują działania, podczas comiesięcznych spotkań, w wybranej sekcji: *Konstruktorów i Wynalazców*, pod kierunkiem konsultantów z Ośrodka Nowoczesnych Technologii Informacyjnych lub *Badaczy i Odkrywców*, w której przewodnikami dzieci w odkrywaniu tajemnic świata są doradcy metodyczni Pracowni Edukacji Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej. Nadrzędnym celem spotkań jest przygotowanie dzieci do samodzielnego uczenia się, z uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb, zainteresowań i możliwości. W sekcji *Badaczy i Odkrywców* dzieci na każde spotkanie wybrały inną tematykę zajęć dotyczącą zjawisk: przyrodniczych, fizycznych, chemicznych np.: *Od wietrzyka do tornada, Paleta barw wokół nas, Fascynujący świat wulkanów, Niezwykła moc magnesów, Tajemnicze niebo.* Doradcy prowadzą zajęcia zgodnie z koncepcją konstruktywistyczną, inspirując dzieci do wytwarzania nowej wiedzy oraz niekonwencjonalnych jej zastosowań w oparciu o zgromadzone podczas zajęć doświadczenia i własne zasoby. Dominują metody aktywizujące, uczenie się poprzez rozwiązywanie problemów, eksperymentowanie, przeżywanie, z dominacją form grupowych. W sekcji Konstruktorów i Wynalazców przeważają działania z wykorzystaniem nowoczesnych technologii i robotyki. Dzieci

poznają sposoby wykorzystania różnych programów, tworzą roboty mobilne, dokonują obróbki zdjęć, projektują komiksy.

Efekty wdrożenia dla dzieci – rozbudzenie ciekawości poznawczej, aktywnej postawy przy podejmowaniu różnych zadań, wzrost samodzielności, kreatywności, rozwój kompetencji społecznych: umiejętności pełnienia różnych ról w zespole, współdziałania w grupie, komunikowania się, prezentacji osiągnięć, stosowania nowoczesnych technologii; **dla nauczycieli** – poznanie nowych koncepcji pracy, sposobów wykorzystania aktywnych metod pracy (upowszechnienie działalności Akademii w ramach konferencji, prezentacji, seminariów).

Projekt został nagrodzony w Ogólnopolskim Przeglądzie Innowacji i Twórczości w Edukacji w kategorii *Twórczy i innowacyjny nauczyciel, pedagog, metodyk*.

OŚRODEK DORADZTWA ZAWODOWEGO

Badanie predyspozycji zawodowych

Emilia Gralewska i Agnieszka Bugajska-Możyszek – doradcy zawodowi w ŁCDNiKP

W Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, przeprowadzane są badania predyspozycji zawodowych. Podczas konsultacji indywidualnych doradca zawodowy posługuje się narzędziami takimi jak testy psychologiczne, kwestionariusze oraz inne metody określania potencjału, do których należą ćwiczenia, zadania czy pytania, które pozwalają klientowi samodzielnie wyciągać wnioski na własny temat. Testy są cennym źródłem informacji o uczniu, badają zainteresowania, cechy osobowości, cechy temperamentu oraz różne typy zdolności. Badanie testami jest poprzedzone rozmową doradczą. Każdy uczeń po badaniach testowych otrzymuje diagnozę w formie pisemnej.

Od stycznia 2013 roku w Ośrodku Doradztwa Zawodowego przeprowadza się również badanie predyspozycji za pomocą nowoczesnego narzędzia diagnostycznego, jakim jest gra komputerowa *Talent Game* (Tajemnice Aeropolis). Gra powstała jako efekt projektu *Talent Game- metodyka i narzędzia diagnozy predyspozycji i zainteresowań zawodowych uczniów* w 2012 roku.. Projekt był współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. W projekcie brała udział kadra naukowa z wiodących uczelni w tym U.W., SWPS i SGH. (http://www.idea-mc.pl). Gra przygodowa *Tajemnice Aeropolis*, pozwala nie tylko zbadać predyspozycje młodzieży, ale przede wszystkim pokazuje wielowymiarowy obraz mocnych stron, potencjału poprzez przede wszystkim możliwość doświadczenia różnorodnych przygód, znajdowania się w różnych sytuacjach wymagających podejmowania decyzji.

Doradcy zawodowi prowadzą warsztaty z uczniami chętnych gimnazjów w Pracowni Edukacji Przedzawodowej w Zespole Szkół

Ponadgimnazjalnych nr 6 przy ulicy Franciszkańskiej w Łodzi. Warsztaty odbywają się dwa razy w tygodniu i stanowią integralną część zajęć z zakresu techniki. Uczniowie, wykonując zadania, mają szansę sprawdzić i trenować zdolności manualne oraz wzrokowo przestrzenne, które stanowią komponent zdolności określanych jako techniczne. Podczas zajęć doradca zawodowy wykorzystuje test, którego celem jest dokonanie obiektywnego pomiaru zdolności.

W celu dopasowania oferty zajęć rozwijających zdolności i umiejętności młodzieży, przeprowadzane są kompleksowe badania predyspozycji i zainteresowań zawodowych w ramach działalności zespołu zadaniowego. Analiza wyników badań uczniów szkół podstawowych, gimnazjów oraz szkół ponadgimnazjalnych pozwoli odpowiedzieć na kilka kluczowych pytań: czy wyniki badań różnią się istotnie na różnych etapach kształcenia, czy predyspozycje i zainteresowania zmieniają się istotnie z wiekiem, czy zainteresowania korelują ze zdolnościami i na odwrót, czy uczniowie wybierają szkołę ponadgimnazjalną zgodnie z zainteresowaniami i predyspozycjami, czy predyspozycje i zainteresowania miały wpływ na decyzję dotyczącą wyboru dalszej ścieżki kształcenia, czy oferta zajęć rozwijających zdolności i umiejętności jest dopasowana do predyspozycji i zainteresowań uczniów, czy locus kontroli ma wpływ na decyzje edukacyjne i zawodowe, czy sposoby radzenia sobie stresem mają wpływ na wybory uczniów dotyczące szkoły czy zawodu. Na każdym etapie kształcenia przeprowadzono badania testowe wśród stu losowo wybranych uczniów. W celu analizy zainteresowań, zdolności wykorzystano testy takie jak *Wielowymiarowy Kwestionariusz Preferencji*, *APIS*, *Vademecum Talentu*. W celu analizy innych mających wpływ na planowanie kariery cech zostaną użyte również *Kwestionariusz Do Badania Poczucia Kontroli* oraz test *Jak sobie radzisz*.

OŚRODEK DORADZTWA ZAWODOWEGO

Projekt *Świadome planowanie kariery zawodowej w gimnazjum*

Agnieszka Bugajska-Możyszek – doradca zawodowy w ŁCDNiKP

Od września 2014 roku w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego będzie realizowany projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego o nazwie *Świadome planowanie kariery zawodowej w gimnazjum.* Wsparciem zostaną objęci uczniowie I, II, III klas w Publicznym Gimnazjum nr 14 i 35 w Łodzi, ogółem stu uczniów w tym uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Gimnazjum to etap podejmowania decyzji o wyborze szkoły, który ma wpływ na całe życie. Uczniowie gimnazjum powinni, zatem być otoczeni opieką doradcy zawodowego, aby trafnie wybrać szkołę i mieć szanse na znalezienie zatrudnienia. Należy dołożyć starań, aby dobrze przygotować uczniów już na poziomie gimnazjum do wejścia na rynek pracy, kształtując uczniowskie umiejętności w zakresie planowania kariery edukacyjno-zawodowej (w tym obszar umiejętności interpersonalnych), komunikacji, lepszego poznania siebie. Istotne jest również zaktywizowanie młodzieży w zakresie poruszania się po rynku pracy oraz po rynku edukacyjnym, a w tym poznanie zawodów oraz szkół i innych miejsc, których można osiągać dane kwalifikacje zawodowe.

Zgodnie z założeniami projektu *Świadome planowanie kariery zawodowej w gimnazjum* każdy beneficjent weźmie udział w warsztatach grupowych, konsultacjach indywidualnych z psychologiem i doradcą zawodowym oraz w minigiełdzie pracy. W ramach projektu zostaną opracowane materiały szkoleniowe-scenariusze zajęć dla młodzieży i zeszyt ćwiczeń w formie elektronicznej. Scenariusze zajęć będą zawierać metody wymagające kreatywnego myślenia przyczyniającego się do ukształtowania u młodych ludzi umiejętności związanych

z rozwiązywaniem problemów, wyjściem z trudnych sytuacji (w miejscu pracy, podczas planowania kariery). Uczniowie podczas zajęć będą korzystać z czytników ebooków. W ramach warsztatów przewiduje się realizację następujących modułów: poznanie siebie, poznanie zawodów, poznanie ścieżek edukacyjnych. Odbędą się również zajęcia o równości szans kobiet i mężczyzn w celu przełamania stereotypów podziału na zawody typowo „męskie" i „żeńskie". W ramach modułu *Poznanie zawodów* zostaną przeprowadzone warsztaty w zespołach szkół ponadgimnazjalnych oraz w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, w którym znajduje się nowoczesny ośrodek mechatroniczny. Zajęcia dla uczniów będą prowadzone przez ekspertów w danym zawodzie, ich celem jest zapoznanie uczniów z zadaniami zawodowymi, dzięki którym młodzi ludzie będą mogli odpowiedzieć sobie na pytanie, czy dany zawód leży w kręgu ich zainteresowań. W ramach warsztatów planuje się zatrudnienie nauczyciela wspierającego, który jest niezbędny do asystowania doradcy podczas ćwiczeń z młodzieżą o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Konsultacje indywidualne z psychologiem mają na celu wzmocnienie samooceny uczniów i doskonalenia umiejętności radzenia sobie ze stresem, lękiem i niepewnością. Ich celem jest również ukształtowanie u uczniów zdolności do podejmowania działań w zakresie formowania kariery w okresie niepewności i trudnej do przewidzenia przyszłości, kształtowanie umiejętności realizowania przedsięwzięć, które są narażone na porażkę. Rozmowy indywidualne z doradcami zawodowymi mają na celu opracowanie indywidualnego planu działania dla każdego ucznia.

Po konsultacjach indywidualnych zostanie przygotowana i zorganizowana minigiełda pracy dla uczniów. Uczniowie podczas giełdy pracy będą mieli szansę na zaprezentowanie umiejętności nabytych podczas warsztatów i spotkań indywidualnych. Odbędą się rozmowy kwalifikacyjne przeprowadzone przez profesjonalnych rekruterów, po których uczniowie otrzymają informację zwrotną o swoich umiejętnościach

W Publicznym Gimnazjum 14 i 35 zostaną utworzone dwa

Szkolne Ośrodki Kariery, w ramach których będą odbywały się dodatkowe zajęcia i konsultacje dla uczniów i ich rodziców. SZOKi będą funkcjonować również po zakończeniu projektu.

OŚRODEK DORADZTWA ZAWODOWEGO

Projekt *Innowacyjny uczeń*

Małgorzata Bartosiak – doradca zawodowy w ŁCDNiKP

Konkurs: POKL/I/9.1.2/13
Poddziałanie: 9.1.2
Okres realizacji: 1.07.2014 – 30.06.2015
Autorki projektu: Małgorzata Bartosiak i Paulina Cichomska-Szpakowska

Cel ogólny projektu:
Zwiększenie kompetencji społecznych i kluczowych oraz wiedzy nt. zdrowego trybu życia u 320 uczących się w XXVI LO w okresie od IX 2014 r. do VI 2015 r.
Zakres wsparcia dedykowany jest w całości XXVI Liceum Ogólnokształcącemu w Łodzi.

Planowanie działania:

1. Wsparcie funkcjonowania Szkolnego Ośrodka Kariery

W XXVI LO wsparcie otrzyma już funkcjonujący SzOK poprzez doposażenie w sprzęt (laptopy i urządzenie wielofunkcyjne). Działania planowane w ramach SzOKu:

a) wizyty studyjne (6) zgodnie z zapotrzebowaniem np. do: uczelni wyższych, pracodawców, teatru, instytucji nauki i kultury (muzeum, centra nauki, etc),
b) spotkania z zaproszonymi gośćmi (10 gości po 2 godziny spotkanie) zgodnie z zapotrzebowaniem, np. pracodawcami, wykładowcami wyższych uczelni, przedstawicielami zawodów, ekspertami, rekruterami, etc.,
c) konkurs Dzień Przedsiębiorczości obejmujący tematykę postaw przedsiębiorczych i kreatywnych, własnej działalności gospodarczej, etc.,

d) porady indywidualne prowadzone przez doradcę zawodowego,
e) zajęcia indywidualne z coachingu.

2. Innowacyjny *Absolwent*

Planuje się organizację zajęć z zakresu:
a) innowacyjności (30 godzin warsztatów dla 5 grup 12-osobowych),
b) etyki w biznesie-biznesowy savior-vivre (30 godzin warsztatów dla 5 grup 12-osobowych).

3. Zajęcia zdrowy styl życia

Planuje się organizację:
a) zajęć z dietetykiem (8 godzin warsztatów dla 5 grup 12-osobowych) nt. podstaw prawidłowego żywienia, diet zdrowotnych, wpływu odżywiania na styl życia,
b) zajęć z lekarzem (8 godzin warsztatów dla 5 grup 12-osobowych), który przeprowadzi prelekcje nt. chorób cywilizacyjnych i zawodowych, ze szczególnym uwzględnieniem aspektów psychologicznych, wpływie używek na potencjał intelektualny człowieka oraz sposobów zapobiegania ww. zagrożeniom,
c) zajęcia ruchowe: taniec towarzyski, taniec współczesny, fittnes, joga, basen (do wyboru). Powstanie 5 grup po 12 osób. Każdy kurs będzie trwał 30 godzin.

OŚRODEK DORADZTWA ZAWODOWEGO

Projekt *Matura – kwalifikacje – praca*

Małgorzata Bartosiak – doradca metodyczny ds. doradztwa zawodowego ŁCDNiKP

Konkurs: POKL/I/9.1.2/13
Poddziałanie: 9.1.2
Okres realizacji: 1.05.2014 – 30.06.2015
Autor projektu: Małgorzata Bartosiak

Projekt został napisany w odpowiedzi na potrzeby wypływające ze środowiska szkół ogólnokształcących. Po szczegółowej diagnozie okazało się, że uczący się w liceach ogólnokształcących potrzebują wsparcia w obszarze doradztwa edukacyjno-zawodowego jak również część z nich ma kłopoty w zdaniu egzaminu maturalnego. Dlatego też została przygotowana oferta edukacyjna odpowiadająca potrzebom dziesięciu liceów ogólnokształcących z Łodzi, które zgłosiły akces uczestnictwa w projekcie.
Licea objęte wsparciem to: VI LO, XVIII LO, XX LO, XXIII LO, XXX LO, XXXIV LO, XXXV LO, XLIII LO, XLIV LO i XLVII LO.

Cel ogólny projektu:
Zwiększenie kompetencji społecznych i kluczowych u 900 uczących się z 10 Liceów Ogólnokształcących o najniższym wskaźniku EWD z terenu Miasta Łódź średnio o 58% w okresie od IX 2014 do VI 2015.
Planowanie działania projektowe dotyczą trzech obszarów:

1. Warsztaty i konsultacje indywidualne w ramach Programu Szkolnego Doradztwa Zawodowego.

Program obejmuje m.in. zagadnienia z zakresu samopoznania, kompetencji społecznych, wymogów rynku pracy, planowania kariery edukacyjnej i zawodowej. Szczególną uwagę poświęci się tematyce uzyskiwania kwalifikacji po ukończeniu Liceum Ogólnokształcącego w trybie formalnym, pozaformalnym i nieformalnym z uwzględnieniem informacji o kursach kwalifikacyjnych, szkołach policealnych i studiach wyższych. Program Szkolnego Doradztwa Zawodowego obejmuje 25 godzin zajęć grupowych, na które składa się 5 modułów:

1. Poznaję siebie (6 godzin).
2. Kompetencje personalne i społeczne w kontekście rozwoju zawodowego (6 godzin).
3. Regionalny i ponadregionalny rynek pracy (5 godzin).
4. Kwalifikacje zawodowe. Krajowa i Europejskie Ramy Kwalifikacji (4 godziny).
5. Ścieżka kariery-Indywidualny Plan Działania (4 godziny).

Ponadto obligatoryjnie program obejmuje także konsultacje indywidualne dla każdego uczącego się. W każdej z 10 szkół odbędą się zajęcia dla uczniów klas II w grupach 10-14 osobowych – łącznie 50 grup (dla 600 osób w wymiarze 25 godzin warsztatów+2 godzin konsultacji indywidualnych/u prowadzonych przez nauczycieli/doradców). Program realizowany jest poprzez miniwykłady, warsztaty i ćwiczenia oraz zajęcia komputerowe.

2. Zajęcia wspierające przygotowanie do matury.

W każdym Liceum Ogólnokształcącym odbędą się zajęcia przygotowujące do egzaminu maturalnego. Łącznie weźmie w nich udział 420 uczących się. Uczniowie mają do wyboru dodatkowe zajęcia z: matematyki, języka polskiego, języka obcego i przedmiotu dodatkowego zdawanego na maturze (do wyboru: historia, biologia, chemia, fizyka, geografia, WOS) w grupach średnio 10-osobowych w wymiarze 30 godzin. Każdy uczeń wybiera 2 przedmioty wspierające przygotowanie do matury. Łącznie utworzonych zostanie 50 grup w 10 liceach. Liczba grup w każdym liceum uzależniona jest od ilości uczących się w szkole.

Dopuszcza się możliwość stworzenia grup międzyszkolnych w przypadku braku wystarczającej liczby chętnych z danego przedmiotu w jednej placówce. Wsparciem objęci zostaną uczniowie klas trzecich.

3. Utworzenie i wsparcie funkcjonowania Szkolnych Ośrodków Kariery.

W 10 liceach zostaną utworzone Szkolne Ośrodki Kariery, które będą funkcjonować również po zakończeniu projektu. SzOKi będą zobowiązane do przedłożenia dokumentacji programowej w celu uzyskania certyfikacji ŁCDNiKP. Ośrodek Doradztwa Zawodowego będzie sprawował nadzór merytoryczny nad funkcjonowaniem SzOKów powstałych w ramach projektu. Zostaną utworzone punkty SzOK w każdej szkole, dla których zakupi się podstawowe wyposażenie w celu wsparcia młodzieży. Osoby odpowiedzialne za funkcjonowanie SzOKów będą odpowiedzialne za działania informacyjne wśród uczniów, ich rodziców/opiekunów, wspieranie rady pedagogicznej z zakresu doradztwa zawodowego. W ramach działalności SzOKu planuje się organizację przedsięwzięć zawodoznawczych (m.in. wizyty studyjne, zaproszeni goście, konkursy) oraz współpracę ze środowiskiem lokalnym.

OŚRODEK DORADZTWA ZAWODOWEGO

Projekt *Wsparcie na starcie II*

Małgorzata Bartosiak – doradca metodyczny ds. doradztwa zawodowego ŁCDNiKP

Konkurs: POKL/I/9.1.2/13
Poddziałanie: 9.1.2
Okres realizacji: 1.07.2014 – 30.06.2015
Autorki projektu: Małgorzata Bartosiak i Paulina Cichomska-Szpakowska

Projekt powstał w odpowiedzi na ogłoszony konkurs skierowany do szkół ogólnokształcących z województwa łódzkiego. Jest to zmodyfikowana kontynuacja projektu realizowanego przez ŁCDNiKP w poprzednich latach *Wsparcie na starcie*. Ze względu na bardzo dobre wyniki ewaluacyjne osiągnięte w poprzedniej edycji i duże zainteresowanie taką formą wsparcia, przygotowano ofertę edukacyjną dla uczących się w gimnazjach. Akces uczestnictwa w projekcie zgłosiły następujące placówki: gimnazjum nr 10, 18, 20, 22, 28 i 47 w Łodzi.

Cel ogólny projektu:
Zwiększenie kluczowych kompetencji społecznych i obywatelskich u 500 uczniów i uczennic z 6 Gimnazjów z Łodzi o 60% w okresie od IX 2014 do VI 2015 r.

Planowanie działania projektowe dotyczą dwóch obszarów:

1. Realizacja zajęć i konsultacji indywidualnych z zakresu doradztwa zawodowego.

W każdej z 6 szkół wsparciem zostaną objęci uczący się z klas II i III (400 uczniów) w ramach 25 godzin zajęć grupowych (35 grup łącznie, grupy 12 os., za wyjątkiem GI 47, gdzie grupy

będą liczyły 8 os.) oraz po 1 godz. konsultacji indywidualnych dla każdego ucznia z doradcą zawodowym/ pedagogiem/ liderem wewnątrzszkolnego systemu orientacji i poradnictwa zawodowego. Zajęcia grupowe z doradztwa zawodowego obejmują zagadnienia dotyczące: roli pracy w życiu człowieka, umiejętności oceny własnych predyspozycji, sposobów uczenia się, wyboru ścieżki edukacyjnej i planowania kariery zawodowej, informacji o rynku pracy. Zajęcia prowadzone będą metodami aktywizującymi (odkrywanie, przeżywanie, działanie, metoda projektów). Podczas konsultacji indywidualnych każdy uczący się pod okiem specjalisty utworzy swój indywidualny plan działania (IPD).

2. Utworzenie i wsparcie początkowej fazy funkcjonowania Szkolnych Ośrodków Kariery.

W 6 gimnazjach zostaną utworzone Szkolne Ośrodki Kariery, które będą funkcjonować również po zakończeniu projektu. SzOKi będą zobowiązane do przedłożenia dokumentacji programowej w celu uzyskania certyfikacji ŁCDNiKP. Ośrodek Doradztwa Zawodowego będzie sprawował nadzór merytoryczny nad funkcjonowaniem SzOKów powstałych w ramach projektu. Zostaną utworzone punkty SzOK w każdej szkole, dla których zakupi się podstawowe wyposażenie w celu wsparcia młodzieży. Osobą organizującą, realizującą i odpowiedzialną za funkcjonowanie SzOKu będzie doradca zawodowy odpowiedzialny za działania informacyjne wśród uczniów ich rodziców/opiekunów, wspieranie rady pedagogicznej z zakresu doradztwa zawodowego.

<u>Działania planowane w ramach SzOKów:</u>

a) wizyty studyjne (po 2 na szkołę) zgodnie z zapotrzebowaniem np. wycieczki do: szkół ponadgimnazjalnych, uczelni wyższych, pracodawców, teatru, instytucji nauki i kultury (muzeum, centra nauki etc.). Przewidziano koszty transportu, biletów wstępu i ubezpieczenia uczących się,

b) spotkania z zaproszonymi gośćmi (po 3 na szkołę) zgodnie z zapotrzebowaniem np. z pracodawcami, nauczycielami szkół ponadgimnazjalnych, przedstawicielami różnych zawodów, ekspertami, etc.,
c) konkursy (jeden na szkołę) z zakresie orientacji i poradnictwa zawodowego (np. zawody przyszłości, własna firma, rozmowa kwalifikacyjna – zgodnie z zapotrzebowaniem.),
d) porady indywidualne,
e) wsparcie psychologiczne przewidziane dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (za zgodą rodziców otrzymają oni pomoc psychologiczną).

OŚRODEK DORADZTWA ZAWODOWEGO

Innowacyjny Program Szkolnego Doradztwa Zawodowego *Kim chciałbym być, kim będę* opracowany w ramach projektu *Kształtowanie kompetencji personalnych i społecznych w szkole zawodowej drogą do sukcesu na rynku pracy*

Małgorzata Bartosiak - ekspert merytoryczny projektu, doradca zawodowy w ŁCDNiKP

Konkurs: POKL/I/9.2/IN/11
Poddziałanie: 9.2
Okres realizacji: 1.12.2011 – 30.06.2014
Autor projektu: Małgorzata Bartosiak

Innowacja w ramach POKL to specyficzny typ przedsięwzięcia, który zakłada poszukiwanie nowych, lepszych, efektywniejszych sposobów rozwiązywania problemów mieszczących się w obszarach wsparcia EFS i opracowywanie ich w formie innowacyjnych produktów. W odpowiedzi na problem związany z niedopasowaniem do potrzeb lokalnego rynku pracy, braku kompetencji i kwalifikacji absolwentów szkół, a także niewystarczającej oferty kształcenia zawodowego oraz braku w programach rozwojowych placówek zagadnień związanych z doradztwem edukacyjno-zawodowym, powstał projekt innowacyjny realizowany przez Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego.

Głównym celem projektu *Kształtowanie kompetencji personalnych i społecznych w szkole zawodowej drogą do sukcesu na rynku pracy* stało się wypracowanie, upowszechnienie i włączenie do głównego nurtu polityki edukacyjnej nowego rozwiązania.

W pierwszym etapie opracowano wstępną wersję produktu

finalnego, powołano zespół ekspertów, opracowano strategię wdrażana wypracowanego programu. Innowacyjny Program Szkolnego Doradztwa Zawodowego to 25 godzin zajęć grupowych, na które składa się 5 modułów:

1. Poznaję siebie (6 godzin)
2. Kompetencje personalne i społeczne w kontekście rozwoju zawodowego (6 godzin)
3. Regionalny i ponadregionalny rynek pracy (5 godzin)
4. Kwalifikacje zawodowe. Polska i Europejskie Ramy Kwalifikacji (4 godziny)
5. Indywidualny Plan Działania (4 godziny)

Ponadto obligatoryjnie program obejmuje także konsultacje indywidualne dla każdego uczącego się w wymiarze dwóch godzin.

Drugi etap projektu polegał na testowaniu wypracowanych rozwiązań wśród 120 uczniów techników w pięciu Zespołach Szkół Ponadgimnazjalnych (ZSP 5, ZSP 10, ZSPM, ZSP 15 i ZSP 19) w Łodzi. Testowanie polegało na przeprowadzeniu dodatkowych zajęć w oparciu o założenia innowacyjnego programu. Proces testowania był monitorowany przez zespół ekspercki, ewaluacyjny i ewaluatora zewnętrznego. Badania potwierdziły słuszność założonych celów jak i osiągnięcie wskaźników. W efekcie tych prac powstała ostateczna wersja produktu, która poddana została walidacji.

Na uwagę zasługuje fakt, że taki produkt pojawił się na rynku po raz pierwszy i jest skierowany do szerokiej grupy odbiorców i użytkowników (nauczycieli szkół ponadgimnazjalnych, ich uczniów, pedagogów, psychologów, doradców zawodowych a także może służyć dużej grupie odbiorców zajmujących się edukacją tj. NGO).

Obecnie trwa trzeci etap realizowania projektu. Służy on upowszechnianiu produktu finalnego m.in. poprzez druk IPSzDZ i udostępnieniu go szkołom i instytucjom oświatowym, instytucjom rynku pracy, a także upowszechnieniu wśród wyższych uczelni oraz instytucji związanych z edukacją i doradztwem zawodowym. W ramach projektu są przeprowadzane warsztaty dla nauczycieli chcących korzystać z innowacyjnego rozwiązania. Na tym etapie

zostało przeszkolonych 273 pedagogów z 18 łódzkich zespołów szkół ponadgimnazjalnych, pracowników ŁCDNiKP oraz nauczycieli z ZSZ nr 3 w Skierniewicach. Natomiast w ramach działań włączających przeprowadzono zajęcia ze 128 uczącymi się w pięciu ZSP w Łodzi. Ponadto zostanie zarekomendowane włączenie do głównego nurtu polityki oświatowej państwa sprawdzonego rozwiązania w postaci wprowadzenia do podstawy programowej kształcenia ponadgimnazjalnego nowego programu realizowanego w postaci przedmiotu kształcenia o proponowanej nazwie planowanie kariery.

Produkt finalny zawiera następujące elementy:

1) Innowacyjny Program Szkolnego Doradztwa Zawodowego. Jest to program zajęć grupowych i konsultacji indywidualnych; łącznie 27 godzin dydaktycznych dla każdego uczącego się z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego. Każdy moduł uwzględnia: cele operacyjne, materiał kształcenia, zestaw ćwiczeń, zalecenia metodyczne dla nauczycieli, spis środków dydaktycznych, propozycje oceny uczących się, proponowaną liczbę godzin i polecaną literaturę. Program łączy tradycyjne podejście do psychologii doradztwa zawodowego (moduł I) z kształtowaniem kompetencji społecznych (moduł II i V), odniesieniem się do analizy potrzeb rynku pracy (moduł III), uwzględnieniem aspektów administracyjno-prawnych (głównie moduł V) oraz nowym podejściem do potwierdzania kwalifikacji zawodowych w aspekcie Standardów Kwalifikacji Zawodowych oraz Ram Kwalifikacji (moduł IV), co świadczy o całościowym podejściu do świadomego planowania ścieżki kariery i wdrożeniu do uczenia się przez całe życie. Program odpowiada również na potrzeby pracodawców.

2) Poradnik dla nauczyciela.

Poradnik dla nauczyciela składa się z: miniwykładów, ćwiczeń, zaleceń metodycznych, środków dydaktycznych, propozycji oceniania, bogatego spisu literatury i załączników.

3) Przewodnik dla uczącego się.

Przewodnik dla uczącego się, którego trzonem są miniwykłady i ćwiczenia, zawiera zbiór materiałów i narzędzi dydaktycznych (kwestionariusze ankiet, ćwiczenia, karty pracy) umożliwiających

również pracę indywidualną.

4) Dyski CD ROM zawierające materiały dla nauczyciela i uczącego się.

Są one wspierającym elementem dla nauczycieli i uczących się, gdyż zawierają treści ww. pakietu edukacyjnego rozszerzone o druki rozporządzeń, prezentacje multimedialne i odnośniki do materiałów internetowych.

Innowacyjność produktu polega głównie na opracowaniu formy wsparcia dostosowanej do potrzeb grup docelowych.

Podsumowując, należy stwierdzić, że produkt finalny projektu:

- jest kompleksowym podejściem do problemów z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego;
- dostosowany jest do potrzeb i możliwości uczących się na IV etapie edukacyjnym (technikum);
- jest nowym rozwiązaniem na rynku edukacyjnym;
- nie generuje skomplikowanych rozwiązań prawno-organizacyjnych przy jego wdrożeniu.

Dodatkowe informacje i wszystkie materiały są dostępne na stronie projektu www.innowacyjny.wckp.lodz.pl a fachowcy/eksperci są do dyspozycji zainteresowanych w biurze projektu. Serdecznie zachęcam do dalszego dogłębnego zapoznania się z programem i wykorzystania go w swojej praktyce. Po zakończeniu projektu wsparcia udzielać będzie Ośrodek Doradztwa Zawodowego przy Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego.

PRACOWNIA EDUKACJI ZAWODOWEJ W OŚRODKU KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO

Poradniki metodyczne dla nauczycieli kształcenia zawodowego – efektem pracy zespołów zadaniowych

Grażyna Adamiec, Donata Andrzejczak, Jadwiga Morawiec, Anna Siennicka – konsultantki w PEZ ŁCDNiKP

Pracownia Edukacji Zawodowej działająca w Ośrodku Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego przygotowała cykl poradników metodycznych dla nauczycieli kształcenia zawodowego obejmujących zagadnienia z zakresu „Organizacja procesów uczenia się w szkole zawodowej":

1. Zeszyt 1: „*Jak wdrażać metodę projektów w kształceniu zawodowym*".
2. Zeszyt 2: „*Jak wdrażać metodę tekstu przewodniego w kształceniu zawodowym*".
3. Zeszyt 3: „*Jak organizować zajęcia edukacyjne w kształceniu modułowym*"
4. Zeszyt 4: „*Jak wdrażać edukację normalizacyjną w kształceniu zawodowym*".

Powyższy cykl poradników jest ściśle powiązany z kierunkami pracy Pracowni Edukacji Zawodowej. Chcemy, by inspirowały one nauczycieli do poszukiwania nowych sposobów uczenia się, które pomogą uczącym przygotować się do uczenia się przez całe życie, przyczynią się do przeniesienia odpowiedzialności za efekty uczenia się z nauczyciela na uczącego się.

W poradnikach upowszechniono efekty całorocznej pracy nauczycielskich zespołów – zadaniowych, metodycznych, innowacyjnych.

W zeszycie pierwszym zaprezentowano wyniki pracy zespołu działającego w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 20 w Łodzi – pracę nagrodzoną w Konkursie „Najlepszy scenariusz zajęć prowadzonych metodą projektów" w roku szkolnym 2013/2014.

Autorami pracy jest zespół w składzie Włodzimierz Kmiecik i Przemysław Tabaka. Opiekunami merytorycznymi zespołu była Grażyna Adamiec i Anna Siennicka z ŁCDNiKP.

W zeszycie drugim przestawiono wyniki pracy zespołu zajmującego się wdrażaniem metod aktywizujących uczniów w kształceniu zawodowym, ze szczególnym uwzględnieniem metody tekstu przewodniego. Uczestnikami zespołu zadaniowego – metodycznego są: Michał Dzielski z Zespołu Szkół Gastronomicznych w Łodzi, Artur Jabłoński z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 7 w Łodzi, Grzegorz Łakomski z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 9 w Łodzi. Opiekunem merytorycznym zespołu jest Jadwiga Morawiec z ŁCDNiKP.

Zeszyt trzeci zawiera sześć scenariuszy oraz wykaz zadań zawodowych do zajęć modułowych przygotowanych przez nauczycieli kształcenia zawodowego. I tak: Elżbieta Wawrzyniak oraz Agnieszka Baranowska z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 im. St. Staszica w Tomaszowie Mazowieckim przygotowały dla zawodu technik ekonomista 331403 kwalifikacja: A.35. Planowanie i prowadzenie działalności w organizacji dwa scenariusze: „Podejmowanie działalności gospodarczej. Sporządzanie biznesplanu” i „Wykorzystywanie źródeł prawa pracy do prowadzeniu spraw kadrowo-płacowych – urlopy pracownicze”. Bożena Stec z tej samej szkoły przygotowała wykaz zadań zawodowych dla zawodu technik ekonomista. Monika Pacek oraz Artur Filipowski z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 5 w Łodzi przygotowali dla zawodu technik handlowiec 522305 kwalifikacja: A.22. Prowadzenie działalności handlowej scenariusz zajęć na temat „Podstawowe pojęcia dotyczące norm i normalizacji” oraz dla kwalifikacji A.18. Prowadzenie sprzedaży scenariusz na temat „Organoleptyczna ocena towarów”. Aneta Gołębiowska z Zespołu Szkół Ekonomiczno-Turystyczno-Hotelarskich przygotowała dla zawodu Technik ekonomista 331403 kwalifikacja A.35. Planowanie i prowadzenie działalności w organizacji scenariusz na temat „Sporządzenie biznesplanu Tekst przewodni”, zaś Katarzyna Rosiak-Misztal z Zespołu Szkół Nr 1 w Bratoszewicach dla zawodu Technik logistyk 333107

kwalifikacja A.30. Organizacja i monitorowanie przepływu zasobów i informacji w procesach produkcji, dystrybucji i magazynowania przedstawiła scenariusz na temat „Wskaźniki oceny efektywności gospodarki magazynowej”. Opiekunem merytorycznym zespołu jest Donata Andrzejczak z ŁCDNiKP.

Zeszyt czwarty obejmuje wyniki pracy zespołu ds. edukacji normalizacyjnej, między innymi scenariusze zajęć dotyczące edukacji normalizacyjnej oraz opisy działań na rzecz wdrażania edukacji normalizacyjnej w szkołach. Uczestnikami zespołu metodycznego są nauczyciele z zawodowych szkół ponadgimnazjalnych: Beata Cendrowicz ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 6 w Łodzi, Artur Filipowski z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5 w Łodzi, Maria Noworyta-Chlebny z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 13 w Łodzi, Lucyna Pietras z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 15 w Łodzi, Izabela Rosiak z Zespołu Szkół Przemysłu Spożywczego w Łodzi, Lidia Podgórska z Zespołu Szkół Techniczno-Informatycznych w Łodzi, Sylwia Sobińska z Zespołu Szkół Ekonomiczno-Turystyczno-Hotelarskich w Łodzi, Elżbieta Wawrzyniak z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 w Tomaszowie Mazowieckim. Opiekunem merytorycznym zespołu jest Anna Siennicka z ŁCDNiKP.

Cykl wydawniczy jest otwarty i w przyszłym roku szkolnym będzie kontynuowany.

PRACOWNIA EDUKACJI ZAWODOWEJ W OŚRODKU KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO

Działania podjęte przez dyrektorów i nauczycieli szkół Łódzkiej Sieci Kształcenia Modułowego w roku szkolnym 2013/2014

Donata Andrzejczak – konsultant w Pracowni Edukacji Zawodowej ŁCDNiKP

Łódzka Sieć Kształcenia Modułowego (ŁSKM) stanowi dobrowolne porozumienie instytucji działających na rzecz promocji i rozwoju modułowej koncepcji kształcenia zawodowego dla regionalnego rynku pracy na terenie województwa łódzkiego.

Utworzona została 18 marca 2013 roku z inicjatywy Dyrektora ŁCDNiKP Janusza Moosa. Przystąpiły do niej szkoły z Łodzi i województwa łódzkiego wdrażające kształcenie modułowe.

Sieć powstała po to, aby zwiększyć konkurencyjność szkół i instytucji kształcących młodzież i osoby dorosłe (w tym osoby bezrobotne) w regionie łódzkim poprzez rozwój modułowych ofert programowych oraz podniesienie jakości usług edukacyjnych.

ŁSKM zapewnia pomoc metodyczną, doradczą, informacyjną, jak również świadczy usługi w zakresie projektowania, wdrażania oraz oceny jakości nowych rozwiązań programowych i organizacyjnych kształcenia modułowego w systemie szkolnej i pozaszkolnej edukacji zawodowej.

W roku szkolnym 2013/2014 dyrektorzy i nauczyciele szkół należących do ŁSKM podjęli szereg działań, które wynikały z planu przyjętego do realizacji przez Radę Programową ŁSKM.

W ramach dzielenia się dobrymi praktykami odbył się cykl spotkań z nauczycielami i dyrektorami szkół. Podczas konferencji dla dyrektorów i nauczycieli szkół zawodowych *Kształcenie modułowe z perspektywy szkoły zawodowej* dyrektorzy szkół

ponadgimnazjalnych podzielili się swoimi doświadczeniami zawiązanymi z wdrażaniem kształcenia modułowego do praktyki szkolnej. Małgorzata Joniuk-Piątkowska z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 5 w Łodzi oraz Mariola Przybylska z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 w Tomaszowie Mazowieckim przedstawiły swoje doświadczenia związane z organizowaniem pracy szkoły i pracy nauczycieli w kształceniu modułowym. Przedstawiły trudności i korzyści dla szkół, nauczycieli i uczniów płynące z wdrożenia kształcenia modułowego do kształcenia zawodowego. Prezes Łódzkiej Szkoły Mody Kosmetologii-Fryzjerstwa ANAGRA Grażyna Miller zaprezentowała sposób organizacji pracy na zajęciach dydaktycznych oraz przedstawiła atuty kształcenia modułowego. Konferencja ta zapoczątkowała cykl spotkań dyrektorów, podczas których wymieniane będą doświadczenia związane z kształceniem modułowym.

Nauczyciele kształcenia zawodowego w ciągu roku szkolnego 2013/2014 pracowali w nauczycielskim zespole zadaniowym, którego celem było popularyzowanie idei kształcenia modułowego, doskonalenie warsztatu pracy nauczycieli kształcenia zawodowego poprzez wymianę doświadczeń – dobrych praktyk, stworzenie katalogu zadań zawodowych, które powinny być przetworzone w zadania dydaktyczne wykonywane przez uczniów na zajęciach, utworzenie bazy materiałów dydaktycznych dla nauczycieli, przygotowanie scenariuszy zajęć prowadzonym w systemie zadaniowym oraz zestawów zadań.

Opracowane zostały scenariusze zajęć kształcenia modułowego, które zostaną opublikowane w poradniku metodycznym Zeszyt 3 opracowanym przez Donatę Andrzejczak *Jak organizować zajęcia edukacyjne w kształceniu modułowym*, wydanym w ramach cyklu poradników opracowanych przez Ośrodek Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego.

Przygotowane zostały także materiały informacyjne, które umieszczono w utworzonej zakładce poświęconej kształceniu

modułowemu i ŁSKM. W materiałach tych znajdują się informacje dotyczące oczekiwań rynku pracy w stosunku do absolwentów kształcenia zawodowego, istoty kształcenia modułowego, charakterystyki Polskiej i Łódzkiej Sieci Kształcenia Modułowego oraz szkół ŁSKM, a także przydatne linki.

OŚRODEK KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO

Projekt *Ze sterownikiem na TY 2*

Paweł Krawczak – kierownik Regionalnego Ośrodka Edukacji Mechatronicznej w ŁCDNiKP

Projekt realizowany na podstawie umowy zawartej pomiędzy Województwem Łódzkim a Miastem Łódź w ramach Priorytetu IX, Działanie 9.2 Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Celem ogólnym projektu jest wyrównanie szans edukacyjnych uczniów przystępujących do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik mechatronik w okresie od 01.09.2013 do 30.06.2015 r. poprzez udział w dodatkowych, pozaszkolnych zajęciach edukacyjnych.

Projekt realizowany jest w dwóch etapach i obejmuje rok szkolny 2013/2014 oraz rok szkolny 2014/2015. Adresatami projektu są uczniowie klas programowo najwyższych szkół prowadzących kształcenie w zawodzie technik mechatronik. Wsparciem w projekcie objęto łącznie 80 uczniów Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 7, Nr 9, Nr 10, Nr 17, Nr 20 w Łodzi oraz z Zespołu Szkół Nr 1 w Pabianicach.

Każda grupa uczniów będzie realizowała zajęcia edukacyjne w wymiarze 104 godzin dydaktycznych w 4 modułach, **łącznie zostanie zrealizowanych 624 godziny zajęć edukacyjnych dla uczniów mające na celu przygotowanie uczniów do egzaminu zawodowego w zawodzie technik mechatronik.**

OŚRODEK KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO i USTAWICZNEGO

Projekt Współpracy Ponadnarodowej *Nowe kwalifikacje, nowe możliwości – Programista CNC zawodem przyszłości!*

Paweł Krawczak – kierownik Regionalnego Ośrodka Edukacji Mechatronicznej w ŁCDNiKP

Projekt realizowany na podstawie umowy zawartej pomiędzy Województwem Łódzkim, a Miastem Łódź w ramach Priorytetu IX. Działanie 9.2 Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w okresie od 01.04.2013 do 30.06.2015 roku.

Projekt ma na celu podniesienie kompetencji zawodowych w obszarze *Programowanie obrabiarek CNC* przy adaptacji zagranicznych rozwiązań w zakresie programowania obrabiarek sterowanych numerycznie w pięciu osiach współrzędnych we współpracy z partnerem Mathematisch Technische Software-Entwicklung (MTS) z Berlina.

W ramach projektu zrealizowanych zostanie w sumie 960 godzin zajęć edukacyjnych dla 96 uczniów łódzkich szkół ponadgimnazjalnych. Realizacja pozaszkolnych zajęć edukacyjnych odbywa się w formie stacjonarnej oraz on-line z wykorzystaniem platformy edukacyjnej do prowadzenia kształcenia na „odległość".

Potwierdzenie ukształtowanych umiejętności zawodowych w obszarze „Programowanie obrabiarek CNC" przez realizatora projektu ŁCDNiKP oraz partnera zagranicznego Mathematisch Technische Software-Entwicklung wzmocni zdolność uczniów do zatrudnienia na polskim i europejskim rynku pracy dzięki uzyskanym certyfikatom potwierdzającym ukształtowane umiejętności zgodnie ze standardami krajowymi i europejskimi.

OŚRODEK KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO i USTAWICZNEGO

Projekt *Ze sterownikiem na TY – przygotowanie do Egzaminu Potwierdzającego Kwalifikacje Zawodowe w zawodzie technik mechatronik*

Paweł Krawczak – kierownik Regionalnego Ośrodka Edukacji Mechatronicznej w ŁCDNiKP

Projekt realizowany na podstawie umowy zawartej pomiędzy Województwem Łódzkim a Miastem Łódź w ramach Priorytetu IX, Działanie 9.2 Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w okresie od 03.01.2011 do 31.07.2012 r.

Celem ogólnym projektu było wyrównanie szans edukacyjnych uczniów przystępujących do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik mechatronik w okresie od 03.01.2011 do 31.07.2012 roku poprzez udział w dodatkowych, pozaszkolnych zajęciach edukacyjnych.

Projekt realizowany był w dwóch etapach i obejmował rok szkolny 2010/2011 oraz rok szkolny 2011/2012. Adresatami projektu byli uczniowie klas programowo najwyższych szkół prowadzących kształcenie w zawodzie technik mechatronik. Wsparciem w projekcie objęto łącznie 80 uczniów z siedmiu szkół: Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 7, Nr 9, Nr 10, Nr 17, Nr 20 w Łodzi oraz z Zespołu Szkół Nr 1 i 2 w Pabianicach.

Każda grupa uczniów realizowała zajęcia edukacyjne w wymiarze 104 godzin dydaktycznych w 4 modułach, łącznie zrealizowano 624 godziny zajęć edukacyjnych dla uczniów mających na celu przygotowanie uczniów do egzaminu.

OŚRODEK KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO i USTAWICZNEGO

Projekt *Programista obrabiarek sterowanych numerycznie – oczekiwane kwalifikacje, nowe możliwości*

Paweł Krawczak – kierownik Regionalnego Ośrodka Edukacji Mechatronicznej w ŁCDNiKP

Projekt realizowano na podstawie umowy zawartej pomiędzy Województwem Łódzkim a Miastem Łódź w ramach Priorytetu IX, Działanie 9.2 Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w okresie od 01.09.2011 do 30.06.2012 roku.

Celem ogólnym projektu było osiągnięcie przez uczniów nowych pożądanych na rynku pracy umiejętności zawodowych w zakresie programowania i obsługi obrabiarek CNC oraz potwierdzenie kwalifikacji cząstkowych w obszarze zawodowym *Programowanie obrabiarek sterowanych numerycznie*.

Projekt adresowany był do uczniów klas technikum, programowo najwyższych, które prowadzą kształcenie zawodowe o kierunku mechanicznym i mechatronicznym. Projekt realizowany był w trzech etapach i obejmował rok szkolny 2010/2011 oraz rok szkolny 2011/2012.

W I etapie projektu opracowano standard kwalifikacji zawodowych dla obszaru zawodowego *Programowanie obrabiarek CNC*. Zgodnie z opracowaną metodologią zostały wyodrębnione kwalifikacje, jednostki efektów uczenia się, którym przypisane zostały punkty ECVET, opracowana została podstawa programowa i program pozaformalnych zajęć edukacyjnych o strukturze modułowej, a także standard wymagań egzaminacyjnych.

W II etapie projektu przeprowadzono w sumie 480 godzin zajęć edukacyjnych w obszarze zawodowym *Programowanie obrabiarek CNC* dla 48 uczniów. III etap projektu obejmował indywidualne doradztwo zawodowe dla każdego ucznia.

PRACOWNIA EDUKACJI ZAWODOWEJ W OŚRODKU KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO i USTAWICZNEGO

Edukacja normalizacyjna w szkole

Anna Siennicka – nauczyciel konsultant w Pracowni Edukacji Zawodowej ŁCDNiKP

W roku szkolnym 2013/2014 Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego realizowało zadania zaprojektowane i przedstawione w opracowanej przez zespół doradców i nauczycieli konsultantów *Koncepcji wdrażania edukacji normalizacyjnej w szkołach zawodowych*. Aby skutecznie działać w tym zakresie, musieliśmy sami w pierwszej kolejności dotrzeć do materiałów i wyposażyć się w odpowiednią wiedzę z zakresu normalizacji oraz nabrać przekonań co do jej wpływu na jakość życia, rozwój ekonomiczny przedsiębiorstwa i kraju. Dzięki współpracy z Polskim Komitetem Normalizacyjnym udało się to osiągnąć.

Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, widząc potrzebę zwiększenia świadomości znaczenia normalizacji w życiu codziennym, praktyce zawodowej oraz w osiąganiu sukcesu ekonomicznego zaangażowało się w proces wdrażania edukacji normalizacyjnej w szkołach inicjując działania sprzyjające rozwojowi kreatywności, innowacyjności, przedsiębiorczości oraz kształtowaniu postaw konsumenckich i obywatelskich nauczycieli i uczniów. Powołany został zespół ds. edukacji normalizacyjnej, w skład którego weszli nauczyciele z zawodowych następujących szkół ponadgimnazjalnych:

- Zespołu Szkół Przemysłu Spożywczego w Łodzi,
- Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5 w Łodzi,
- Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 13 w Łodzi,
- Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 15 w Łodzi,
- Zespołu Szkół Ekonomiczno-Turystyczno-Hotelarskich w Łodzi,

Zespołu Szkół Techniczno-Informatycznych w Łodzi,

- Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 6 w Łodzi, Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 w Tomaszowie Mazowieckim.

Uczestnikami zespołu byli nauczyciele przedsiębiorczości i kształcenia zawodowego między innymi w branży ekonomicznej, turystyczno-hotelarskiej, spożywczej i budowlanej. W pierwszym etapie prac nauczyciele w swoich szkołach przeprowadzili pogłębioną analizę, która pozwoliła ustalić, w jakim wymiarze w poszczególnych zawodach zagadnienia normalizacyjne są ujęte w programach kształcenia zawodowego oraz dokonali oceny możliwości wprowadzenia tematyki związanej z normalizacją na zajęciach przedsiębiorczości i w przedmiotach/modułach kształcenia zawodowego oraz w innych działaniach podejmowanych przez szkołę oraz zaplanowali szkolne rozwiązania w zakresie wdrażania edukacji normalizacyjnej. Podczas pierwszego spotkania nauczyciele potwierdzali potrzebę włączenia tematyki normalizacji do praktyki szkolnej. Zaproponowali następujące zagadnienia do dyskusji na spotkaniach z uczniami: *Jak to było z tą normalizacją?, Co spowodowało, że zaczęto myśleć o normach i normalizacji?, Jak można zdefiniować normalizację?, Po co normalizujemy,? Jakimi zasadami kierujemy się podczas normalizacji?, Co nam daje stosowanie normalizacji?, Co może być przedmiotem normalizacji?* oraz tematy na esej: *Normalizacja jest dla nas i wokół nas*, np. *Mam poczucie pewności i bezpieczeństwa stosując sprzęt RTV i AGD w domu…, Buduję dom, który jest bezpieczny i optymalny w eksploatacji…, Odżywiam się zdrowo, bo …., Żyję w świecie znormalizowanym…, Mogę mieć wpływ na tworzenie norm…, Znam system normalizacyjny – wiem jak tworzyć normy…, Co mi daje wiedza …, Jestem świadomym obywatelem świata…, Mogę mieć wpływ na …, bo…*

Kolejne spotkania dotyczyły wsparcia merytorycznego w zakresie całego systemu normalizacyjnego oraz korzyści związanych z uczestnictwem w procesie normalizacji, tworzenia norm, polskich i europejskich znaków jakości. W ramach pracy zespołu nauczyciele opracowali scenariusze zajęć wraz z pakietami

(materiały, prezentacje, ćwiczenia) na potrzeby przeprowadzenia zajęć z zakresu edukacji normalizacyjnej, które prezentowali podczas spotkań. Kilku nauczycieli zgłosiło prace na II Konkurs *Normalizacja i Ja* w kategorii scenariusz lekcji *Normalizacja. Dlaczego uczeń musi o niej wiedzieć?* Nauczyciele realizowali wiele ciekawych działań na rzecz wdrażania edukacji normalizacyjnej w swoich szkołach. Wyniki pracy zespołu ds. edukacji normalizacyjnej, między innymi scenariusze zajęć dotyczące edukacji normalizacyjnej, oraz opisy działań na rzecz wdrażania edukacji normalizacyjnej w szkołach ukażą się w Zeszycie czwartym pt. *Jak wdrażać edukację normalizacyjną w kształceniu zawodowym* przygotowanym przez Pracownię Edukacji Zawodowej działającą w Ośrodku Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, wydanym w ramach cyklu poradników metodycznych dla nauczycieli kształcenia zawodowego.

Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego w ramach upowszechniania działań związanych z edukacją normalizacyjną zorganizowało I Konkurs Lider wdrażania edukacji normalizacyjnej w szkołach ponadgimnazjalnych pod honorowym patronatem Polskiego Komitetu Normalizacyjnego. Celem Konkursu było wyłonienie lidera we wdrażaniu edukacji normalizacyjnej w szkole ponadgimnazjalnej, upowszechnianie wiedzy o normalizacji w szkołach ponadgimnazjalnych oraz upowszechnienie informacji o szkołach i ich działaniach w zakresie wdrażania edukacji normalizacyjnej. W I edycji Konkursu komisja powołana przez Dyrektora Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego przyznała: Tytuł Lidera Zespołowi Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 w Tomaszowie Mazowieckim, Nagrodę Specjalną Zespołowi Szkół Przemysłu Spożywczego w Łodzi, Wyróżnienia: Zespołowi Szkół Techniczno-Informatycznych w Łodzi, Zespołowi Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5 w Łodzi, Zespołowi Szkół Ekonomiczno-Turystyczno-Hotelarskich w Łodzi.

W dalszej perspektywie Łódzkie Centrum będzie zachęcać do

wprowadzenie modelu edukacji normalizacyjnej we wszystkich łódzkich szkołach ponadgimnazjalnych oraz gimnazjach. Pragniemy również zaakcentować potrzebę szkolenia dyrektorów i rad pedagogicznych z zakresu wykorzystania normalizacji w procesie dydaktyczno-wychowawczym i zarządzaniu szkołą/placówką i jej wpływu na osiąganie wysokiej jakości pracy szkoły. Będziemy wspierać nauczycieli poprzez proponowanie form doskonalenia o tematyce związanej z normalizacją, między innymi: wykorzystanie normalizacji w życiu codziennym i gospodarczym; prowadzenie działalności normalizacyjnej; opracowanie norm; sposoby wykorzystania norm w różnych obszarach gospodarki. Planujemy kontynuowanie pracy zespołów zadaniowo-metodycznych ds. edukacji normalizacyjnej.

Zachęcamy do korzystania ze strony Internetowej Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, na której znajduje się zakładka EDUAKCJA NORMALIZACYJNA. Osoby zainteresowane znajdą tam materiały wspierające, bieżące informacje – komunikaty, dobre praktyki we wdrażaniu edukacji normalizacyjnej w szkołach, materiały metodyczne z zakresu normalizacji (scenariusze, poradniki, prezentacje, artykuły, inne materiały wspierające pracę nauczycieli). Znajduje się również link do Portalu wiedzy normalizacyjnej uruchomionego przez Polski Komitet Normalizacyjny (http://wiedza.pkn.pl/).

OŚRODEK ZARZĄDZANIA W EDUKACJI

Zofia Kordala – konsultant w Ośrodku Zarządzania w Edukacji ŁCDNiKP

II edycja projektu *W poszukiwaniu Mistrza…*

Celem projektu *W poszukiwaniu Mistrza…* jest promocja działań nauczycieli, którzy z pasją angażują się w pracę dydaktyczno-wychowawczą. O wyjątkowej wartości wyróżnień, jakie otrzymują nauczyciele w tym projekcie, świadczy fakt, że ich inicjatorami są uczniowie. Jest to zatem najwyższa ranga uznania bezpośredniego oddziaływania nauczycieli.

W tegorocznej edycji projektu tytuł *Mistrza* uzyskali:

6. **Katarzyna Kopczyńska** – nauczycielka przyrody w Szkole Podstawowej nr 5 w Łodzi,
7. **Iwona Wojtczak** – nauczycielka matematyki w Szkole Podstawowej nr 79 im. Łódzkich Olimpijczyków w Łodzi,
8. **Monika Głuszczak** – nauczycielka przyrody w Szkole Podstawowej im. gen. dyw. Tadeusza Kutrzeby w Koźlu,
9. **Sławomira Kopycka** – nauczycielka języka polskiego w Zespole Szkół Zawodowych Specjalnych nr 2 w Łodzi.

Nie poznalibyśmy Mistrzów, gdyby nie praca, jakiej podjęli się szkolni koordynatorzy projektu, biorąc na swoje barki trud pokierowania działaniem uczniów na rzecz innego nauczyciela, wykazując się niezwykłym zaangażowaniem, determinacją i dyplomacją. Tegoroczni koordynatorzy, to:

- Elżbieta Marcinkowska – Szkoła Podstawowa nr 5 w Łodzi,
- Joanna Bąkowicz-Kordysiewicz – Szkoła Podstawowa nr 79 w Łodzi,
- Beata Bednarek – Szkoła Podstawowa w Koźlu,
- Krystyna Tomczak – Zespół Szkół Zawodowych Specjalnych nr 2 w Łodzi.

Serdecznie gratulujemy Mistrzom wyróżnienia, koordynatorom i uczniom – zaangażowania w pracę na rzecz budowania pozytywnego wizerunku nauczyciela i promocji działań szkoły.

OŚRODEK ZARZĄDZANIA W EDUKACJI

Projekt *Przedszkole dla malucha*

Aneta Madziara – konsultant, kierownik Ośrodka Zarządzania w Edukacji ŁCDNiKP

Wychowanie przedszkolne stanowi najistotniejszy etap rozwoju dzieci. Ministrowie edukacji UE w 2009 r. wskazali na potrzebę i konieczność objęcia do 2020 r. systemem wczesnej edukacji i opieki, co najmniej 95% dzieci, co również stanowi priorytet Miasta zapisany w uchwalonej Polityce Rozwoju Edukacji 2020 +.

Inspiracją do przygotowania wniosku o dofinansowanie projektu *Przedszkole dla malucha* (w ramach priorytetu IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach, Działania 9.1. Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty, Poddziałania 9.1.1 Zmniejszenie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej) były zidentyfikowane w Łodzi problemy:

- niewystarczająca liczba miejsc w przedszkolach w stosunku do istniejących potrzeb,
- brak możliwości specjalistycznego wsparcia dzieci we wczesnym etapie edukacji,
- pogorszenie statusu ekonomicznego rodzin w związku z koniecznością częściowej albo całkowitej rezygnacji z pracy celem zapewnienia opieki dzieciom.

W kwietniu 2012 r. Wydział Edukacji, po konsultacjach z Wiceprezydentem Krzysztofem Piątkowskim, wystąpił do dyrektora Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego oraz Dyrektora Przedszkola Miejskiego nr 97 w Łodzi z prośbą o pomoc w przygotowaniu wniosku o dofinansowanie projektu.

Opracowanie stosownego dokumentu było trudne z uwagi chociażby na krótki czas (ok. 3 tygodni), jakim dysponowaliśmy na jego przygotowanie. W tym okresie należało dokonać szczegółowej

analizy bazy lokalowej i sprzętowej przedszkoli, potrzeb związanych z zapewnieniem przedszkolom specjalistów (m.in. logopedzi, rytmicy) i przygotować wniosek. Trud ten okazał się opłacalny – pod koniec sierpnia projekt Miasta, którego **wartość opiewa na ponad 6,5 mln zł** znalazł się na liście projektów rekomendowanych do dofinansowania.

Projekt *Przedszkole dla malucha* Uchwałą Rady Miejskiej został przyjęty do realizacji, a Pani Prezydent Hanna Zdanowska zarządzeniem, powierzyła jego realizację dyrektorowi ŁCDNiKP, który podjął ten trud we współpracy z dyrektorem Przedszkola Miejskiego nr 97 przy wsparciu Wydziału Edukacji.

Realizację projektu można porównać do utworzenia i prowadzenia 23 – oddziałowego przedszkola, którego siedzibą jest ŁCDNiKP wykonujące wszystkie obowiązki wynikające z uregulowań prawnych, podczas gdy zajęcia z dziećmi odbywają się w 23 miejscach usytuowanych w 23 przedszkolach. Projektem zarządza Dyrektor ŁCDNiKP, którego wspierają Koordynator Projektu (Aneta Madziara), Asystent Koordynatora Projektu ds. Merytorycznych (Agnieszka Kucharska), 23 koordynatorów przedszkolnych (dyrektorzy przedszkoli, w których zostały powołane tzw. grupy unijne), 2 koordynatorów dzielnicowych (Aneta Sochacka, Iwona Oszczepalska), 2 specjalistów ds. finansowo-rozliczeniowych (Grażyna Witczak i Małgorzata Klepczyńska) oraz jeden pracownik prowadzący biuro projektu (Karolina Południkiewicz).

W pierwotnej wersji projekt miał być realizowany w okresie wrzesień 2012 r. – sierpień 2013 r., ale dzięki Urzędowi Marszałkowskiemu umożliwione zostało finansowanie przedsięwzięcia do grudnia 2013 r.

Dzięki realizacji projektu *Przedszkole dla malucha*:

- zapewniono 937 dzieciom w wieku 3-4 lata miejsca w przedszkolach, które oprócz realizacji podstawy programowej oferują dodatkowe zajęcia (logopedia, rytmika) oraz uroczystości i imprezy okolicznościowe (Wigilia),
- dzieci zostały zdiagnozowane pod kątem ich potrzeb i możliwości, co pozwoliło właściwie zaplanować proces

opiekuńczo-wychowawczo-dydaktyczny, w tym: wsparcie specjalistów, kształtowanie umiejętności społecznych, rozwijanie mowy, myślenia, kształtowanie wrażliwości estetycznej (muzyka, plastyka, teatr), budzenie zainteresowań konstrukcyjnych i przyrodniczych, kształtowanie sprawności fizycznej
- przedszkola zostały doposażone w sprzęt, meble i pomoce niezbędne do prowadzenia zajęć z dziećmi (laptopy, rzutniki multimedialne, place zabaw, sprzęt grający, profesjonalny sprzęt AGD, regały, szafy, szafki, leżaczki, śpiworki, zabawki, gry dydaktyczne, materiały plastyczne, instrumenty muzyczne, kąciki zainteresowań, książki, płyty itp.), który po zakończeniu przedsięwzięcia przejdzie na własność przedszkoli,
- możliwe było zapewnienie miejsc pracy dla nauczycieli (którym umożliwiono realizację staży na kolejne stopnie awansu zawodowego) i pracowników obsługi – razem ponad 80 etatów na umowę o pracę,
- możliwe było zapewnienie dodatkowej pracy specjalistom (rytmicy, logopedzi)

Podziękowania dla:
- Pana Prezydenta i Wydziału Edukacji za wsparcie w realizacji projektu,
- Pracowników Urzędu Marszałkowskiego (Pana Arkadiusz Tokarskiego – Naczelnika Wydziału Obsługi Projektów Priorytetu IX oraz Pana Pawła Matuśkiewicza – opiekuna projektu) za poświęcony czas, wyrozumiałość i wsparcie merytoryczne,
- kadry zarządzającej za ogromny trud włożony w prawidłową realizację projektu,
- dyrektorów, księgowych i intendentów przedszkoli za identyfikację z projektem i ogromny trud włożony w jego prawidłowy przebieg na terenie placówek,

– nauczycieli, specjalistów i pracowników obsługi za serce okazane dzieciom.

Przedszkola, które biorą udział w projekcie:

– Przedszkole nr 7 przy ul. Smoczej 4 w Łodzi,
– Przedszkole nr 8 przy ul. Zielonej 21 w Łodzi,
– Przedszkole nr 9 przy ul. Bracka 51A w Łodzi,
– Przedszkole nr 17 przy ul. Juliusza Kossaka 13 w Łodzi,
– Przedszkole nr 23 przy ul. Żeromskiego 105 w Łodzi,
– Przedszkole nr 48 przy ul. Rojnej 29/31 w Łodzi,
– Przedszkole nr 89 przy ul. Ciołkowskiego 7a w Łodzi,
– Przedszkole nr 90 przy ul. Kilińskiego 228 w Łodzi,
– Przedszkole nr 94 przy ul. Janosika 136 w Łodzi,
– Przedszkole nr 102 przy ul. Kołowej 31 w Łodzi,
– Przedszkole nr 110 przy ul. Uniejowskiej 2A w Łodzi,
– Przedszkole nr 119 przy ul. Lucjana Rydla 17w Łodzi,
– Przedszkole nr 130 przy ul. Podhalańskiej 18 w Łodzi,
– Przedszkole nr 140 przy ul. Pułaskiego 12 w Łodzi,
– Przedszkole nr 151 przy ul. Napoleońskiej 20/22 w Łodzi,
– Przedszkole nr 159 przy ul. Łącznej 53 w Łodzi,
– Przedszkole nr 160 przy ul. Marysińskiej 100A w Łodzi,
– Przedszkole nr 176 przy ul. Blacharskiej 21 w Łodzi,
– Przedszkole nr 200 przy ul. Zamkniętej 1 w Łodzi,
– Przedszkole nr 202 przy ul. Sędziowskiej 8/10 w Łodzi,
– Przedszkole nr 204 przy ul. Sitowie 15 w Łodzi,
– Przedszkole nr 231 przy ul. Syrenki 19A w Łodzi,
– Przedszkole nr 235 przy ul. Stawowej 28 w Łodzi.

OBSERWATORIUM RYNKU PRACY DLA EDUKACJI

PROGNOZY RYNKU PRACY – BRANŻE ROZWOJOWE ZAPOTRZEBOWANIE NA PRZEDSTAWICIELI WYBRANYCH GRUP ZAWODOWYCH W KONTEKŚCIE KIERUNKÓW ROZWOJU ŁODZI I REGIONU

Elżbieta Ciepucha – kierownik Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji (ORPdE)

Niniejsza informacja o poszukiwanych na rynku pracy zawodach i specjalnościach jest wynikiem przeprowadzonych w Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji pogłębionych analiz i badań rynku pracy *(patrz strona: www.orpde.wckp.lodz.pl)*. W toku prowadzonych prac przeanalizowano szereg danych (raportów z badań własnych i innych instytucji bądź urzędów, strategii rozwoju regionu, danych instytucji rynku pracy, itp.). Analizy te pozwoliły wskazać kierunki rozwoju Łodzi i regionu, a co za tym idzie, określić zapotrzebowanie na przedstawicieli poszczególnych grup zawodowych. **Poniżej prezentujemy najważniejsze wnioski z prowadzonych prac.**

GŁÓWNE OCZEKIWANIA PRACODAWCÓW (na podstawie badania *Jaki pracownik, jaki zawód?* oraz badań *Potrzeb kadrowych pracodawców województwa łódzkiego*):

- doświadczenie zawodowe;
- wiedza kierunkowa, umiejętności praktyczne, umiejętności specjalistyczne;
- zdolności interpersonalne i komunikacyjne;
- obsługa komputera;
- znajomość języków obcych;
- umiejętności organizacyjne i zarządzania;
- umiejętność pracy w zespole;
- solidność i zaangażowanie;
- odpowiedzialność;

– umiejętności analityczne;
– logiczne myślenie;
– kreatywność, innowacyjność.

BRANŻE ROZWOJOWE W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM (wyodrębnione w ramach prac analityczno-badawczych ORPdE):
– nowoczesne technologie (IT i AGD);
– BPO (Business Process Outsourcing);
– turystyka i hotelarstwo;
– budownictwo;
– logistyka;
– energetyka, w tym odnawialne źródła energii;
– przemysł mody.

BRANŻE ROZWOJOWE W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM (*Regionalna Strategia Innowacji dla Województwa Łódzkiego – LORIS 2030*):
– przemysł włókienniczy i mody (w tym wzornictwo);
zaawansowane materiały budowlane, produkcja materiałów budowlanych, w tym ceramika, chemia budowlana, stolarka budowlana;
– Centrum Usług Wspólnych, outsourcing procesów biznesowych, centrum usług badawczo-rozwojowych;
– energetyka konwencjonalna (produkcja, przetwarzanie i przesył energii) oraz produkcja energii z odnawialnych źródeł energii;
– logistyka;
– innowacyjne rolnictwo i przetwórstwo rolno-spożywcze;
– medycyna, farmacja, kosmetyki, usługi dla ochrony zdrowia;
– eko-usługi;
– informatyka i telekomunikacja (IT – wykorzystujące nowoczesne i inteligentne technologie;
– mechatronika;
– przemysł elektromaszynowy i maszynowy;
– biotechnologie, nanotechnologie i materiały funkcjonalne;

– produkcja artykułów gospodarstwa domowego;
– przemysł meblowy.

WYBRANE ZAWODY PRZYSZŁOŚCI (wyodrębnione w ramach prac ORPdE):

[1] Specjaliści w zakresie szkoleń (e-learning) – kształcenie dorosłych – zawód przyszłości ze względu na rozwój edukacji przez całe życie (konieczność stałego podnoszenia własnych kwalifikacji). Dla osób pracujących szczególnie atrakcyjną formą zajęć stają się dziś zajęcia e-lerningowe lub blended learning (metoda mieszana: część zajęć tradycyjnych z nauczycielem, część z wykorzystaniem edukacyjnych platform internetowych).

[2] Trenerzy umiejętności interpersonalnych – zawód przyszłości ze względu na rozwój edukacji przez całe życie (konieczność stałego podnoszenia kwalifikacji). W związku z tym, że na rynku pracy szczególnego znaczenia nabierają kompetencje miękkie, istnieje i będzie istnieć w przyszłości duże zapotrzebowanie na tego typu szkolenia/kursy (a więc i na osoby potrafiące je w sposób profesjonalny przygotować i poprowadzić zajęcia edukacyjne).

[3] Osoby zajmujące się organizacją czasu wolnego (animatorzy kultury, przewodnicy turystyczni) – zawody związane z organizacją czasu wolnego są zawodami przyszłości z kilku powodów. Po pierwsze oczekuje się dalszego rozwoju turystyki przyjazdowej do Polski (lepsza dostępność komunikacyjna poszczególnych regionów kraju, lepsza rozpoznawalność (i wizerunek) na zewnątrz, itp.). Po drugie oczekuje się wzrostu turystyki wewnętrznej spowodowanej, podobnie jak wyżej: lepszą dostępnością komunikacyjną, rozwojem infrastruktury turystycznej i noclegowej, a także czynnikami ekonomicznymi i kulturowymi (stopniowy wzrost średniej stopy życiowej oraz zmiany w sposobie organizacji i sposobie spędzania czasu wolnego).

[4] Pracownicy obsługi klienta (doradcy finansowi, podatkowi,

ubezpieczeniowi) – jest to grupa zawodów generująca już teraz bardzo dużą liczbę nowych miejsc pracy. Jak wynika z prowadzonych przez ORPdE analiz ofert pracy, oferty związane z szeroko rozumianą obsługą klienta stanowią drugą co do wielkości (po ofertach w sekcji „sprzedaż") grupę. Rozwój sektora usług finansowych, ubezpieczeniowych i podobnych (nowe produkty) i nowe potrzeby klientów będzie generował dalszy wzrost tego obszaru.

[5] Pracownicy hoteli i restauracji – podobnie jak w punkcie 3.

[6] Pracownicy usług społecznych i osobistych (opiekunki domowe, rehabilitanci, pielęgniarki, masażyści, psychologowie, psychoterapeuci) – zapotrzebowanie na pracowników w tym sektorze będzie spowodowane przede wszystkim czynnikami demograficznymi. Wydłużanie się ludzkiego życia przy jednoczesnym spadku dzietności spowoduje istotne zmiany w strukturze wiekowej polskiego społeczeństwa. Procesy te oznaczają także, że problematyczną stanie się w wielu przypadkach możliwość zapewnienia opieki i wsparcia (a także organizacji czasu wolnego) dla osób starszych przez rodziny (z jednej strony mamy bowiem liczną grupę osób żyjących zdecydowanie dłużej niż obecnie, a z drugiej strony brak potomków, którzy w naturalny sposób tę opiekę powinni sprawować).

[7] Inżynierowie (informatyka, nowoczesne technologie, biotechnologia, elektronika, budownictwo, ochrona środowiska) – wymienione tu grupy zawodów są ściśle związane z branżami rozwojowymi w województwie łódzkim. Zgodnie z Regionalną Strategią Innowacji dla Województwa Łódzkiego – *LORIS* 2030, sektor informatyczny i nowoczesnych technologii czy też sektor związany z budownictwem, to obszary o szczególnym znaczeniu dla regionu.

[8] Logistycy - Zgodnie z ww. Strategią, sektor logistyczny to jeden z sektorów rozwojowych. Należy pamiętać o tym, że już dzisiaj jest

to jeden z obszarów generujących kilkadziesiąt ofert pracy w miesiącu. Jak wynika z analiz internetowych ofert pracy realizowanych przez ORPdE (Badanie: *Jaki pracownik, jaki zawód?*), w pierwszej połowie 2013 roku w każdym miesiącu występowało średnio 75 ofert pracy w sekcji „łańcuch dostaw, transport, spedycja", czyli sekcji bezpośrednio związanej z sektorem logistycznym. Dalsza rozbudowa sieci dróg w województwie (w szczególności ukończenie budowy drogi ekspresowej S8 (Warszawa – Łódź – Zduńska Wola – Sieradz – Wrocław) oraz autostrady A1 (odcinek Stryków – Tuszyn) może znacząco wpłynąć na rozwój tego sektora gospodarki.

[9] Mechatronicy i elektronicy – zawody związane z mechatroniką to z pewnością grupa zawodów o szczególnym znaczeniu dla gospodarki. Ciągła technologizacja kolejnych obszarów życia sprawia, że rynek pracy będzie poszukiwał specjalistów w zakresie nowoczesnych technologii. Biorąc pod uwagę wspomnianą wyżej Regionalną Strategię Innowacji – *LORIS* 2030 i wynikające z niej zapisy, należy oczekiwać, że w województwie łódzkim zawód ten będzie miał szczególnie duże znaczenie dla rozwoju regionu.

Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji REKOMENDUJE następujące wybrane zawody/ specjalności, które są aktualnie zapotrzebowane na rynku pracy (w analizie uwzględniono zawody deficytowe i nadwyżkowe w Łodzi i w województwie łódzkim):

- opiekun osoby starszej, opiekun w domu pomocy społecznej,
- specjaliści ochrony środowiska (zarządzanie ochroną środowiska),
- logistyka (logistycy i spedytorzy),
- doradcy finansowi, ubezpieczeniowi i podatkowi (urzędnik podatkowy),
- spawacz metodą MIG, spawacz metodą TIG,
- pracownik call-center, telemarketer,

- pracownik kancelaryjny, sekretarka, archiwista, technik prac biurowych,
- pośrednik w obrocie nieruchomościami,
- specjalista ds. szkoleń,
- wychowawca małego dziecka, opiekunka dziecka,
- pracownik ochrony fizycznej (bez licencji, z licencją I stopnia),
- elektryk, technik automatyk,
- monter (konserwator urządzeń przeciwpożarowych, suchej zabudowy, izolacji przemysłowych, rusztowań konstrukcji stalowych, rurociągów przemysłowych),
- terapeuci i fizjoterapeuci,
- informatycy (obsługa sieci i programowania, zarządzanie bazami danych, projektanci stron www, graficy, programiści).

REKOMENDACJE

REKOMENDACJA KONFERENCJI OGÓLNOPOLSKIEJ *PRZEMIANY W EDUKACJI ZAWODOWEJ W KONTEKŚCIE RELACJI SZKOŁA-RYNEK PRACY* BRONISŁAWÓW, 11 - 12 KWIETNIA 2014

Podczas dwudniowej konferencji ogólnopolskiej *Przemiany w edukacji zawodowej w kontekście relacji szkoła-rynek pracy*, zorganizowanej przez Wydawnictwo EduFakty-Uczę Nowocześnie oraz Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, która odbyła się w Bronisławowie w dniach 11-12 kwietnia 2014 r. zostały poddane analizie i wnioskowaniu zagadnienia szczególnie ważne dla procesów wspierania szkolnych systemów edukacji zawodowej:

- kształtowanie gotowości do uczenia się przez całe życie,
- organizowanie procesów uczenia się w świetle nowej podstawy programowej,
- organizowanie doradztwa edukacyjno – zawodowego ukierunkowanego na podejmowanie świadomych decyzji o wyborze przez uczących się w gimnazjum dalszej drogi edukacyjnej,
- monitorowanie rynku pracy dla edukacji zawodowej,
- organizowanie współdziałania pracodawców ze szkołami zawodowymi i centrami edukacyjnymi,
- wdrażanie do praktyki szkoły zawodowej Polskiej Ramy Kwalifikacji,
- organizowanie nowego egzaminu zawodowego,
- rola centrów edukacyjnych (centrów kształcenia praktycznego i centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego) oraz placówek doskonalenia nauczycieli w dokonywaniu zmian w edukacji zawodowej, a także szczegółowo przedstawić nowe technologie w edukacji.

Konferencję objęli patronatem: Ministerstwo Edukacji Narodowej, Wojewoda Łódzki, Marszałek Województwa Łódzkiego, Prezydent Miasta Łodzi, Łódzki Kurator Oświaty, Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi, Związek Powiatów

Polskich, Konferencja Rektorów Polskich Uczelni Technicznych. Partnerami Konferencji byli: Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej, Instytut Badań Edukacyjnych, Stowarzyszenie Dyrektorów i Nauczycieli Centrów Kształcenia Praktycznego. Patronami technologicznymi konferencji byli: LenovoTechnology B.V., Festo, Mitsubishi Electric Europe B.V. - Oddział w Polsce, Samsung Electronics Polska, BenQ, Mentor Systemy Audiowizualne, Sony Europe Limited - Oddział w Polsce, EPSON EUROPE B.V., Agraf, AP Agnieszka Post Apple Solutions Expert Education, MTS, konsorcjum FEN, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Akademia Humanistyczno - Ekonomiczna w Łodzi.

W konferencji uczestniczyli dyrektorzy i nauczyciele szkół zawodowych, przedstawiciele organów prowadzących szkoły zawodowe, dyrektorzy centrów kształcenia praktycznego i centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego, przedstawiciele placówek doskonalenia nauczycieli, pracodawcy, przedstawiciele Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łodzi, (łącznie 150 osób).Wszyscy uczestnicy otrzymali pakiet edukacyjny zawierający: dwutomowe opracowanie *Przemiany w edukacji zawodowej w kontekście relacji szkoła - rynek pracy* pod redakcją Janusza Moosa, Macieja Kułaka (600 stron, 72 artykuły), *Katalog Dobrych Praktyk w Edukacji* pod redakcją Grażyny Adamiec i Janusza Moosa (269 stron), specjalne numery czasopism *Dobre Praktyki. Innowacje w Edukacji* (ŁCDNiKP), *EduFakty – Uczę Nowocześnie*, materiały informacyjne partnerów technologicznych na temat nowych technologii.

W ramach konferencji zorganizowano także stanowiska techniczno-dydaktyczne partnerów technologicznych prezentujące najnowsze technologie i MIASTECZKO TECHNOLOGICZNE oraz punkt informacyjny o wszystkich spotkaniach plenarnych i seminaryjnych.

Konferencję prowadzili przedstawiciele organizatorów: Janusz Moos – dyrektor Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i kształcenia Praktycznego oraz Maciej Kułak – wydawca magazynu *Edu-Fakty – Uczę Nowocześnie.*

W pierwszym dniu konferencji wygłoszono siedem referatów, w tym *Organizacja procesów uczenia się w świetle nowej podstawy programowej* – referat Ministerstwa Edukacji Narodowej wygłoszony przez wicedyrektora Krajowego Ośrodka Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej Teresę Kazimierską, *Przemiany w edukacji zawodowej a uczenie się przez całe życie* (Janusz Moos, dyrektor ŁCDNiKP), *Potwierdzenie kompetencji w systemie wynikającym z Polskiej Ramy Kwalifikacji* (dr inż. Tomasz Saryusz-Wolski, Instytut Badań Edukacyjnych), *Z prac nad modelowaniem systemu doradztwa zawodowego* (Małgorzata Sienna, kierownik Ośrodka Doradztwa Zawodowego ŁCDNiKP), *Rola monitorowania rynku pracy w projektowaniu zmian w szkołach zawodowych* (dr Elżbieta Ciepucha, kierownik Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji w ŁCDNiKP), *Rola pracodawcy w organizacji procesu osiągania przez uczących się kompetencji zawodowych* (Ryszard Mirys, Katarzyna Węglińska), *Mobilne technologie w szkole zawodowej* (Daniel Makus, mentor Apple Education Mentor).

Janusz Moos – dyrektor ŁCDNiKP w swojej wypowiedzi omówił następujące zagadnienia: kategorie przemian w edukacji, organizację procesu uczenia się, kształtowanie gotowości do uczenia się przez całe życie. Pozostali prelegenci omawiali zagadnienia dotyczące nowego systemu kształcenia zawodowego, organizacji procesu kształcenia w świetle nowej podstawy programowej, modelowania doradztwa edukacyjno-zawodowego, wdrażania nowoczesnych technologii, ścisłej współpracy z pracodawcami.

W drugiej części pierwszego dnia konferencji zorganizowano dyskusję panelową na temat *Egzaminy zawodowe w polskim systemie edukacji*. Dziewięciu panelistów reprezentujących MEN, Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Łodzi, kierownictwo szkół zawodowych i centrów kształcenia praktycznego, pracodawców, Instytut Badań Edukacyjnych przygotowało odpowiedzi na następujące pytania: Jakie są cele wprowadzenia nowego egzaminu zawodowego w kontekście nowej podstawy programowej i podziału zawodów na kwalifikacje?; Czy organizacja egzaminów koresponduje z ideą Krajowej Ramy Kwalifikacji (walidacja

osiągniętych kompetencji zawodowych i nadawanie kwalifikacji zawodowych)?; Czy wyposażenie techniczno-dydaktyczne ośrodków egzaminacyjnych umożliwia optymalne ich funkcjonowanie?; Jaki jest możliwy udział pracodawców w organizacji egzaminu zawodowego? Dyskusję panelową prowadził Janusz Moos, dyrektor Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Wypowiedzi dziewięciu panelistów włączyły do dyskusji uczestników konferencji (ok. 40 wypowiedzi). Wszyscy wypowiadający się zaprezentowali duże zaangażowanie w analizowanie dotychczasowych rozwiązań i poszukiwanie rozwiązań nowych. Treści tych wypowiedzi można zakwalifikować do następujących grup tematycznych: prace organizacyjne i edukacyjne ukierunkowane na osiągnięcie wszystkich celów egzaminów zawodowych; pomiar rzeczywistych kompetencji zawodowych poprzez egzamin zawodowy; przygotowanie szkół zawodowych do pełnego rozpoznania nowego egzaminu zawodowego i jego znaczenia dla rozwoju edukacji zawodowej; opis i upowszechnienie egzaminu zawodowego w kontekście założeń Polskiej Ramy Kwalifikacji; motywowanie pracodawców do udziału w organizacji egzaminu: organizacja stanowisk egzaminacyjnych umożliwiających pozyskanie, z prowadzonego egzaminu, informacji o osiągniętych efektach uczenia się wymaganych dla danej kwalifikacji; organizacja egzaminu w szkole zawodowej a procesy uczenia się; pozyskiwanie egzaminatorów; finansowanie organizacji egzaminu zawodowego.

W drugim dniu konferencji zorganizowano tematyczne sesje seminaryjne na poniżej wymienione tematy:

1. **Rola centrów kształcenia i placówek doskonalenia nauczycieli w dokonywaniu zmian**

Sekcję prowadzili: konsultanci Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego.

W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele CKP, CKU, placówek doskonalenia nauczycieli, szkół zawodowych m. in. z Jarosławia, Krakowa, Swarzędza, Nowego Sącza, Łodzi, Łańcuta, Stowarzyszenia Dyrektorów i Nauczycieli CKP.

Podczas pracy warsztatowej w 3 grupach z zastosowaniem metod aktywizujących (metaplanu, analizy pola sił, diagramu Ishikawy) zastanawiano się nad rolą centrów kształcenia praktycznego i placówek doskonalenia w dokonywaniu zmian w edukacji zawodowej, w zakresie:

- przygotowania nauczycieli do pełnienia roli tutora, coacha, doradcy w procesach samodzielnego uczenia się,
- potrzeby organizowania w centrach edukacyjnych (CKP, CKZiU) ośrodków egzaminacyjnych,
- organizacji procesu osiągania kompetencji zawodowych.

W trakcie spotkania zaproponowano sposób, w jaki można odpowiednio przygotować nauczycieli, do sterowania procesem samodzielnego uczenia się uczniów (głównie poprzez rozwiązywanie zadań zawodowych transportowanych z zakładów pracy), omówiono, jak zorganizować proces uczenia się, wykonywanie projektów z udziałem nauczycieli wspierających (wspomagających), podjęto próbę odpowiedzi na pytanie: w jaki sposób zmieniać system nauczania w system uczenia się oraz jak wypracować konstruktywną współpracę z pracodawcami.

Omawiano także sposoby pozyskania specjalistycznych programów komputerowych oraz organizacji dokształcania nauczycieli przedmiotów zawodowych. Uczestnicy sekcji mieli okazję podzielić się doświadczeniem w pozyskiwaniu środków unijnych na projekty umożliwiające doposażenie pracowni specjalistycznych szkół zawodowych w nowoczesne stanowiska dydaktyczne.

Wspólna dyskusja pozwoliła na udzielenie odpowiedzi na pytania: *Dlaczego i jak przygotować nauczycieli do pełnienia roli tutora, coacha, doradcy w procesach samodzielnego uczenia się?, Jakie umiejętności powinien ukształtować nauczyciel organizujący procesy uczenia się poprzez wykonywanie zadań zawodowych (kształcenie zadaniowe – modułowe)?, Dlaczego w centrach edukacyjnych (CKP,CKZiU) należy organizować ośrodki egzaminacyjne?, Jak można wykorzystać PLATFORMĘ EDUKACYJNĄ w organizacji procesów uczenia się w centrach*

edukacyjnych i szkołach oraz w procesach doskonalenia umiejętności zawodowych nauczycieli kształcenia zawodowego (na przykładzie Łódzkiej Platformy Edukacyjnej)?, Dlaczego w centrach edukacyjnych i placówkach doskonalenia nauczycieli należy organizować procesy zorientowane na tworzenie systemów doradztwa zawodowego?, Dlaczego centra edukacyjne powinny oddziaływać na jakość edukacji przedzawodowej (edukacja zawodowa w szkołach podstawowych i gimnazjach)?.

2. Organizacja procesów uczenia się w świetle nowej podstawy programowej

Prowadzenie: Maria Suliga, Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej.

Celem sekcji było omówienie problemów organizacji procesów uczenia się na bazie projektowanych efektów kształcenia zawartych w podstawach programowych kształcenia zawodowego z uwzględnieniem takich założeń edukacyjnych, jak: wybór obszaru kształcenia, zainteresowania i uzdolnienia uczącego się, uczenie się poprzez wykonywanie projektów, indywidualizacja procesów kształcenia, uzyskiwanie przez uczących się efektów z podstawy programowej. W sesji uczestniczyli dyrektorzy szkół i placówek, przedstawiciele dyrektorów szkół i placówek, JST, pracodawców.

W trakcie sesji prowadzono dyskusję dotyczącą organizacji procesu kształcenia w świetle nowej podstawy programowej kształcenia w zawodach. Punktem odniesienia były wyniki monitorowania, które zostało przeprowadzone w ubiegłym roku kalendarzowym.

W dyskusji uczestnicy sesji zwracali uwagę na coraz większą liczbę przeprowadzanych egzaminów – starych i nowych, wyliczyli, ile dni trzeba będzie poświęcić na przeprowadzenie tych egzaminów, stwierdzili, że grozi to brakiem możliwości wywiązania się z minimalnej liczby godzin określonej w podstawie programowej kształcenia w zawodach. Problem stanowi też, zdaniem uczestników, brak prawnych uwarunkowań dotyczących zwalniania nauczycieli z zajęć na przeprowadzenie egzaminu.

Zdaniem uczestniczących pracodawców, liczba kwalifikacji w zawodzie powinna być większa. Pozwoliłoby to uelastycznić działania i dokonać wymiany nieaktualnych treści.

Uczestnicy wnioskowali o organizację egzaminów zewnętrznych poza szkołą oraz upublicznienie banku zadań, jak było mówione przed wprowadzeniem zmian w kształceniu zawodowym.
Wszyscy zostali zaproszeni do wymiany doświadczeń i współpracy m.in. w tym zakresie w ramach sieci branżowych założonych na platformie Moodle KOWEZiU.

3. Organizacja procesów doradztwa edukacyjno-zawodowego i kwalifikacyjnych kursów zawodowych

Prowadzenie: Małgorzata Sienna, paneliści: Maria Michalak, Elżbieta Ciepucha – Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, pracodawcy: Ryszard Mirys. Marta Sarzała – firma Gillette, Bogusław Dąbrowski – przedstawiciel Powiatowego Urzędu Pracy w Łodzi.
Uczestnicy sesji podjęli dyskusję nad następującymi zagadnieniami:

- rola dyrektora szkoły w kreowaniu szkolnego systemu doradztwa edukacyjno-zawodowego,
- rozpoznanie przez doradców zawodowych możliwości uzupełniania i poszerzania kwalifikacji (kwalifikacyjne kursy zawodowe),
- rola pracodawców w pracach nad modelowaniem systemu doradztwa edukacyjno-zawodowego,
- znaczenie monitorowania rynku pracy dla edukacji w doradztwie edukacyjno-zawodowym,
- współdziałanie z urzędami pracy na rzecz zwiększenia zatrudnialności absolwentów na przykładzie porozumienia Powiatowego Urzędu Pracy w Łodzi z ŁCDNiKP.

Krótkie prezentacje osób zaproszonych do panelu eksperckiego wywołały interesującą dyskusję dotyczącą procesów doradztwa zawodowego prowadzonych w szkołach.
Dyrektorzy szkół potwierdzili, że doradca zawodowy powinien być dobrze i profesjonalnie przygotowany w obszarze zmian w edukacji, kursów kwalifikacyjnych, prognoz rynku pracy, współpracy z pracodawcami. Ważną rolą doradców zawodowych jest przekazywanie rzetelnej, aktualnej informacji o systemie

kwalifikacji, oczekiwaniach pracodawców i możliwościach zatrudnienia także rodzicom i nauczycielom. Duże znaczenie w procesie planowania dalszej edukacji i wyboru zawodu mają przede wszystkim rodzice, powinni być oni, zatem zorientowani w zamianach systemowych kształcenia zawodowego oraz znać aktualny rynek pracy.

Przedstawiciel przedsiębiorców podkreślił znaczenie organizowania spotkań pracodawców z rodzicami uczniów w łódzkich gimnazjach w kontekście zmiany wizerunku szkoły zawodowej. Po takich spotkaniach rodzice zmieniają zdanie dotyczące dalszych losów edukacyjnych swojego dziecka (często na korzyść szkoły zawodowej, zwłaszcza technikum). Niejednokrotnie wyobrażenie o szkole zawodowej jest niezgodne z rzeczywistością, oparte często o fałszywe przekonania.

Przygotowanie uczniów do „łagodnego" wejścia na rynek pracy, rzetelna informacja o systemie kwalifikacji (w tym Polskiej Ramie Kwalifikacji), możliwościach pozyskania i „utrzymania" pracy zwiększą zatrudnialność absolwentów. Łódzki system doradztwa edukacyjno-zawodowego został wysoko oceniony przez uczestników spotkania i zarekomendowany jako dobry przykład rozwiązania ogólnokrajowego.

4. Wdrażanie zmodernizowanego Polskiego Systemu Kwalifikacji, a uczenie się przez całe życie

Prowadzenie: dr inż. Tomasz Saryusz-Wolski, Instytut Badań Edukacyjnych, Andrzej Butra, Pearson Qualifications International.

Uczestnicy sekcji rozpoznali istotę Polskiej Ramy Kwalifikacji, procesy osiągania i potwierdzania kompetencji zawodowych, efekty uczenia się według Europejskiej i Polskiej Ramy Kwalifikacji, rolę Ramy w procesach uczenia się przez całe życie, tryby osiągania kompetencji zawodowych (formalny, pozaformalny, nieformalny). Szczególnie mocno została zaakcentowana potrzeba określenia kwalifikacji piątego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji w odniesieniu do szkoły lub innej struktury edukacji zawodowej. Interaktywny charakter pracy sekcji umożliwił sformułowanie rekomendacji dotyczącej wdrażania do praktyki szkoły zawodowej,

centrum edukacyjnego i innych organizacji edukacyjnych założeń Europejskiej i Polskiej Ramy Kwalifikacji.

5. Nowoczesne technologie w edukacji, w tym:

- Elektroniczne sprawdzanie wiedzy z wykorzystaniem pilotów CPS

Prowadzenie: Piotr Kaniecki, opiekun produktu, specjalista ds. systemów interaktywnych Interwrite i produktów Sony w firmie Agraf Sp. z o. o.

Warsztat poświęcony był działaniu i wykorzystaniu pilotów do testów, jako narzędzia do szybkiego sprawdzenia wiedzy i ocenienia uczniów. Wizualizowano, jak wykorzystać piloty do testów i własne smartfony podczas zajęć dydaktycznych.

- Cyfrowa pracownia językowa, czyli jak na przerwie zamienić klasę komputerową na pracownię językową.

Prowadzenie: Piotr Kaniecki, firma Agraf.

Pokazano, jak łatwo można przekształcić pracownię komputerową w pełnowartościowe i znacznie wydajniejsze od analogowego laboratorium językowe. W trakcie warsztatów można było zobaczyć, jak wygląda sprzęt i oprogramowanie cyfrowej, mobilnej pracowni językowej, jak intuicyjnie i sprawnie można poprowadzić lekcję z wykorzystaniem materiałów z komputera, Internetu, płyt CD czy DVD.

- Pracownia językowa? Tablica interaktywna? Jeżeli tak – to od *Mentora*!

Prowadzenie: Andrzej Błażowski, doradca Handlowy w firmie Mentor Systemy Audiowizualne.

Podczas warsztatów przedstawione zostały nowoczesne laboratoria językowe *Mentor* oraz tablice interaktywne *myBoard*. Zaprezentowano rodzaje, walory, funkcje oraz przewagi konkurencyjne proponowanych rozwiązań.

Spotkanie było okazją do wzajemnego podzielenia się wiedzą i doświadczeniem jego uczestników w zakresie poruszanych zagadnień, co pozwoli firmie *Mentor* jeszcze lepiej realizować jej motto: *Wasze potrzeby są naszą inspiracją!*

- Od przemysłu do edukacji – czyli roboty Mitsubishi w akcji.

Prowadzenie: Jacek Taczała, inżynier sprzedaży, koordynator działu współpracy z edukacją, Marcin Sroczyński, robotyk z działu wsparcia technicznego.
Przedstawiono profil japońskiej korporacji Mitsubishi Electric, wybrane referencje i wdrożenia Mitsubishi w ośrodkach edukacji, rozwiązania dla edukacji – stanowiska szkoleniowe. Zaprezentowano roboty Mitsubishi – podstawowe funkcje i zasady programowania.

- Przygotowanie szkoły do nowej formuły egzaminów zewnętrznych. Jak pokonywać czekające dyrektora trudności?

Prowadzenie: Marek Kupiecki, nauczyciel z 35-letnim doświadczeniem, od 30 lat pracujący w szkole zawodowej. Dyrektor Zespołu Szkół nr 21 w Warszawie.
W trakcie warsztatów omówione zostały następujące zagadnienia: podstawa prawna egzaminów, porównanie dotychczasowej i nowej formuły egzaminu zawodowego, problemy, jakie napotka dyrektor szkoły przy organizacji egzaminów zawodowych (baza dydaktyczna, realizacją podstawy programowej, liczba egzaminów do przeprowadzenia, ograniczenia kadrowe). Kiedy należy przygotować organizację pracy szkoły od roku szkolnego 2014/2015? Jakie obszary pracy szkoły należy uwzględnić, przystępując do planowania egzaminów zawodowych?

- Oprogramowanie dydaktyczno-przemysłowe do uczenia się programowania i do programowania obrabiarek sterowanych numerycznie.

Prowadzenie: mgr inż. Robert Dubas, MTS.
W trakcie zajęć zademonstrowano m.in. system MTS w polskiej wersji językowej umożliwiający uczenie się programowania dowolnej obrabiarki sterowanej numerycznie z wybranym przez użytkownika językiem sterowania.

- Wykorzystanie sprzętu dydaktycznego firmy Festo w procesie nauczania dotyczącym napędów elektrycznych.

Prowadzenie: Inżynier Piotr Wiśniewski – absolwent Wydziału Mechatroniki Politechniki Warszawskiej. Współpracujący od ponad dziesięciu lat z firmą Festo m.in. w zakresie opracowania oraz

prowadzenia szkoleń z szeroko rozumianej mechatroniki (hydraulika, pneumatyka, sterowniki programowalne, napędy elektryczne, technika regulacji ciągłej, sieci przemysłowe, robotyka). Marek Szymkiewicz, wieloletni współpracownik firmy w FESTO, ceniony ekspert z zakresu utrzymania ruch modernizacji linii produkcyjnych.
Celem warsztatów było przybliżenie uczestnikom właściwości napędów elektrycznych w oparciu o stanowiska dydaktyczne firmy FESTO.

- Sterowanie urządzeń elektropneumatycznych za pomocą sterownika PLC.

W ramach warsztatów uczestnik mógł zapoznać się ze sterowaniem układów elektropneumatycznych (wirtualnych i rzeczywistych) za pomocą wirtualnego oraz rzeczywistego sterownika PLC LOGO firmy Siemens. Wirtualne układy elektropneumatyczne są projektowane w oprogramowaniu FluidSIM firmy FESTO. Aplikacja ta posiada zaimplementowany sterownik PLC LOGO firmy Siemens. Rzeczywisty obiekt elektropneumatyczny jest przygotowany na podstawie zestawu MecLAB firmy FESTO. Zestaw MecLAB stanowi minilinię produkcyjną składającą się z modułu transportowego, manipulowania i podajnika grawitacyjnego. Moduły zostały wykonane przy użyciu standardowych, występujących w przemyśle, siłowników i elektrozaworów pneumatycznych czujników obecności czy silnika DC.

6. Na odnotowanie zasługują również następujące sesje warsztatowe;

- Mobilne technologie w edukacji zawodowej na przykładzie urządzeń Lenovo

Prowadzenie: Artur Rudnicki, wicedyrektor Zespołu Szkół Technicznych w Radomiu

- Minimalizacja kosztów druku oraz efektywna archiwizacja/skanowanie dokumentów w każdej szkole.

Prowadzenie: Agnieszka Wnuczak, Robert Reszkowski, Firma Epson

- Projektor interaktywny – doskonałe uzupełnienie nowoczesnych zajęć lekcyjnych

Prowadzenie: Szymon Dej, Epson

Wyniki dyskusji prowadzonych podczas sesji warsztatowych i dyskusji panelowej zorganizowanej w ramach sesji plenarnej upoważniają do REKOMENDOWANIA PRZEZ KONFERENCJĘ *Przemiany w edukacji zawodowej w kontekście relacji szkoła-rynek pracy* następujących rozwiązań:

1. Zorganizować w szkołach zawodowych procesy kształtowania umiejętności uczenia się.
2. Podjąć i upowszechnić prace nad przygotowaniem nauczycieli kształcenia zawodowego do:
   - organizowania uczenia się poprzez wykonywanie zadań zawodowych- projektów,
   - pełnienia roli tutora, coacha, a także mentora i doradcy w procesie samodzielnego rozwiązywania zadań-problemów,
   - wytwarzania i wdrażania do praktyki edukacyjnej innowacji programowo-organizacyjnych dotyczących kształcenia modułowego-zadaniowego, edukacji konstruktywistycznej, edukacji normalizacyjnej.
3. Tworzyć warunki do funkcjonowania szkolnych doradców zawodowych, których działalność będzie koordynowana przez Zespoły ds. Doradztwa Zawodowego funkcjonujące w centrach kształcenia praktycznego, centrach kształcenia zawodowego i ustawicznego lub placówkach doskonalenia nauczycieli (model sprawdzony w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego).
4. Organizować współpracę (współdziałanie) placówek doskonalenia nauczycieli z centrami kształcenia praktycznego w celu wykorzystania bogatego wyposażenia techniczno-dydaktycznego dla potrzeb doskonalenia kierunkowego nauczycieli kształcenia zawodowego.

5. Utworzyć zespoły ds. monitorowania rynku pracy dla potrzeb edukacji na bazie rozwiązań przedstawianych podczas ogólnopolskiej konferencji *Przemiany w edukacji zawodowej w kontekście relacji „szkoła-rynek pracy*.
6. Informować o wynikach badań monitorowania rynku pracy dyrektorów, nauczycieli, wychowawców, wszystkich uczących się oraz rodziców, promować w społeczeństwie potrzebę kształcenia zawodowego – zarówno w odniesieniu do edukacji szkolnej jak i potrzeby uczenia się przez całe życie (brak korelacji między edukacją a rynkiem pracy może wynikać z braku informacji lub utrudnionego dostępu do informacji, co uniemożliwia np. prawidłowe kształtowanie oferty edukacyjnej).
7. Doskonalić umiejętności i poszerzać wiedzę doradców zawodowych na temat systemu kwalifikacji w Polsce, systemu egzaminów potwierdzających kwalifikacje, kwalifikacyjnych kursów zawodowych, co pomoże w świadomych wyborach edukacyjno-zawodowych
8. Utworzyć całoroczne ośrodki egzaminacyjne oparte na strukturach CKP i CKU, co wymaga zmian w sposobie finansowania egzaminów (obecnie, z wyjątkiem egzaminów eksternistycznych, przeprowadzanie egzaminu w innym miejscu niż szkoła macierzysta jest nieopłacalne dla tego typu placówek, nie finansuje się pracy ośrodka, a egzaminatorzy zatrudnieni w nim nie mogą brać udziału w egzaminach) oraz wpisać w zakres czynności nauczyciela udział w egzaminie (organizatorem egzaminów zawodowych w myśl odpowiednich przepisów są Okręgowe Komisje Edukacyjne, a w rzeczywistości realizują i w pełni przygotowują taki egzamin szkoły. Ciężar organizacji egzaminów spada więc na szkoły).
9. Włączyć pracodawców w system egzaminowania i tworzyć warunki do większego zaangażowania i przeprowadzania egzaminów u pracodawców (obecnie funkcjonujące przepisy prawa umożliwiają przeprowadzenie egzaminów u pracodawców, brak jest jednak instytucjonalnych form

zachęty pracodawców do udziału w kształceniu zawodowym i egzaminach zawodowych).
10. Przygotować egzaminatorów spośród pracodawców do przeprowadzania egzaminów zawodowych.
11. Umożliwić w obecnym systemie egzaminów zawodowych zróżnicowane procedury walidacji dla różnych ścieżek dochodzenia do kwalifikacji zawodowych.
12. Zorganizować jeden system egzaminowania (nie jest uzasadnione istnienie dwóch konkurencyjnych ze sobą systemów egzaminowania: w rzemiośle i w szkole).
13. Znaleźć rozwiązanie w odniesieniu do składu zespołu egzaminacyjnego, ponieważ prowadzący zajęcia w szkole – specjaliści i eksperci nie mogą być egzaminatorami.
14. Systematycznie monitorować rynek pracy dla edukacji (co wspiera rozwój kształcenia zawodowego w regionie) i organizować procesy osiągania kwalifikacji zawodowych z uwzględnieniem potrzeb pracodawców – takie podejście wymusza współczesna dynamicznie zmieniająca się gospodarka i rynek pracy.
15. Doskonalić programy kształcenia z uwzględnieniem aktualnych potrzeb rynku pracy.
16. Wdrożyć do praktyki edukacyjnej założenia i model Polskiej Ramy Kwalifikacji.
17. Zawierać porozumienia, partnerstwa lokalne na rzecz wzrostu zatrudnialności absolwentów.
18. Rozwijać kompetencje społeczne na każdym etapie kształcenia (przyczyny trudności ze znalezieniem odpowiednich kandydatów do pracy pracodawcy upatrują w braku kompetencji potrzebnych do wykonywania danej pracy, potwierdzają to także wyniki prowadzonych badań rynku pracy – kompetencje społeczne ułatwiają funkcjonowanie na rynku pracy).
19. Certyfikować (egzaminem zewnętrznym) znajomość języka angielskiego w szkole, gdyż ułatwi to absolwentom znalezienie pracy.

20. Wprowadzić rozwiązania, które umożliwią oddelegowanie na określony czas do pracy w szkołach zawodowych inżynierów – praktyków.
21. Doskonalić programy kształcenia z uwzględnieniem aktualnych potrzeb rynku pracy.
22. Katalogować i upowszechniać dobre praktyki szkół zawodowych i centrów kształcenia praktycznego – centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego oraz wykorzystywać w procesie osiągania kompetencji zawodowych kształcenie na odległość.
23. Organizować kwalifikacyjne kursy zawodowe jako drogę osiągania i uzupełniania kwalifikacji przez osoby dorosłe.
24. Wdrożyć do praktyki edukacyjnej szkół zawodowych wszystkie najnowsze technologie zaprezentowane podczas konferencji *Przemiany w edukacji zawodowej w kontekście relacji szkoła-rynek pracy*.

Redakcja:
Janusz Moos
Dyrektor Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego

Jolanta Kałużna
Joanna Gruszczyńska
Pracownia Wychowania i Profilaktyki ŁCDNiKP

REKOMENDACJA
cyklu zajęć warsztatowo-treningowych dla nauczycieli poświęconych doskonaleniu umiejętności miękkich

Autorki programu i realizacja: Jolanta Kałużna i Joanna Gruszczyńska – nauczyciele konsultanci w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego)

Wprowadzenie

Analiza potrzeb szkół oraz licznych publikacji dotyczących zachowań agresywnych dzieci i młodzieży spowodowały rozpoczęcie prac nad skonstruowaniem programu zajęć warsztatowych, które pozwoliłyby nauczycielom poznać i zrozumieć mechanizm reagowania emocjonalnego zarówno własnego jak i uczniów oraz umożliwiłyby wybór takiego sposobu postępowania, który zapobiegałby powstawaniu lub minimalizował zachowania agresywne.

Szkolenie ***Zarządzanie emocjami*** zawierało następujące moduły:
Emocje i intelekt;
Wpływ emocji na spostrzeganie;
Mapa emocji;
Poczucie własnej wartości i samoocena jako wyznacznik funkcjonowania;
Rozwiązywanie problemów emocjonalnych;
Techniki wspomagające zarządzanie emocjami.

Warsztaty przewidywały udział maksymalnie 20 osób ze względu na treningowy charakter zajęć. Liczba osób chętnych do uczestnictwa zmusiła organizatorów do zmiany tych założeń i w efekcie przeszkolono w ramach I edycji 28 osób. Zarządzanie emocjami przeprowadzono w ramach 5 spotkań, każde z nich trwało po 5 godzin dydaktycznych.

Wnioski z ewaluacji po przeprowadzonym szkoleniu

spowodowały uruchomienie II edycji tych zajęć oraz sprawiły, że zaproponowano dodatkowe zajęcia warsztatatowo-treningowe uzupełniające i wzbogacające samoświadomość nauczycieli

Doskonalenie umiejętności miękkich nauczycieli

Dlaczego taka nazwa tych warsztatów, skąd przejście od zarządzania emocjami do kształtowania umiejętności miękkich, a można by nawet powiedzieć, do doskonalenia kompetencji w tym zakresie?

Kompetencje **miękkie** często określane są jako umiejętności psychospołeczne, gdyż mają związek z psychiką i umiejętnościami społecznymi. Oddziałują na jakość naszego życia i efekty naszej pracy. Niektóre osoby mogą wykazywać predyspozycje związane z tymi kompetencjami, jednakże nie są to cechy wrodzone, ale raczej kształtowane w toku naszej edukacji i doświadczeń. Kompetencje te można wytrenować. Oznacza to, że każdy z nas może być świetnym menedżerem lub szefem, bez względu na to, czy wykazywał wcześniej jakieś predyspozycje w zakresie kompetencji miękkich. Kompetencje miękkie opisywane są pod postacią etykietek cech osobowości: samodzielny, odporny na stres (te kompetencje osobiste tworzą zrąb potencjału osobowościowego i są niezbędne do efektywnego zarządzania sobą) oraz umiejętności interpersonalnych (np. komunikatywność, umiejętność pracy w zespole). Ukształtowanie tych umiejętności zwiększa skuteczność realizacji celów w sytuacjach społecznych, czyli podczas kontaktów z innymi ludźmi. Dzięki nim osoba jest w stanie wykorzystywać w pełni swój potencjał kwalifikacyjny, specjalistyczną wiedzę i zawodowe doświadczenie. Aktualnie, zarówno w edukacji jak i w biznesie, bardzo dużo mówi się o kompetencjach miękkich. Dzisiejszy rynek pracy wymusza kształtowanie umiejętności krytycznego myślenia, efektywnej komunikacji, elastyczności i mobilności, rozwiązywania problemów, współpracy, przywództwa, adaptacji do nowych warunków, inicjatywy i przedsiębiorczości. Szkoła wydaje się idealnym terenem do trenowania tych umiejętności. Ale by móc je kształtować, potrzebna jest nie tylko wiedza, metody i techniki, ale własne umiejętności ukształtowane

na odpowiednio wysokim poziomie. Przecież duża cześć działalności nauczycieli opiera się na oddziaływaniu własnym przykładem.

Ten sposób myślenia zaowocował cyklem warsztatów z zakresu samorozwoju. realizowanym w roku szkolnym 2013/2014.

Zgodnie z wyrażonym przez nauczycieli zapotrzebowaniem zaproponowano różnorodny zakres tematyczny, od treningu wrażliwości i uważności na drugiego człowieka aż po trening odstresowujący. Chętni nauczyciele mieli możliwość wyboru szkoleń w danym zakresie:

- **Trening uważności i wrażliwości na drugiego człowieka**, którego celem było zwrócenie uwagi na konieczność dostrzegania i zaspokajania swoich aktualnych potrzeb jako punktu wyjścia do zobaczenia drugiego człowieka oraz szanowania go. Uczestnicy mieli możliwość doświadczania uważnej, nieoceniającej obserwacji siebie i innych. Taka "uważność" w kontakcie z własną osobą oraz innymi uczestnikami interakcji pozwoliła na poznanie nawykowych wzorców zachowania, myślenia i odczuwania, czyli zwiększała równocześnie samoświadomość siebie i innych.
- **Zarządzanie emocjami (II edycja), powtórzono zakres treściowy pierwszych warsztatów, zmiany dotyczyły wyłącznie zestawu proponowanych ćwiczeń.**
- **Trening asertywności, czyli umiejętność komunikowania się "stanowczo**, łagodnie, bez lęku. Uczestnicy poznali istotę i obszary zachowań asertywnych, metody i sposoby asertywnego wyrażania uczuć ze szczególnym uwzględnieniem wyrażania próśb oraz odmawiania czy też przyjmowania krytyki i komplementów.
- **Trening komunikacji interpersonalnej,** w trakcie którego szczególny nacisk został położony na budowanie autorytetu nauczyciela. Zwrócono też uwagę na niewerbalne systemy reprezentacji, techniki budowania i utrzymywania kontaktu. Znaczną część czasu tych warsztatów przeznaczono na praktyczną diagnozę barier komunikacyjnych i na stosowanie narzędzi skutecznego porozumiewania się.

– **Trening odstresowujący –** ukierunkowany na poznanie praktycznych metod rozładowywania napięcia emocjonalnego poprzez wizualizację, relaksację oraz niektóre ćwiczenia z obszaru ćwiczeń izometrycznych. Te warsztaty kończą cykl spotkań zaplanowanych na bieżący rok szkolny.

Dobór tematyczny i metody stosowane w trakcie dopasowane były do rzeczywistych potrzeb nauczycieli. Formy szkoleniowe zakładały możliwość wyboru zgodnie z indywidualnymi preferencjami. Zaskakujący dla organizatorów okazał się fakt, że pomimo mocno obciążających czasowo i emocjonalnie warsztatów, osoby, które wzięły udział w jednej formie, automatycznie zapisywały się na kolejne. Końcowa ewaluacja ukazała wysoki poziom zadowolenia uczestników z zajęć, duży poziom satysfakcji z dokonanych, często trudnych, ale idących w dobrym kierunku zmian w postawach oraz duże zainteresowanie kontynuowaniem rozpoczętych oddziaływań w formie spotkań grupy rozwoju własnego.

Nauczyciele w sposób wyraźny dostrzegli (i dali temu wyraz w ewaluacji), że ich wyższe umiejętności osobiste i społeczne pozwalają efektywniej organizować proces uczenia się, a co za tym idzie, zwiększają szanse na lepsze przystosowanie się uczniów, ale także ich samych do zmieniającego się świata, edukacji i rynku pracy. Pozwalają też osiągać większą satysfakcję z wykonywanej pracy. Wszystkie sugestie i prośby uczestników szkolenia zostaną wykorzystane przy planowaniu podobnych działań w następnym roku szkolnym.

Lidia Podgórska
Zespół Szkół Techniczno-Informatycznych w Łodzi

Wdrażanie edukacji normalizacyjnej w Zespole Szkół Techniczno-Informatycznych im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego w Łodzi w roku szkolnym 2013/2014

Edukacja normalizacyjna w szkole zawodowej, w której kształci się mechatroników i mechaników, jest od lat wpisana w zakres treści przekazywanych przez nauczycieli przedmiotów zawodowych podczas jednostek lekcyjnych dotyczących konstrukcji maszyn, projektowania wyrobu czy procesu technologicznego. Uczniowie, zatem, znają pojęcia normalizacji, norma, typizacja, standaryzacja. Zwykle, jednak odnoszą tę wiedzę do konkretnych działań związanych z zawodem, który w przyszłości będą wykonywać, niekoniecznie zastanawiając się nad obecnością normalizacji w życiu codziennym.

W tym kontekście, słusznym zadaniem, którego podjęła się nasza szkoła, stało się rozszerzenie i popularyzacja wiedzy na temat zagadnień dotyczących normalizacji.

Pierwszym krokiem, w kierunku systemowego wdrażania edukacji normalizacyjnej w naszej szkole stało się umieszczenie na stałe zagadnień odnoszących się do normalizacji w planach dydaktycznych przedmiotu podstawy przedsiębiorczości (według nowej podstawy programowej) w dziale dotyczącym prowadzenia przedsiębiorstwa, w wymiarze trzech jednostek lekcyjnych: 1. Normalizacja, 2. System zarządzania jakością, 3. Polskie i europejskie znaki jakości. Dzięki takiemu działaniu każdy uczeń klasy pierwszej w bieżącym roku szkolnym zdobył wiedzę związaną z wyżej wymienionymi zagadnieniami

Moim celem, jako nauczycielki podstaw przedsiębiorczości, stało się również upowszechnienie tych treści w pozostałych klasach. Tak też się stało. W klasach trzecich i czwartych na jednej jednostce

lekcyjnej uczniowie poznali podstawowe pojęcia związane z normalizacją i systemem zarządzania jakością. Do wprowadzenia zagadnień normalizacyjnych w klasach drugich, które zrealizowały przedmiot *podstawy przedsiębiorczości* w ubiegłym roku szkolnym, włączyli się wychowawcy tych klas, wykorzystując do tego celu godziny wychowawcze.

Przeprowadzenie lekcji w zakresie edukacji normalizacyjnej na godzinie wychowawczej lub podczas bieżącego zastępstwa stało się możliwe dzięki przygotowaniu przeze mnie scenariuszy zajęć wzbogaconych o prezentacje mulitimedialne. Materiały te, przekazane bibliotece szklonej, będą z pewnością wykorzystywane również w następnych latach.

Kolejnym rozwiązaniem w zakresie wdrażania edukacji normalizacyjnej stało się zmobilizowanie uczniów do zaangażowania się w działania popularyzujące te zagadnienia. Zdecydowałam, że skoncentruję się na pierwszoklasistach, którzy z racji większego wymiaru czasowego zajęć poznali je w sposób bardziej szczegółowy. Zadaniem domowym, wykonywanym w zespołach dwuosobowych lub samodzielnie było zaprojektowanie plakatu odpowiadającego hasłu: „Bez normalizacji życie byłoby trudniejsze”. Wszyscy uczniowie klas pierwszych otrzymali oceny za przygotowane prace, zaś pięć najciekawszych projektów z każdej klasy weźmie udział w pierwszej edycji wewnątrzszkolnego konkursu, któremu przyświeca wspomniane wyżej hasło. Do oceny prac konkursowych zaproszeni zostaną nauczyciele przedmiotów zawodowych. Wyniki konkursu zostaną ogłoszone 20 maja, kiedy obchodzony jest Dzień Normalizacji Polskiej. Autor/autorzy najlepszej pracy zostaną nagrodzeni podczas uroczystości zakończenia roku szkolnego. Konkurs ten staje się cyklicznym działaniem wdrażającym edukację normalizacyjną w naszej szkole.

Utrwalaniu wiedzy normalizacyjnej w naszej szkole służy również tablica popularyzująca treści z tego obszaru. Zainicjowałam jej powstanie, zamieszczając na niej materiały upowszechniane przez Polski Komitet Normalizacyjny i nadałam tytuł „Normalizacja wokół nas”. Przygotowaniem kolejnych informacji, które będą umieszczane na tablicy, zajęli się reprezentanci

wszystkich klas pierwszych, co umożliwi kilkukrotną zmianę wystawy przed końcem bieżącego roku szkolnego. W kolejnych latach również to rozwiązanie będzie kontynuowane.

Opisane działania pozwoliły osiągnąć zamierzony cel, którym było objęcie, w roku szkolnym 2013/2014, wszystkich, 386. uczniów Zespołu Szkół Techniczno-Informatycznych edukacją normalizacyjną.

Stało się to faktem dzięki zaangażowaniu nauczycieli przedmiotów zawodowych, wychowawców klas drugich oraz nauczycielki podstaw przedsiębiorczości, która zainicjowała i wdrożyła edukację normalizacyjną.

Opracowane w tym roku scenariusze zajęć i prezentacje multimedialne stały się bazą do przeprowadzenia zajęć z zakresu normalizacji, która w kolejnych latach będzie rozbudowywana i udoskonalana.

Konkurs *Bez normalizacji życie byłoby trudniejsze* oraz przygotowywanie wystaw pod hasłem *Normalizacja wokół nas* wpisują się w cykliczne działania, które będzie przeprowadzała w kolejnych latach nasza szkoła.

Wszystkie powyższe działania z pewnością rozpropagowały ideę normalizacji i wypromowały system normalizacyjny wśród uczniów i nauczycieli.

Małgorzata Sienna
Ośrodek Doradztwa Zawodowego ŁCDNiKP
Maria Michalak
Pracownia Edukacji Zawodowej ŁCDNiKP

Dni Otwarte w andel's Hotel

Dni Otwarte w andel's Hotel Łódź, to przedsięwzięcie Hotelu zrealizowane we współpracy z Ośrodkiem Doradztwa Zawodowego Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego.

Pomysł zorganizowania dni otwartych powstał ze względu na zbliżający termin, w którym gimnazjaliści dokonują wyboru szkoły ponadgimnazjalnej. Świadomy wybór szkoły i dalszej ścieżki kształcenia, to trudne zadanie dla tak młodych osób. Bardzo ważne jest zatem, aby na tym etapie uczniowie mieli jak najwięcej okazji do zapoznawania się z różnymi zawodami, środowiskiem pracy, oczekiwaniami pracodawców, możliwościami zatrudnienia.

Taki cel przyświecał zorganizowanemu przedsięwzięciu, uczniowie szkół gimnazjalnych mogli zapoznać się z ofertą edukacyjną szkół zawodowych branży hotelarsko-gastronomicznej w regionie łódzkim oraz poznać środowisko pracy potencjalnego miejsca zatrudnienia absolwentów szkół tej branży.

Impreza miała charakter targów, szkoły branży hotelarsko-gastronomicznej prezentowały swoją ofertę edukacyjną, pracownicy hotelu prezentowali poszczególne działy hotelu oraz zadania zawodowe w zawodach, m.in.: recepcjonista, kucharz, koordynator bankietów, barman.

Swoje stoisko miał również Ośrodek Doradztwa Zawodowego Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, na którym doradcy zawodowi udzielali konsultacji indywidualnych.

Dodatkową atrakcją przedsięwzięcia, były wycieczki po hotelu, podczas których gimnazjaliści mieli okazję zwiedzić m.in. pokoje hotelowe, pomieszczenia kuchenne, pomieszczenia SPA.

W spotkaniu swoje stoiskach prezentowały szkoły:

- ✓ Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystyczno-Hotelarskich im. W. Grabskiego, mieszczący się w Łodzi przy ul. Drewnowskiej 171,
- ✓ Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 im. N. Gąsiorowskiej, mieszczący się w Łodzi przy ul. Astronautów 19,
- ✓ Zespół Szkół Zawodowych Specjalnych nr 2, mieszczący się w Łodzi przy Al. I Dywizji 16/18,
- ✓ Zespół Szkół Gastronomicznych im. I Armii Wojska Polskiego, mieszczący się w Łodzi przy ul. Sienkiewicza 88,
- ✓ Zespół Szkół Przemysłu Spożywczego, mieszczący się w Łodzi ul. Franciszkańskiej 137,
- ✓ Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Widzewie, mieszczący się w Ksawerowie przy ul. Szkolnej 2,
- ✓ Zespół Szkół nr 1 im. Batalionów Chłopskich, mieszczący się w Bratoszewicach przy pl. Staszica 14,
- ✓ Zespół Szkół nr 1 im. J.S. Cezaka, mieszczący się w Zgierzu przy ul. Długiej 89/91,
- ✓ Zespół Szkół nr 3 im. Legionistów Miasta Pabianic, mieszczący się w Pabianicach przy ul. Gdańskiej 5.

Przedsięwzięcie spotkało się z dużym zainteresowaniem i zostało pozytywnie ocenione przez gimnazjalistów, czemu dawali wyraz w trakcie konsultacji indywidualnych z doradcami zawodowymi. Szczególnie podobały im się pokazy mistrza kuchni i pokazy barmańskie oraz możliwość degustacji specjałów przygotowanych przez szkoły zawodowe.

Stoiska szkół były profesjonalnie przygotowane, uczniowie prezentowali swoje umiejętności dekorowania stołów, ciast, przygotowania potraw. Zwiedzający mogli nie tylko oglądać przygotowane prezentacje, ale rozmawiać z uczniami szkół i próbować przygotowanych smakołyków.

Mamy nadzieję, że Dni Otwarte w andels' Hotel będą zorganizowane także w przyszłym roku.

KONKURSY ORGANIZOWANE PRZEZ ŁÓDZKIE CENTRUM DOSKONALENIA NAUCZYCIELI I KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO

Beata Wosińska
Pracownia Edukacji Przedszkolnej
i Wczesnoszkolnej ŁCDNiKP

Konkurs *NAUCZYCIELSKI ŚRODEK DYDAKTYCZNY W EDUKACJI MAŁEGO DZIECKA*

Autorzy: doradcy metodyczni z Pracowni Edukacji Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej

Z inicjatywy doradców metodycznych została opracowana koncepcja oraz organizacja konkursu dla nauczycieli edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej na temat ***Nauczycielski środek dydaktyczny w edukacji małego dziecka***. Celem konkursu było rozwijanie kreatywności nauczycieli w zakresie wytwarzania oryginalnych pomocy dydaktycznych oraz upowszechnianie wykonanych prac w środowisku edukacyjnym w różnych formach. Konkurs miał wymiar jednoetapowy. Do współpracy doradcy zaprosili firmę Nowa Szkoła, która była współorganizatorem podsumowania przedsięwzięcia oraz głównym sponsorem nagród.

Wytworzone środki dydaktyczne w formie gier dydaktycznych, plansz, zabawek edukacyjnych, makiet zostały wyeksponowane w ramach XVII Łódzkich Targów Edukacyjnych podczas konferencji na tamta ***W poszukiwaniu różnorodnych dróg rozwoju zainteresowań i zdolności małego dziecka*.** W konkursie wzięło udział 71 nauczycieli z 23 przedszkoli i 6 szkół podstawowych. Na konkurs zgłoszono 65 prac, które odznaczały się dużą oryginalnością oraz różnorodnością w wykorzystaniu w pracy z małym dzieckiem. Jury w składzie – doradcy metodyczni edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej oraz pracownicy firmy Nowa Szkoła – dokonało oceny zgłoszonych prac na podstawie opracowanych kryteriów.

Ostatecznie, zwycięzcami zostali nauczyciele, których zgłoszone pomoce dydaktyczne uzyskały najwyższe noty od jury.

I miejsce -Monika Rykowska z Przedszkola Miejskiego nr 215 w Łodzi [gra podłogowa *Żyj zdrowo i kolorowo*]

II miejsce-Magdalena Nowak ze Szkoły Podstawowej nr 175 w Łodzi [Łamigłówki matematyczne] **III miejsce -Ewa Grzegorek, Agnieszka Karga z Przedszkola Miejskiego nr 200** w Łodzi [Karty swobodnych myśli**]**

Wyróżnienia indywidualne otrzymały:·Dorota **Szyszkowska-Bruziek, Agata Bekalarek-Buda z Przedszkola Miejskiego nr131** w Łodzi za pomoc *Pory roku*, która odznaczała się bardzo ciekawym i różnorodnym zastosowaniem dydaktycznym w pracy z małym dzieckiem.

Wyróżnienie grupowe otrzymało **Przedszkole Miejskie nr 40** za oryginalność, estetykę, zaangażowanie całej społeczności przedszkolnej w wytworzeniu wielu pomocy dydaktycznych.

Nagrodę publiczności otrzymała **Barbara Sej z Przedszkola Miejskiego nr 151** w Łodzi za pomoc *Świat drzew***.**

Firma *Nowa Szkoła* ufundowała zwycięzcom nagrody pieniężne z przeznaczeniem na zakup pomocy dydaktycznych oraz nagrody rzeczowe.

Wytworzone środki dydaktyczne zostały zaprezentowane w formie galerii zdjęć na stronie Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego.

Efekty wdrożeniowe: zainspirowanie nauczycieli edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej do wytwarzania i wykorzystywania oryginalnych pomocy dydaktycznych w procesie kształcenia małego dziecka, upowszechnianie w środowisku edukacyjnym innowacyjnych rozwiązań.

Katarzyna Gizewska
Pracownia Edukacji Przedszkolnej
i Wczesnoszkolnej ŁCDNiKP

Konkurs *BEZPIECZNY ŚWIAT DZIECKA*

Autorzy: doradcy metodyczni Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego: Katarzyna Gizewska, Małgorzata Marczak, Agnieszka Kacprzak, Hanna Derewlana

Wiemy jak ważne jest, aby dzieci były bezpieczne w różnych sytuacjach, dlatego też postanowiłyśmy zgłębić temat jednocześnie zachęcając do działania i sprawdzenia swojej wiedzy dzieci z przedszkoli i uczniów z klas I-III.

Celem konkursu było: wdrażanie dzieci do przestrzegania zasad ukierunkowanych na zachowanie bezpieczeństwa w różnych sytuacjach i miejscach oraz rozwijanie kreatywności wśród dzieci, nauczycieli w zakresie działań plastycznych i literackich.

Konkurs został skierowany do dzieci 5-6 letnich z przedszkoli, uczniów klas I-III szkół podstawowych oraz nauczycieli edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Obejmował on trzy kategorie dla dzieci – *plastyczna* dla dzieci z przedszkoli, *plastyczna* dla dzieci z kl. I-III, *literacka dla dzieci* z kl. I-III (wiersz) oraz *literacka dla nauczycieli* (opowiadanie). Prace konkursowe dotyczyły: bezpieczeństwa podczas zabaw w przedszkolu/szkole i w naturalnym środowisku przyrodniczym, przestrzegania zasad poruszania się po ulicy, zachowania ostrożności w kontaktach z osobami nieznajomymi/obcymi, unikania sytuacji i zabaw mogących spowodować pożar.

Prace plastyczne zgłaszane na konkurs cechowała duża różnorodność wykorzystania technik plastycznych oraz oryginalność w prezentowaniu tematu. Wiersze dzieci były poprawne językowo, zawierały bogate słownictwo i ciekawie prezentowały tematu. Opowiadania nauczycieli charakteryzowała: zgodność z tematyką konkursu, różnorodna kompozycja, oryginalne ujęcie tematu i przydatność w procesie edukacyjnym.

Efekty wdrożenia: wzbogacenie świadomości dzieci na temat różnorodnych zagrożeń, rozbudzanie potrzeby poznawania sposobów zachowania się w różnych niebezpiecznych sytuacjach życia codziennego, stworzenie warunków do zaprezentowania posiadanych informacji za pomocą ekspresji plastycznej i literackiej.

Krystyna Kielan
Pracownia Edukacji Zawodowej ŁCDNiKP

IX TURNIEJ WIEDZY EKONOMICZNEJ
Polski Przedsiębiorca w obliczu przystąpienia do strefy euro

2 kwietnia 2014 r. został zorganizowany i przeprowadzony przez Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, IX Turniej Wiedzy Ekonomicznej pod hasłem *Polski Przedsiębiorca w obliczu przystąpienia do strefy euro*. Konkurs adresowany był do uczniów szkół ponadgimnazjalnych województwa łódzkiego. Jego celem było poszerzenie wiedzy i umiejętności z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej w sytuacji przystąpienia Polski do strefy euro. Komisja Konkursowa powołana przez Dyrektora ŁCDNiKP przeprowadziła eliminacje wojewódzkie I i II stopnia. Podczas I etapu, **22 drużyny (66 osób)** rozwiązywały test pisemny, sprawdzający wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne w zakresie treści związanych z zakładaniem i funkcjonowaniem firmy w Polsce i w Unii Europejskiej w sytuacji przystąpienia do unii walutowej i przyjęcia euro. **8 drużyn (24 osoby)** zakwalifikowało się do II etapu turnieju (decydowała ilość punktów otrzymanych z testu). Na podstawie liczby punktów uzyskanych w II etapie, Komisja Konkursowa ustaliła kolejność lokat, poniżej prezentujemy **listę laureatów i ich nauczycieli opiekunów.**

Laureaci	**Nazwa i adres szkoły**	**Imię i nazwisko nauczyciela-opiekuna**	**Imię i nazwisko ucznia członka drużyny**
I miejsce	Zespół Szkół nr 1 ul. Wojska Polskiego 32 98-300 Wieluń	Aleksandra Kamińska	Anna Kędra Patrycja Kasprzak Patrycja Klimas
II miejsce	Zespół Szkół Ekonomiczno-	Ewelina Szychowska	Piotr Kurowski Milena Chałupka

Laureaci	Nazwa i adres szkoły	Imię i nazwisko nauczyciela-opiekuna	Imię i nazwisko ucznia członka drużyny
	Turystyczno-Hotelarskich ul. Drewnowska 171 91-008 Łódź		Patrycja Przybyła
III miejsce	Zespół Szkół Zawodowych nr 3 ul. Działkowa 10 96-100 Skierniewice	Lidia Radzikowska	Marta Łazęcka Ewa Murgrabia Przemysław Dudek

Laureaci otrzymają dyplomy oraz nagrody rzeczowe ufundowane przez Narodowy Bank Polski, które zostaną wręczone w siedzibie ŁCDNiKP w dniu 4 czerwca 2014 r. w czasie uroczystego podsumowania turnieju.

Małgorzata Bartosiak
Ośrodek Doradztwa Zawodowego ŁCDNiKP

I Konkurs *JA PRZEDSIĘBIORCA*

W dniu 31 marca 2014 roku w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego odbył się finał I Konkursu *JA PRZEDSIĘBIORCA*. Został on zorganizowany przez ŁCDNiKP. Konkurs skierowany jest do uczniów szkół ponadgimnazjalnych zarówno z Łodzi jak i województwa łódzkiego. Celem Konkursu jest aktywizowanie uczniów do kształtowania postaw przedsiębiorczych i samozatrudnienia poprzez: poznanie świata pracy, określenie własnych predyspozycji, zainteresowań i umiejętności, doskonalenie umiejętności pozyskiwania i analizowania informacji, doskonalenie umiejętności planistycznych i zarządczych, kształtowanie umiejętności pracy w grupie, zainteresowanie uczniów zakładaniem własnej działalności gospodarczej, wspieranie uczniów w wyborze dalszej ścieżki kształcenia, i doskonalenie umiejętności interpersonalnych.
Przeprowadzenie Konkursu było poprzedzone kilkumiesięcznymi spotkaniami Zespołu Zadaniowego *Praca metodą projektów w szkole ponadgimnazjalnej w obszarze doradztwa zawodowego*, który to opracował regulamin, zapoznał się z elementami ekonomii i zarządzania, systemem podnoszenia kwalifikacji, potrzebami rynku pracy, metodologią pracy metodą projektu oraz formami aktywizującymi uczących się.
Komisja Konkursowa oceniała umiejętności z zakresu analizowania informacji, wiedzę i umiejętności z zakresu zarządzania, kreatywność, sposób wypełnienia i kompletność biznesplanu oraz kompetencje społeczne zaprezentowane podczas przygotowania i prezentacji pomysłu na własny biznes. Komisja składała się ze specjalisty rynku pracy i rynku finansowego, pracodawcy, doradcy zawodowego i prawnika.
Konkurs przebiega w 3 etapach: I etap – szkolny, II etap – ogólnołódzki I stopnia i III etap – ogólnołódzki II stopnia.
Eliminacje konkursowe na I etapie przeprowadza *Szkolna Komisja*

Konkursowa powołana przez Dyrektora Szkoły. Szkoły przyjmują ustaloną przez siebie formułę sprawdzania, kryteria oceny prac konkursowych i punktację. Eliminacje konkursowe na II i III etapie są przeprowadzone przez *Komisję Konkursową* powołaną przez Dyrektora Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Eliminacje ogólnołódzkie I stopnia polegają na ocenie dostarczonych prac (biznes planów). Podczas eliminacji ogólnołódzkich II stopnia (finału) najlepsze drużyny przedstawiają przygotowany projekt biznes planu. Na tym etapie ocenie podlegać będzie sposób prezentacji/obrony przygotowanego projektu. W tegorocznych zmaganiach konkursowych (II i III etap) wzięło udział sześć zespołów z trzech szkół ponadgimnazjalnych z Łodzi. **Laureatami I edycji Konkursu zostały zespoły:**

I miejsce (23 pkt.) – Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 9 w Łodzi w składzie: **Aleksandra Mordzak, Sebastian Rybczyński i Adam Przybylski** prezentujący biznes plan firmy *Luna Company s.c.* pod opieką pani Renaty Masicy;

II miejsce (19 pkt.) – Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 19 w Łodzi w składzie: **Michał Ramiączek, Aleksandra Szmytke i Karolina Jędrzejczak** prezentujący biznes plan firmy *Forum Browarum* pod opieką pani Justyny Jędrzejczak;

III miejsce (18 pkt.) – Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 9 w Łodzi w składzie: **Błażej Byczkowski, Mikołaj Kunka i Patryk Sroka** prezentujący biznes plan firmy *Browary Staromiejskie sp. z o.o* pod opieką Pani Renaty Masicy.

Na corocznej konferencji podsumowującej działalność Ośrodka Doradztwa Zawodowego, która odbyła się 9 czerwca 2014 roku, uroczyście podsumowano wyniki Konkursu, wręczono pamiątkowe dyplomy oraz nagrody ufundowane przez firmę Gillette.

Wszystkim uczestnikom, uczniom i ich nauczycielom/opiekunom oraz dyrektorom szkół składamy gorące podziękowania za udział w I edycji Konkursu *JA PRZEDSIĘBIORCA*. Gratulujemy kreatywności, wysokich umiejętności i ukształtowanych kompetencji, które są rezultatem codziennej pracy włożonej w przygotowanie uczących się do pełnienia w przyszłości różnych ról zawodowych.

Małgorzata Bartosiak
Ośrodek Doradztwa Zawodowego ŁCDNiKP

V Konkurs *O PRZYSZŁOŚCI MARZĘ TERAZ*

W dniu 19 maja 2014 roku w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego odbył się finał V Konkursu *O PRZYSZŁOŚCI MARZĘ TERAZ*. Został on zorganizowany przez Ośrodek Doradztwa Zawodowego ŁCDNiKP. Konkurs skierowany jest do uczniów szkół podstawowych zarówno z Łodzi jak i województwa łódzkiego. Celem Konkursu jest aktywizowanie uczniów do rozpoznawania świata zawodów poprzez: poznanie świata zawodów, określenie własnych predyspozycji, zainteresowań i umiejętności, doskonalenie umiejętności pozyskiwania informacji o zawodach, doskonalenie umiejętności plastycznych i literackich, doskonalenie umiejętności pracy w grupie, kształtowanie postaw przedsiębiorczych wśród uczniów, wspieranie uczniów w wyborze dalszej ścieżki kształcenia i doskonalenie umiejętności interpersonalnych.

Przeprowadzenie Konkursu było poprzedzone kilkumiesięcznymi spotkaniami Zespołu Zadaniowego *Praca metodą projektów w szkole podstawowej w obszarze doradztwa zawodowego*, który to opracował regulamin, zapoznał się formami pracy z dziećmi w szkole podstawowej, potrzebami rynku pracy, metodologią pracy metodą projektu oraz formami aktywizującymi uczących się.

Komisja konkursowa składająca się z doradców metodycznych dla szkół podstawowych i doradców zawodowych oceniła wiedzę i umiejętności z zakresu orientacji i poradnictwa zawodowego zaprezentowane za pomocą posteru (plakatu) oraz walory prezentacji artystycznej wybranego zawodu.

Konkurs przebiega w 3 etapach: I etap – szkolny, II etap – ogólnołódzki I stopnia i III etap – ogólnołódzki II stopnia.
Eliminacje konkursowe na I etapie przeprowadza *Szkolna Komisja Konkursowa* powołana przez Dyrektora Szkoły. Szkoły przyjmują ustaloną przez siebie formułę sprawdzania, kryteria oceny prac konkursowych i punktację. Eliminacje konkursowe na II i III etapie

są przeprowadzone przez *Komisję Konkursową* powołaną przez Dyrektora Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Eliminacje ogólnołódzkie I stopnia polegają na ocenie dostarczonych prac. Podczas eliminacji ogólnołódzkich II stopnia (finału) drużyny przedstawiają prezentację artystyczną dotyczącą wybranego zawodu. Na tym etapie ocenie podlega sposób prezentacji (inscenizacja) połączony z prezentacją posteru.

W tegorocznych zmaganiach konkursowych (II i III etap) wzięło udział **dwadzieścia jeden zespołów** z dziewięciu szkół podstawowych z Łodzi i województwa łódzkiego.

Laureatami V edycji Konkursu zostały zespoły:

I miejsce (18 pkt.) – **Szkoła Podstawowa nr 120** w Łodzi w składzie: **Julia Wrocławska i Małgorzata Wódecka** prezentujące zawód kucharza pod opieką pani **Anny Ciągło**;

II miejsce (17.5 pkt.) – **Szkoła Podstawowa nr 58** w Łodzi w składzie: **Zuzanna Mirowska, Małgorzata Marat i Julia Kowalska** prezentujące zawód weterynarza pod opieką pani **Donaty Michałus**; oraz **Szkoła Podstawowa nr 30** w Łodzi w składzie: **Monika Gudarowska, Magdalena Magiera i Julia Tokarska** prezentujące zawód pisarki pod opieką pani **Sylwii Bednarek;**

III miejsce (17,0 pkt.) – zdobyło aż pięć zespołów ze **Szkoły Podstawowej nr 41 w Łodzi, Szkoły Podstawowej nr 51 w Łodzi, Szkoły Podstawowej nr 65 w Łodzi, Szkoły Podstawowej nr 120 w Łodzi i Szkoły Podstawowej nr 164 w Łodzi**.

Na corocznej konferencji podsumowującej działalność Ośrodka Doradztwa Zawodowego, która odbyła się 9 czerwca 2014 roku, uroczyście podsumowano wyniki Konkursu, wręczono pamiątkowe dyplomy oraz nagrody.

Wszystkim uczestnikom, uczniom i ich nauczycielom/opiekunom oraz dyrektorom szkół składamy serdeczne podziękowania za udział w V Konkursie *O przyszłości marzę teraz.* Państwa zaangażowanie, kreatywność i chęć wsparcia dzieci w kierowaniu ścieżką edukacyjno-zawodową budzi nasze uznanie. Pragniemy zapewnić, że jesteśmy otwarci na wszelkie formy współpracy.

Małgorzata Bartosiak
Ośrodek Doradztwa Zawodowego ŁCDNiKP

Konkurs *ZAWODY PRZYSZŁOŚCI*

W dniu 10 lutego 2014 roku w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego odbył się finał VII Konkursu *ZAWODY PRZYSZŁOŚCI*. Został on zorganizowany przez ŁCDNiKP, Ośrodek Doradztwa Zawodowego pod patronatem NBP. Konkurs skierowany jest do uczniów gimnazjów zarówno z Łodzi jak i województwa łódzkiego. Celem Konkursu jest aktywizowanie młodzieży gimnazjalnej do kreowania własnej ścieżki kariery zawodowej a w szczególności do: poznania świata zawodów i klasyfikacji zawodów, poznania kwalifikacji zawodowych i zadań zawodowych, zidentyfikowania potrzeb aktualnego rynku pracy, określenia własnych predyspozycji, zainteresowań i umiejętności, rozpoznania mapy szkół ponadgimnazjalnych w Łodzi i regionie, doskonalenia obsługi programów komputerowych, korzystania z technologii informacyjnej, kształcenia umiejętności pracy w grupie, kształtowania postaw przedsiębiorczych wśród uczniów, wspierania uczniów w wyborze dalszej ścieżki kształcenia, doskonalenia umiejętności interpersonalnych.

Przeprowadzenie Konkursu było poprzedzone kilkumiesięcznymi spotkaniami Zespołu Zadaniowego *Praca metodą projektów w gimnazjum w obszarze doradztwa zawodowego*, który to opracował regulamin, zapoznał się z systemem szkolnictwa, potrzebami rynku pracy, metodologią pracy metodą projektu oraz formami aktywizującymi uczących się.

Z uwagi na to, że świadomy wybór dalszej ścieżki edukacyjnej powinien uwzględniać potrzeby rynku pracy, powstał ranking zawodów deficytowych w regionie łódzkim. Drużyny konkursowe miały obowiązek wybrać do prezentacji zawód z przygotowanej w regulaminie listy.

Komisja konkursowa składająca się ze specjalistów rynku pracy i rynku finansowego, pracodawców, doradców zawodowych i specjalistów szkolnictwa zawodowego oceniała wiedzę

i umiejętności z zakresu orientacji i poradnictwa zawodowego, walory prezentacji multimedialnej oraz walory prezentacji artystycznej wybranego zawodu.

Konkurs przebiega w 3 etapach: I etap – szkolny, II etap – ogólnołódzki I stopnia i III etap – ogólnołódzki II stopnia.
Eliminacje konkursowe na I etapie przeprowadza *Szkolna Komisja Konkursowa* powołana przez Dyrektora Szkoły. Eliminacje konkursowe na II i III etapie są przeprowadzone przez *Komisję Konkursową* powołaną przez Dyrektora Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Eliminacje ogólnołódzkie I stopnia polegają na ocenie dostarczonych prezentacji multimedialnych wykonanych w Power Point. Podczas eliminacji ogólnołódzkich II stopnia (finału) najlepsze drużyny przedstawią prezentację artystyczną dotyczącą wybranego zawodu przyszłości. Na tym etapie ocenie podlegają sposób prezentacji (inscenizacja) połączony z prezentacją multimedialną.

W tegorocznych zmaganiach konkursowych (II i III etap) wzięło udział dwanaście zespołów z dziewięciu szkół gimnazjalnych z województwa łódzkiego. Laureatami VII edycji Konkursu zostały zespoły:
I miejsce (19 pkt.) – **Publiczne Gimnazjum nr 44 w Łodzi** w składzie: **Kinga Małgorzaciak, Wiktoria Melon i Natalia Lisowska** prezentujące zawód pielęgniarki pod opieką pani **Wandy Kowalczyk;**
II miejsce (18 pkt.) – **Gimnazjum w Kurowicach** w składzie: **Bartosz Orlicz i Daniel Glonek** prezentujący zawód handlowca pod opieką pani **Moniki Biernackiej** oraz **Publiczne Gimnazjum nr 44** w Łodzi w składzie: **Joanna Marcinkowska, Martyna Kułak-Kułakowska i Martyna Grabowska** prezentujące zawód kierowcy samochodu ciężarowego pod opieką pani **Wandy Kowalczyk;**
III miejsce (17,5 pkt.) – Publiczne Gimnazjum nr 22 w Łodzi w składzie: **Dominika Rosińska i Anna Tokarska** prezentujące zawód kosmetyczki pod opieką pani **Ewy Michalak**.

Na konferencji, która odbyła się 14 marca 2014 r podczas XVII Łódzkich Targów Edukacyjnych uroczyście podsumowano

wyniki Konkursu, wręczono pamiątkowe dyplomy oraz nagrody ufundowane przez NBP.

Wszystkim uczestnikom, uczniom i ich nauczycielom/opiekunom oraz dyrektorom szkół składamy gorące podziękowania za udział w VII Konkursie *Zawody Przyszłości*. Gratulujemy uzyskanych rezultatów, które są wyrazem codziennej pracy włożonej w przygotowanie uczących się do pełnienia w przyszłości różnych ról zawodowych.

Małgorzata Redlicka
Ośrodek Doradztwa Zawodowego ŁCDNiKP

Konkurs *STATYSTYKA W KARIERZE*

Ośrodek Doradztwa Zawodowego Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego we współpracy z Urzędem Statystycznym w Łodzi organizuje dla uczniów gimnazjów konkurs *Statystyka w karierze*. W bieżącym roku szkolnym odbyła się IV edycja konkursu. Celem tego przedsięwzięcia jest aktywizowanie uczniów gimnazjów do świadomego planowania dalszej ścieżki kształcenia poprzez:

- kształcenie umiejętności poszukiwania danych statystycznych niezbędnych do podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych,
- kształcenie umiejętności interpretacji danych statystycznych,
- rozpoznawanie potrzeb rynku pracy,
- kształcenie umiejętności pracy w grupie,
- kształtowanie postaw przedsiębiorczych wśród uczniów,
- doskonalenie umiejętności interpersonalnych,
- rozwijanie myślenia analitycznego,
- popularyzację zasobów informacyjnych statystyki publicznej, jako źródła wiedzy o regionalnym i lokalnym rynku pracy.

Konkurs organizowany jest w dwóch etapach. Etap I polega na przeprowadzeniu przez trzy/dwuosobowe zespoły uczniów klas pierwszych lub drugich badania statystycznego na podstawie kwestionariusza ankiety *Wybór szkoły ponadgimnazjalnej*. Respondentami są uczniowie trzeciej klasy gimnazjum. Ankietowani odpowiadają na pytania dotyczące: preferowanego wykształcenia, czynników wyboru szkoły, wpływu rodziny na wybór szkoły, zainteresowań i zdolności, rynku pracy, przeciwwskazań zdrowotnych oraz źródeł informacji dotyczących planowania kariery zawodowej. Drużyny dokonują analizy i interpretacji danych, a następnie przedstawiają je w formie

opisowej i graficznej za pomocą wykresów i tablic wynikowych. Podczas eliminacji na II etapie drużyny rozwiązują 15 zadań. Na podstawie tablic i wykresów interpretują i analizują dane statystyczne charakteryzujące rynek pracy, demografię i gospodarkę Polski. Do opracowania zadań wykorzystywane są ciekawe materiały i publikacje własne Urzędu Statystycznego oparte o wyniki różnych badań statystycznych realizowanych w całej Polsce oraz badania Obserwatorium Rynku Pracy ŁCDNiKP.

Ogółem w projekcie wzięło udział 147 uczniów z 36 gimnazjów. Laureatami w kolejnych latach zostali:

ROK 2011

LOKATA	IMIĘ I NAZWISKO LAUREATA/-ÓW	SZKOŁA	IMIĘ I NAZWISKO NAUCZYCIELA PROWADZĄCEGO
I miejsce	Krysiak Kamil, Uczciwek Filip	Publiczne Gimnazjum nr 8 w Łodzi	Barbara Gaponiuk
II miejsce	Baranowski Mateusz, Elgalal Natalia, Kuświk Anna	Publiczne Gimnazjum nr 29 w Łodzi	Hanna Gosa
III miejsce	Budzanowska Krystyna, Gumulak Justyna, Ślazyk Aleksandra	Publiczne Gimnazjum nr 18 w Łodzi	Dorota Klimczak

ROK 2012

LOKATA	IMIĘ I NAZWISKO LAUREATA/-ÓW	SZKOŁA	IMIĘ I NAZWISKO NAUCZYCIELA PROWADZĄCEGO
I miejsce	Mateusz Jagiełło, Adam Wiktor, Maciej Socha	Publiczne Gimnazjum nr 8 w Łodzi	Izabella Król
II miejsce	Jakub Pieczora, Mateusz Wiśniewski	Publiczne Gimnazjum nr 44 w Łodzi	Ewa Olczak

II miejsce	Jakub Łokieć, Damian Kozanecki, Rafał Sipak	Publiczne Gimnazjum nr 36 w Łodzi	Halina Źródelna
III miejsce	Kornelia Duczkowska, Agnieszka Murgrabia, Aleksandra Tomaszewska	Publiczne Gimnazjum nr 17 w Łodzi	Joanna Dolder

ROK 2013

LOKATA	IMIĘ I NAZWISKO LAUREATA/-ÓW	SZKOŁA	IMIĘ I NAZWISKO NAUCZYCIELA PROWADZĄCEGO
I miejsce	Joanna Wenda, Piotr Wenda, Mateusz Starosta	Publiczne Gimnazjum nr 18 w Łodzi	Dorota Klimczak, Katarzyna Sendal
II miejsce	Jan Karolewski, Aleksandra Subdy, Mikołaj Weiss	Publiczne Gimnazjum nr 29 w Łodzi	Hanna Gosa, Krzysztof Kluszczyński
III miejsce	Karolina Krasińska, Alicja Krautsztrung, Przemysław Edyk	Publiczne Gimnazjum nr 18 w Łodzi	Dorota Klimczak, Katarzyna Sendal

ROK 2014

LOKATA	IMIĘ I NAZWISKO LAUREATA/-ÓW	SZKOŁA	IMIĘ I NAZWISKO NAUCZYCIELA PROWADZĄCEGO
I miejsce	Agnieszka Błaszczyk, Nina Rawicka, Julia Zając	Publiczne Gimnazjum nr 18 w Łodzi	Dorota Klimczak, Katarzyna Sendal
II miejsce	Kinga Federowicz, Małgorzata Szaciłowska	Publiczne Gimnazjum nr 18 w Łodzi	Dorota Klimczak, Katarzyna Sendal
III miejsce	Maria Świderek, Agata Batolik, Ewelina Czaplińska	Publiczne Gimnazjum nr 12 w Łodzi	Anna Piotrowska

Laureaci w ramach konkursu uczestniczą w wycieczce edukacyjnej po Urzędzie Statystycznym, której celem jest

zapoznanie się ze strukturą organizacyjną urzędu i jego zadaniami. Patronami i sponsorami tego konkursu są pracodawcy z regionu łódzkiego: Dalkia Łódź S.A. oraz Urząd Statystyczny w Łodzi, w latach 2011-2013 również Engorem Sp. z o.o., dzięki którym laureaci otrzymują cenne nagrody.

Konkurs kształtuje przyszłych odbiorców informacji gromadzonych przez statystykę publiczną, a także przyszłych respondentów i sprawozdawców. Umiejętność korzystania z danych statystycznych sprawi, że decyzje uczniów dotyczące planowania kariery edukacyjnej i zawodowej nie będą przypadkowe.

Włodzimierz Nawrocki
Ośrodek Doskonalenia Szkolnych
Systemów Edukacji ŁCDNiKP

IX Konkurs Fotograficzny *FOTOGRAFUJEMY ZJAWISKA FIZYCZNE I PRZEMIANY CHEMICZNE W ŁODZI*

Istnieje pewien moment, w którym światło,
przestrzeń i nastrój współgrają ze sobą
w doskonałej harmonii,
w którym rytm natury,
wyłania się przed obiektywem aparatu.
Rolfe Horn

Rok 2005 to Światowy Rok Fizyki, którego celem było przybliżenie społeczeństwu, a w szczególności młodzieży, bogactwa i wagi osiągnięć fizyki poprzez organizację wielu imprez popularnonaukowych. Jedną z takich imprez był Ogólnopolski Konkurs Fotograficzny organizowany w Warszawie.

W konkursie tym uczeń mój zdobył wyróżnienie. Nasza wspólna praca i uzyskane przez ucznia wyróżnienie zaowocowały tym, że postanowiłem wykorzystać ten fakt do popularyzacji fizyki.

W roku szkolnym 2005/2006 jako doradca Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, zorganizowałem pierwszą edycję Konkursu Fotograficznego *Fotografujemy zjawiska fizyczne i przemiany chemiczne w Łodzi*. Współorganizatorem konkursu przez cały czas jest Publiczne Gimnazjum nr 21 w Łodzi.

Konkurs, skierowany do uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych w Łodzi i województwie, został ogłoszony w trzech kategoriach, takich jak: *obserwacja fizyczna lub chemiczna*, *eksperyment fizyczny lub chemiczny* i *walory artystyczne.*

Celem konkursu było rozwijanie zainteresowań i wspieranie uzdolnień mlodziezy oraz umożliwienie jej osiągnięcia sukcesu. Ponadto wszystkie dostarczone na konkurs prace musiały zawierać

krótki opis przedstawionego zjawiska lub eksperymentu.

Patrząc z perspektywy czasu, mogę stwierdzić, że Konkurs w wielu szkołach przyczynił się do aktywizacji uczniów. Umożliwił wytworzenie i upowszechnianie pozytywnych wzorców interdyscyplinarnej współpracy. Bardzo istotne było zaproszenie do tej współpracy szeroko pojętego szkolnego środowiska humanistów. Konkurs, dzięki wykonanym zdjęciom, inspirował ich autorów do dyskusji o cywilizacyjnej roli fizyki i chemii. Podkreślał również naukowe, gospodarcze i kulturowe znaczenia obu tych przedmiotów we współczesnym społeczeństwie.

Piękne fotografie skłoniły uczestników Konkursu do refleksji nad istotą współczesnej fizyki i chemii oraz pożytkami płynącymi z tych nauk dla każdego z nas.

Towarzyszące IX Konkursowi Fotograficznemu wystawy konkursowe i pokonkursowe odbywające się w Łódzkiem Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, Publicznym Gimnazjum nr 21 w Łodzi, w IX i XXXV Liceum Ogólnokształcącego w Łodzi oraz na Wydziale Fizyki i Informatyki Stosowanej Uniwersytetu Łódzkiego, a organizowane w ramach Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki w Łodzi czy w ramach w Łódzkich Targów Edukacyjnych, były jak zawsze unikatową imprezą, szczególnie ważną dla procesów edukacji holistycznej.

W dniu 15 kwietnia 2014 roku w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego odbyło się podsumowanie IX Konkursu Fotograficznego *Fotografujemy zjawiska fizyczne i przemiany chemiczne w Łodzi*.

Organizatorem podsumowania konkursu było Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego oraz Publiczne Gimnazjum Nr 21 w Łodzi.

W podsumowaniu jako zaproszeni goście udział wzięli: prof. dr hab. Grzegorz Wiatrowski - Prodziekan Wydziału Fizyki i Informatyki Stosowanej Uniwersytetu Łódzkiego, prof. dr hab. Tadeusz Wibig - Przewodniczący Oddziału Łódzkiego Polskiego Towarzystwa Fizycznego, Bogumiła Adamska - Dyrektor Publicznego Gimnazjum nr 21 i Elżbieta Nawrocka - nauczycielka Publicznego Gimnazjum nr 21, współorganizatorka Konkursu.

Obecni byli również doradcy metodyczni i konsultanci Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego oraz młodzież i nauczyciele łódzkich szkół.

Uroczystość podsumowania przebiegła w miłej atmosferze. Uczestniczyło w niej łącznie 25 uczniów z 21 szkół wraz ze swoimi nauczycielami. Przed ogłoszeniem wyników wszyscy zgromadzeni mogli obejrzeć prezentację multimedialną, przygotowaną przez organizatorów Konkursu.

Konkurs rozstrzygnięty został w trzech kategoriach, których wyniki przedstawiono poniżej w trzech tabelach:

Wyniki IX Konkursu Fotograficznego

Fotografujemy zjawiska fizyczne i przemiany chemiczne w Łodzi

1. Kategoria - Obserwacja fizyczna lub chemiczna

Lp.	Nazwisko i imię	Szkoła	Miejsce	Nauczyciel
1.	Piłat Justyna	IX Liceum Ogólnokształcące w Łodzi	I	Włodzimierz Nawrocki
2.	Stefaniak Zuzanna	Publiczne Gimnazjum nr 38 w Łodzi	II	Paweł Dawczyński
3.	Radzikowska Magdalena	Publiczne Gimnazjum nr 21 w Łodzi	II	Elżbieta Nawrocka
4.	Grzegorczyk Natlia	Gimnazjum w Przecławiu	III	Maria Chojnacka
5.	Michałowska Justyna	Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystyczno-Hotelarskich	III	Katarzyna Kubacka
6.	Kartasińska Dominika	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 w Łodzi	wyróżnienie	Katarzyna Nowak
7.	Skrok Jakub	Centrum Służb Mundurowych w Łodzi	wyróżnienie	Grażyna Pawlik
8.	Poterek Natalia	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 w Łodzi	wyróżnienie	Przemysław Krakowiak Agata Tomaszewska

2. Kategoria - Eksperyment fizyczny lub chemiczny

Lp.	Nazwisko i imię	Szkoła	Miejsce	Nauczyciel
1.	Szpot Karolina	Publiczne Gimnazjum nr 37 w Łodzi	I	Paweł Dawczyński
2.	Sałata Adam	Prywatne Gimnazjum K. Augustyniaka	II	Iwona Dębicka
3.	Kulig Martyna	IX Liceum Ogólnokształcące w Łodzi	II	Iwona Przybyszewska-Doroś
4.	Preczyńska Anna	Publiczne Gimnazjum nr 18 w Łodzi	III	Karolina Kłosińska-Picz Wiesława Goździk
5.	Kaczmarek Natalia	Miejskie Gimnazjum w Aleksandrowie Łódzkim	III	Rafał Szymczak
6.	Kunicka Gabriela	Gimnazjum Mikron w Łodzi	wyróżnienie	Marzena Tomczak
7.	Sikorski Dominik	XVIII Liceum Ogólnokształcące w Łodzi	wyróżnienie	Iwona Birecka

3. Kategoria - Walory artystyczne

Lp.	Nazwisko i imię	Szkoła	Miejsce	Nauczyciel
1.	Chudek Marcin	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 13 w Łodzi	I	Radosław Wasilewski
2.	Nowakowska Agata	IX Liceum Ogólnokształcące w Łodzi	II	Włodzimierz Nawrocki
3.	Salska Sandra	IX Liceum Ogólnokształcące w Łodzi	III	Włodzimierz Nawrocki
4.	Kowalczyk Milena	XVIII Liceum Ogólnokształcące w Łodzi	III	Iwona Birecka
5.	Skowrońska Aleksandra	Publiczne Gimnazjum nr 18 w Łodzi	wyróżnienie	Barbara Wrzesińska-Cieślik

6.	Jerzykowski Sebastian	Publiczne Gimnazjum nr 8 w Łodzi	wyróżnienie	Anna Żielińska

Po ogłoszeniu wyników konkursu, zwycięzcom wręczono okolicznościowe dyplomy i nagrody w postaci książek ufundowanych przez współorganizatora – Publiczne Gimnazjum nr 21, a nauczycielom prowadzącym podziękowania.

Następnie wszystkich przybyłych zaproszono na wystawę konkursową, na której na 20 tematycznych planszach zaprezentowano 210 zdjęć nadesłanych na konkurs. Wystawa trwała od 15 do 23 kwietnia 2014 r. i cieszyła się dużym zainteresowaniem wśród oglądających.

Krzysztof Makowski
Pracownia Edukacji Przedzawodowej ŁCDNiKP

XXXVII OGÓLNOPOLSKI TURNIEJ BEZPIECZEŃSTWA W RUCHU DROGOWYM DLA SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

W dniu 16 kwietnia 2014 roku odbyły się w Łodzi **eliminacje powiatowe Ogólnopolskiego Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym dla szkól podstawowych**. Głównymi organizatorami turnieju byli: Polski Związek Motorowy, Wydział Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji, Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego, Kuratorium Oświaty oraz Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego.

Uczniowie biorący udział w zawodach musieli wykazać się znajomością przepisów ruchu drogowego, umiejętnością udzielania pierwszej pomocy oraz umiejętnością jazdy rowerem po miasteczku ruchu drogowego i torze przeszkód. **Łódź w finale wojewódzkim reprezentuje** zwycięska drużyna ze Szkoły Podstawowej nr 64.

SZKOŁA	MIEJSCE	PUNKTY
Szkoła Podstawowa nr 64 w Łodzi	**1**	**42**
Szkoła Podstawowa nr 36 w Łodzi	**2**	**68**
Szkoła Podstawowa nr 23 w Łodzi	**3**	**87**
Szkoła Podstawowa nr 30 w Łodzi	4	89
Szkoła Podstawowa nr 24 w Łodzi	5	90
Szkoła Podstawowa nr 172 w Łodzi	6	92
Szkoła Podstawowa nr 120 w Łodzi	7	94
Szkoła Podstawowa nr 125 w Łodzi	8	104
Szkoła Podstawowa nr 67 w Łodzi	9	113
Szkoła Podstawowa nr 202 w Łodzi	10	149
Szkoła Podstawowa nr 12 w Łodzi	nb	-

Krzysztof Makowski
Pracownia Edukacji Przedzawodowej ŁCDNiKP

XXXVII OGÓLNOPOLSKI TURNIEJ BEZPIECZEŃSTWA W RUCHU DROGOWYM DLA GIMNAZJÓW

W dniu 16 kwietnia 2014 roku odbyły się w Łodzi **eliminacje powiatowe Ogólnopolskiego Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym dla gimnazjów**.

Głównymi organizatorami turnieju byli: Polski Związek Motorowy, Wydział Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji, Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego, Kuratorium Oświaty oraz Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego.

Uczniowie biorący udział w zawodach musieli wykazać się znajomością przepisów ruchu drogowego oraz umiejętnością jazdy rowerem po miasteczku ruchu drogowego i torze przeszkód.

Łódź w finale wojewódzkim reprezentuje zwycięska drużyna z Publicznego Gimnazjum nr 11.

SZKOŁA	MIEJSCE	PUNKTY-
Publiczne Gimnazjum nr 11 w Łodzi	**1**	**19**
Publiczne Gimnazjum nr 46 w Łodzi	**2**	**23**
Publiczne Gimnazjum nr 15 w Łodzi	**3**	**30**
Publiczne Gimnazjum nr 18 w Łodzi	4	31
Publiczne Gimnazjum nr 34 w Łodzi	5	39
Publiczne Gimnazjum nr 8 w Łodzi	6	45
Publiczne Gimnazjum nr 6 w Łodzi	7	47
Publiczne Gimnazjum nr 2 w Łodzi	8	50
Publiczne Gimnazjum nr 7 w Łodzi	9	51
Publiczne Gimnazjum nr 41 w Łodzi	10	62
Publiczne Gimnazjum nr 47 w Łodzi	11	84

Krzysztof Makowski
Pracownia Edukacji Przedzawodowej ŁCDNiKP

XII KONKURS WIEDZY TECHNICZNEJ DLA GIMNAZJÓW

Pracownia Edukacji Przedzawodowej w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, zorganizowała *XII Konkurs Wiedzy Technicznej*. Celem konkursu było:

- wspieranie rozwoju młodzieży uzdolnionej technicznie,
- rozwijanie u uczniów zainteresowania techniką,
- podnoszenie poziomu kultury technicznej młodzieży,
- inspirowanie uczniów do kształtowania twórczych postaw wobec problemów techniki,
- rozwijanie zdolności i doskonalenie umiejętności manualno - motorycznych.

Lista laureatów:

I miejsce (ex aeguo)
- Krzysztof Lis z Publicznego Gimnazjum nr 11 w Łodzi,
- Kajetan Kurczoba z Publicznego Gimnazjum nr 26 w Łodzi,

II miejsce
- Kamil Chrustowski z Publicznego Gimnazjum nr 26 w Łodzi,

III miejsce
- Maciej Sobieszczyk z Publicznego Gimnazjum nr 6 w Łodzi,
- Jędrzej Graczykowski z Publicznego Gimnazjum nr 13 w Łodzi.

Uczestnicy zawodów finałowych rozwiązywali test ogólnotechniczny oraz zadania obliczeniowo-projektowe. Prace pisemne uczestników były kodowane oraz oceniane przez Komisję Konkursową, a wyniki zatwierdzone przez przewodniczącego Komisji. **W finale uczestniczyły gimnazja nr 6, 11, 13, 24, 26, 33, 34, 46 z Łodzi.**

Ryszard Zankowski
Pracownia Edukacji Zawodowej ŁCDNiKP

NAJLEPSZA PRACA MODELOWO-KONSTRUKCYJNA W SZKOŁACH ELEKTRYCZNYCH I ELEKTRONICZNYCH 2013/2014

Komunikat adresowany do uczniów i nauczycieli szkół ponadgimnazjalnych branży elektrycznej, elektronicznej, mechatronicznej i informatycznej.

W dniu 27 marca 2014 roku odbył się w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego II etap konkursu zawodowego o zasięgu wojewódzkim ***NAJLEPSZA PRACA MODELOWO-KONSTRUKCYJNA W SZKOŁACH ELEKTRYCZNYCH I ELEKTRONICZNYCH w roku szkolnym 2013/2014.*** Wyniki konkursu są następujące:

kategoria *Pierwsze kroki*

I miejsce (ex-aequo)

- praca ***Wyświetlacz widmowy*** zrealizowana przez **Karola Wołosiewicza, Mateusza Dobrowolskiego, Daniela Reka,** uczniów klasy IITm Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 10 w Łodzi (opiekun: mgr inż. Tomasz Kąkolewski);
- praca ***Spider-boot*** zrealizowana przez **Dariusza Drążkowicza,** ucznia klasy IIm Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 w Koluszkach (opiekun: dr inż. Krzysztof Feja).

II miejsce (ex-aequo)

- praca ***Wicherek 15*** zrealizowana przez **Krzesimira Lewińskiego i Macieja Białeckiego** uczniów klasy IITC Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 9 w Łodzi (opiekun: mgr inż. Grzegorz Łakomski);
- praca ***Separator kulek według koloru*** zrealizowana przez **Krzysztofa Pepę i Krystiana Nykiela** uczniów klasy IITm

Zespołu Szkół Techniczno-Informatycznych w Łodzi (opiekun: mgr inż. Bogumił Motylewski).

III miejsce (ex-aequo)

- praca ***Minikombajn pomiarowy*** zrealizowana przez **Tomasza Smaża** ucznia klasy ITm Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 10 w Łodzi (opiekun: mgr inż. Jarosław Świtalski),
- praca ***Automatyczna linia sortująca elementy małogabarytowe*** zrealizowana przez **Dariusza Witka vel Witkowskiego** ucznia klasy ITm Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 10 w Łodzi (opiekun: mgr inż. Jarosław Świtalski).

kategoria *Profesjonaliści*

I miejsce

- praca ***Robot ALLI MAC*** przez **Mateusza Górę** ucznia klasy IV Te Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 10 w Łodzi (opiekun: mgr inż. Tomasz Kąkolewski)

II miejsce

- praca ***Robot sześcioramienny*** zrealizowana przez **Bartłomieja Koncerewicza i Kamila Pfeffera** uczniów klasy IIITm Zespołu Szkół Techniczno-Informatycznych w Łodzi (opiekun: mgr inż. Bogumił Motylewski)

III miejsce

- praca ***Uniwersalny kontroler MIDI*** praca zrealizowana przez **Rafała Dolnego** ucznia klasy IVTe Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 10 w Łodzi (opiekun: mgr inż. Tomasz Kąkolewski)

ORGANIZATOR KONKURSU

Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego – odpowiedzialny za zorganizowanie i przeprowadzenie konkursu: Ryszard Zankowski

ADRESAT KONKURSU

Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych z Łodzi z włączeniem Zgierza, Pabianic, Łowicza, Zduńskiej Woli, Skierniewic, Rawy Mazowieckiej i Koluszek o następujących branżach zawodowych: elektryczna, elektroniczna, telekomunikacyjna i mechatroniczna.

Konkurs organizowany jest w dwu kategoriach:

- kategoria: **pierwsze kroki** (dla uczniów klas I i II Zasadniczych Szkół Zawodowych, klas I, II i III Liceum Profilowanego oraz klas I i II Technikum),
- kategoria: **profesjonaliści** (dla uczniów klasy III Zasadniczych Szkół Zawodowych i Liceum Profilowanego oraz klas III i IV Technikum).

CELE KONKURSU

- inspirowanie uczniów do realizacji swoich pomysłów technicznych i doskonalenia umiejętności zawodowych poprzez wykonywanie prac modelowo-konstrukcyjnych lub projektu technicznego urządzenia elektrycznego, elektronicznego lub mechatronicznego, a także prezentacji multimedialnych związanych z projektowaniem, uruchamianiem i działaniem tych urządzeń,
- stworzenie możliwości zaprezentowania i porównania prac modelowo-konstrukcyjnych wykonanych przez uczniów,
- wyłanianie i promowanie uczniów szczególnie uzdolnionych w zakresie projektowania, wykonywania i uruchamiania urządzeń elektrycznych.

PRZEDMIOT OCENY KONKURSOWEJ

Komisja będzie oceniać walory pracy modelowo-konstrukcyjnej oraz sposób jej zaprezentowania.

STRUKTURA I PRZEBIEG KONKURSU

Prace modelowo-konstrukcyjne zgłaszane w obydwu kategoriach mogą mieć charakter stanowisk laboratoryjnych, środków dydaktycznych oraz urządzeń elektrycznych, elektronicznych lub mechatronicznych różnego przeznaczenia będących efektem projektów edukacyjnych realizowanych w pracowniach kształcenia zawodowego.

Ryszard Zankowski
Pracownia Edukacji Zawodowej ŁCDNiKP

SZKOLNA LIGA MECHATRONIKI 2013/2014

W dniu 10 kwietnia 2014 roku odbył się w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego II etap konkursu zawodowego o zasięgu wojewódzkim ***SZKOLNA LIGA MECHATRONIKI.*** Wyniki konkursu są następujące:

I miejsce

- **Krzysztof Krześlak i Patryk Antczak** uczniowie z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 22 w Łodzi

II miejsce

- **Robert Becht i Dawid Malinowski** uczniowie z Zespołu Szkół nr 1 w Pabianicach

III miejsce *ex aequo* **:**

- **Adam Zapart i Kamil Dąbrowski** uczniowie z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 9 w Łodzi,
- **Robert Baran i Adrian Wasiak** uczniowie z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 7 w Łodzi.

Finalistami konkursu zostali uczniowie z:

- Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 10 w Łodzi,
- Zespołu Szkół Techniczno-Informatycznych w Łodzi,
- Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 20 w Łodzi.

Gratulujemy wszystkim laureatom, a także finalistom konkursu i dziękujemy za udział uczniów w Szkolnej Lidze Mechatroniki.

Podsumowanie konkursu odbyło się 3 czerwca 2014 roku o godzinie 11^{00} w siedzibie Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego w sali 310.

I. ORGANIZATOR KONKURSU

Organizatorem konkursu jest Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego – odpowiedzialny za zorganizowanie i przeprowadzenie konkursu jest **Ryszard Zankowski**, współpraca – **Jadwiga Morawiec**.

W pracach przy organizacji konkursu biorą udział przedstawiciele Międzyszkolnego Koła Pedagogicznego przy Łódzkim Oddziale Stowarzyszenia Elektryków Polskich oraz nauczyciele przedmiotów zawodowych szkół ponadgimnazjalnych.

Honorowym patronem konkursu jest Łódzki Oddział Stowarzyszenia Elektryków Polskich.

II. ADRESAT KONKURSU

Adresatami konkursu są uczniowie klas I, II oraz III szkół ponadgimnazjalnych o profilu mechatronicznym lub pokrewnym z Łodzi z włączeniem Zgierza, Pabianic, Łowicza, Zduńskiej Woli, Koluszek.

III. CELE KONKURSU

1. podniesienie poziomu kształcenia zawodowego,
2. zainspirowanie uczniów do pogłębienia wiedzy i umiejętności zawodowych osiąganych na drodze formalnej i pozaformalnej,
3. rozwijanie zainteresowań uczniów zawodem mechatronika,
4. współzawodnictwo indywidualne uczniów z różnych szkół oraz grupowe w ramach ligi szkół,
5. zainteresowanie olimpiadami i konkursami zawodowymi, jak np. „EUROELEKTRA”, Olimpiada Wiedzy Technicznej, a w przyszłości Olimpiadą Mechatroniczną,
6. umożliwienie uczniom zaprezentowania wiedzy i umiejętności zawodowych z zakresu podstaw mechatroniki.

IV. PRZEDMIOT OCENY KONKURSOWEJ

Komisja będzie oceniać wiedzę i umiejętności uczniów z podstaw mechatroniki kształtowane w zawodzie technik mechatronik. Część praktyczna konkursu polega na zaprojektowaniu, zmontowaniu i uruchomieniu układu mechatronicznego – najczęściej elektropneumatycznego.

Grażyna Adamiec
Pracownia Edukacji Zawodowej ŁCDNiKP

SZKOLNA LIGA ELEKTRYKI 2013/2014

Wiedzę możemy zdobywać od innych,
ale mądrości musimy nauczyć się sami.
Antoine de Saint-Exupéry

W dniu 8 kwietnia 2014 roku w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego odbył się finał V Konkursu SZKOLNA LIGA ELEKTRYKI. Został on zorganizowany przez Pracownię Edukacji Zawodowej ŁCDNiKP we współpracy ze szkołami zawodowymi **pod patronatem *Oddziału Łódzkiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich***.

Konkurs skierowany jest do uczniów szkół ponadgimnazjalnych o profilu elektrycznym, elektronicznym lub pokrewnym z Łodzi z włączeniem Pabianic, Zgierza, Łowicza, Rawy Mazowieckiej, Zduńskiej Woli, aby zainteresować młodych ludzi możliwościami dalszego rozwoju w szeroko pojętej dziedzinie elektrotechniki.

Celem Konkursu jest podniesienie poziomu kształcenia zawodowego, zainspirowanie uczniów do pogłębienia wiedzy i umiejętności zawodowych osiąganych na drodze formalnej i pozaformalnej, rozwijanie zainteresowań uczniów zawodem elektryka, elektronika lub pokrewnym, współzawodnictwo indywidualne uczniów z różnych szkół oraz grupowe w ramach ligi szkół, zainteresowanie olimpiadami i konkursami zawodowymi, umożliwienie uczniom zaprezentowania wiedzy i umiejętności zawodowych z zakresu elektrotechniki. Tegoroczny finał obejmował badanie wiedzy i umiejętności praktycznych uczniów. Konkurs przebiegał w 2 etapach: I etap – szkolny, II etap – ogólnołódzki. Do finału zgłoszono 7 zespołów 4-osobowych.
Reprezentowane były szkoły:

- ✓ Zespół Szkół im. Jadwigi Grodzkiej w Łęczycy,
- ✓ Zgierski Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Jana Pawła II,

- ✓ Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 7 w Łodzi,
- ✓ Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 9 im. Komisji Edukacji Narodowej w Łodzi,
- ✓ Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 10 w Łodzi,
- ✓ Zespół Szkół Techniczno-Informatycznych w Łodzi,
- ✓ Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 22 w Łodzi.

W łącznej **klasyfikacji zespołowej**:

I miejsce (ex aeguo)

- **Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 7 z Łodzi,**
- **Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 9 im. Komisji Edukacji Narodowej z Łodzi**,

III miejsce

- **Zespół Szkół im. Jadwigi Grodzkiej z Łęczycy**.

W łącznej **klasyfikacji indywidualnej:**

I miejsce

- **MICHAŁ JASNOS** z **Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 9 im. Komisji Edukacji Narodowej w Łodzi**, którego opiekunem merytorycznym był Witold Jaroszewski,

II miejsce

- **PIOTR KRAKOWIAK** z **Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 7 w Łodzi,** którego opiekunem był Jerzy Kaczmarski,

III miejsce (ex aeguo)

- **PATRYK DUDEK** z **Zespołu Szkół Techniczno-Informatycznych w Łodzi,** którego opiekunem była Małgorzata Zielińska i **KRZYSZTOF KRZEŚLAK z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 22 w Łodzi**, którego opiekunem była Urszula Rutkowska.

Wyniki V Konkursu *Szkolna Liga Elektryki* 2013/2014 zamieszczone są na stronach http://wckp.lodz.pl/szybkie oraz http://ooidkz.wckp.lodz.pl/szybkie

Fundatorem nagród są Łódzki Oddział SEP oraz Wydawnictwo HELION.

Wszystkim uczestnikom, uczniom i ich nauczycielom opiekunom oraz dyrektorom szkół składamy gorące podziękowanie za udział w Szkolnej Lidze Elektryki. Gratulujemy uzyskanych rezultatów, które są wyrazem codziennej pracy włożonej w przygotowanie uczniów do pełnienia w przyszłości różnych ról zawodowych.

Prezentacja wyników Szkolnej Ligi Elektryki oraz **wręczenie laureatom** nagród odbędzie się **3 czerwca 2014 roku o godzinie 11.00 w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego ul. Kopcińskiego 29 sala 310** podczas uroczystości *Podsumowania konkursów organizowanych w roku szkolnym 2013/2014 przez Pracownię Edukacji Zawodowej ŁCDNiKP*.

Organizatorem Konkursu była Grażyna Adamiec (Pracownia Edukacji Zawodowej), zaś współorganizatorami Urszula Rutkowska i Tomasz Markiewicz, wszyscy z Ośrodka Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego ŁCDNiKP.

Donata Andrzejczak
Pracownia Edukacji Zawodowej ŁCDNiKP

Konkurs na *NAJLEPSZY SCENARIUSZ ZAJĘĆ PROWADZONYCH METODĄ PROJEKTÓW*

W roku szkolnym 2013/2014 Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego zorganizowało I Konkurs dla nauczycieli na *NAJLEPSZY SCENARIUSZ ZAJĘĆ PROWADZONYCH METODĄ PROJEKTU*

Przedmiotem oceny konkursowej były przesłane do Organizatora scenariusze zajęć dydaktycznych prowadzonych metodą projektu. Ocenie podlegały: poprawność metodyczna scenariusza, sposób zaangażowania uczniów w realizację projektu, wykorzystywanie różnych środków dydaktycznych i źródeł informacji do realizacji projektu.

Komisja Konkursowa powołana przez Dyrektora ŁCDNiKP Janusza Moosa, w składzie Donata Andrzejczak, Grażyna Adamiec, Anna Siennicka spośród zgłoszonych prac wyłoniła najlepszy scenariusz. W I Konkursie dla nauczycieli na *NAJLEPSZY SCENARIUSZ ZAJĘĆ PROWADZONYCH METODĄ PROJEKTU* zwyciężyła praca Włodzimierza Kmiecika i Przemysława Tabaki z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 20 w Łodzi na temat: *Kompleksowy i szczegółowy projekt instalacji oświetlenia elektrycznego w sali lekcyjnej w świetle obowiązujących przepisów.*

Nagrodzona praca to modelowy scenariusz zajęć prowadzonych metodą projektu, który może być wykorzystany w trakcie zajęć dydaktycznych lub pozalekcyjnych. Prezentuje nowoczesny sposób organizowania pracy uczniów, którzy podczas wykonywania projektu kształtują umiejętności zawodowe oraz umiejętność uczenia się, a także rozwijają kompetencje społeczne.

Nagrodzoną pracę konkursową opublikowano w Zeszycie 1 cyklu poradników metodycznych dla nauczycieli kształcenia zawodowego wydanym przez ŁCDNiKP w 2014 roku, opracowanym przez Grażynę Adamiec, zatytułowanym *Jak*

wdrażać metodę projektów w kształceniu zawodowym.

Zapraszamy nauczycieli kształcenia zawodowego do dzielenia się swoim doświadczeniem z zakresu prowadzenia zajęć metodą projektów. W nowym roku szkolnym konkurs na najlepszy scenariusz zajęć będzie kontynuowany.

Anna Siennicka
Pracownia Edukacji Zawodowej ŁCDNiKP

I Konkurs
LIDER WDRAŻANIA EDUKACJI NORMALIZACYJNEJ W SZKOŁACH PONADGIMNAZJALNYCH

12 maja 2014 roku odbyło się posiedzenie Komisji Konkursowej powołanej przez Dyrektora Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego do oceny prac zgłoszonych na I Konkurs Lider wdrażania edukacji normalizacyjnej w szkołach ponadgimnazjalnych.

Konkurs odbył się pod patronatem Polskiego Komitetu Normalizacyjnego.

Komisja Konkursowa pracowała w składzie:
Janusz Moos – dyrektor ŁCDNiKP – przewodniczący komisji
Donata Andrzejczak – członek komisji
Zdzisław Anglart – członek komisji
Agnieszka Mikina – członek komisji
Anna Siennicka – członek komisji
Maria Wajgner – członek komisji

Komisja oceniła zgłoszone do Konkursu prace zgodnie z ustalonymi kryteriami ocen.

Adresatami Konkursu były szkoły ponadgimnazjalne województwa łódzkiego prowadzące działania w zakresie edukacji normalizacyjnej. Konkurs był jednoetapowy.

Przedmiotem oceny konkursowej były działania szkoły podejmowane w zakresie wdrażania edukacji normalizacyjnej:

1) szkolne rozwiązania w zakresie wdrażania edukacji normalizacyjnej,
2) zaangażowanie nauczycieli w podejmowane działania,
3) zaangażowanie uczniów w podejmowane działania,
4) innowacyjność podejmowanych działań,
5) efekty podejmowanych działań.

Prace konkursowe zgłaszane były zgodnie z procedurą opisaną w Regulaminie Konkursu: zgłoszenie szkół do konkursu (Karta Zgłoszenia) do 31 marca 2014 roku, przesyłanie prac konkursowych do dnia 30 kwietnia 2014 roku.

W finale Konkursu wzięło udział pięć szkół ponadgimnazjalnych:

- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5 w Łodzi, ul. Drewnowska 88,
- Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystyczno-Hotelarskich w Łodzi, ul. Drewnowska 171,
- Zespół Szkół Przemysłu Spożywczego w Łodzi, ul. Franciszkańska 137,
- Zespół Szkół Techniczno-Informatycznych w Łodzi, Al. Politechniki 37,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 w Tomaszowie Mazowieckim, ul. Św. Antoniego 57/61.

W I edycji Konkursu zorganizowanego przez Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego **komisja przyznała:**

1. **Tytuł Lidera Zespołowi Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 w Tomaszowie Mazowieckim**.
2. **Nagrodę Specjalną za całokształt działań normalizacyjnych Zespołowi Szkół Przemysłu Spożywczego w Łodzi.**
3. **Wyróżnienia:**
   - Zespołowi Szkół Techniczno-Informatycznych w Łodzi,
   - Zespołowi Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5 w Łodzi,
   - Zespołowi Szkół Ekonomiczno-Turystyczno-Hotelarskich w Łodzi.

Aleksandra Proc
Pracownia Edukacji Przedszkolnej
i Wczesnoszkolnej ŁCDNiKP

XI Ogólnołódzki Konkurs *ELE-MELE, UMIEM WIELE*

16 maja 2014 r., w Szkole Podstawowej nr 19 w Łodzi, odbył się **finał Konkursu Ele-mele, umiem wiele**, organizowanego przez doradców metodycznych Pracowni Edukacji Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego (Hannę Derewlaną, Aleksandrę Proc, Agnieszkę Kacprzak, Katarzynę Gizewską) i Wydział Edukacji Urzędu Miasta Łodzi. Uczestniczyły w nim najlepsze drużyny z dziesięciu szkół podstawowych z terenu Łodzi, zwycięscy eliminacji I etapu: Szkoła Podstawowa nr: 19, 30, 44, 71, 81, 137, 166, 190, Szkoła Podstawowa ŁSO, Szkoła Podstawowa T.O. Edukacja.

W pierwszej części konkursu dzieci prezentowały tańce narodowe i regionalne charakterystyczne dla wybranych krajów europejskich. W drugiej części wykonywały zadania z wykorzystaniem różnych aktywności: czytanie, pisanie, liczenie, rysowanie. Rozwiązanie zadań wymagało od uczestników drużyn: współdziałania i efektywnej komunikacji w zespołach, umiejętności orientacji na mapie fizycznej i konturowej Europy, rozwiązywania problemów i logicznego myślenia, bazując na wiedzy dotyczącej specyfiki krajów europejskich.

Wykonanie zadań oceniała komisja konkursowa w składzie: przedstawiciel Regionalnej Organizacji Turystycznej Województwa Łódzkiego Emilia Słomska, choreograf i instruktor tańca Agnieszka Łuczyńska, kierownik Ośrodka Edukacji Europejskiej i Regionalnej Barbara Wrąbel, doradca metodyczny edukacji wczesnoszkolnej Agnieszka Kacprzak. Po podsumowaniu wyników wszystkich konkurencji komisja wyłoniła zwycięskie drużyny:

I miejsce - Szkoła Podstawowa nr 30 w Łodzi;

II miejsce - Szkoła Podstawowa nr 166 w Łodzi;

III miejsce - Szkoła Podstawowa nr 71 w Łodzi (po emocjonującej dogrywce ze Szkołą Podstawową nr: 44, 137, 190).

Wszyscy uczestnicy otrzymali nagrody i dyplomy.

Konkurs zaszczycili swoją obecnością: Dyrektor Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Łodzi Pani Beata Jachimczak, dyrektorzy Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego Janusz Moos i Elżbieta Gonciarz, przedstawiciele i sponsorzy z instytucji współpracujących z organizatorami między innymi z: Regionalnej Organizacji Turystycznej Województwa Łódzkiego, firm: Synapia i Nowa Szkoła, Pałacu Młodzieży, Księgarni Tak Czytam. **Przedsięwzięcie zostało objęte honorowymi patronatami: Prezydenta Miasta Łodzi Hanny Zdanowskiej, Łódzkiego Kuratora Oświaty dr Jana Kamińskiego, Regionalnej Organizacji Województwa Łódzkiego.**

Wszystkie drużyny zaprezentowały bardzo wysoki poziom: osiągnięć artystycznych, wiedzy, umiejętności interdyscyplinarnych i kompetencji społecznych.

Na wzorową organizację przedsięwzięcia znacząco wpłynęła profesjonalna pomoc dyrekcji, nauczycieli Szkoły Podstawowej nr 19, gospodarzy finału konkursu.

Jolanta Bielecka
Pracownia Edukacji Humanistycznej ŁCDNiKP

W krainie baśni Andersena

Każda baśń kryje w sobie ziarenko prawdy. Baśnie od wieków są wyrazem ludzkich marzeń i tęsknoty za światem, w którym prawda i dobro zwycięża, a pracowitość, uczciwość, mądrość są wartościami, które się ceni. Ratują przed zwątpieniem, smutkiem, pozwalają dostrzec piękno w rzeczach zwykłych, na co dzień niezauważanych. Ukazują ludzi prostych, mających, w przeciwieństwie do wielkich tego świata, gorące i czułe serca. Baśnie obnażają ludzkie wady i słabości – pychę, głupotę, okrucieństwo, zawiść, lekkomyślność, próżność, obojętność wobec krzywdy drugiego człowieka. Uczą miłości, empatii, mówią o tym, jak wybaczać i pomagać.

Kto z nas nie czytał w dzieciństwie baśni, a wśród nich tych najpiękniejszych, pióra duńskiego pisarza Jana Christiana Andersena? Ten wywodzący się z biednej dzielnicy duńskiego Odense syn szewca i praczki, miał wyjątkowy dar czarowania słowem, budzenia ludzkich sumień i wrażliwości.

Baśnie Andersena przetrwały wiele reform programowych w naszym systemie oświaty i od wielu lat zajmują ważne miejsce w kanonie lektur szkolnych oraz w programach języka polskiego do szkół podstawowych. Po jego dzieła do dzisiaj chętnie sięgają współcześni twórcy, zwłaszcza reżyserzy teatralni i filmowi. Baśnie Andersena nadal inspirują muzyków malarzy, ilustratorów. Opowieści o okrutnej Królowej Śniegu, smutnym losie dziewczynki z zapałkami, nowych szatach pewnego próżnego cesarza, przemienionym w pięknego łabędzia brzydkim kacząt ku czy księżniczce, której przeszkadzało spać ziarenko grochu, na stałe wpisały się w naszą świadomość i język.

Popularyzacji wiedzy o życiu i twórczości niezwykłego pisarza dobrze służy organizowany od dziesięciu lat przez Szkołę Podstawową nr 64, której patronem jest właśnie Andersen, MIĘDZYSZKOLNY KONKURS *ANDERSEN PRZYJACIELEM*

DZIECI, adresowany do uczniów klas IV-VI szkoły podstawowej. Dzieci mogły konkurować ze sobą w dwóch kategoriach – literackiej i plastycznej. Podczas gdy jedna grupa uczniów, wykorzystując różne techniki plastyczne, tworzyła ilustracje do baśni Andersena, pozostali uczestnicy Konkursu rywalizowali w trzyosobowych szkolnych zespołach w kategorii literackiej. Uczniowie musieli wykazać się nie tylko bardzo dobrą znajomością baśni, ale i wiedzą na temat życia pisarza i jego ojczyzny – Danii.

Konkurs został objęty patronatem Łódzkiego Stowarzyszenia Pomocy Szkole oraz Konsula Honorowego Królestwa Danii w Łodzi, którzy ufundowali nagrody dla zwycięzców. Wśród zaproszonych gości na uroczystości podsumowania zmagań konkursowych były między innymi: pani Anna Gregory – wiceprzewodnicząca Łódzkiego Stowarzyszenia Pomocy Szkole, pani Paulina Matczak – reprezentująca Konsula Honorowego Królestwa Danii – pana Krzysztofa Apostolidisa, pani Małgorzata Niewiadomska-Cudak wiceprzewodnicząca Komisji Edukacji Rady Miejskiej w Łodzi.

W konkursie polonistycznym zwyciężyły szkoły:
I miejsce – Szkoła Podstawowa nr 64 w Łodzi,
II miejsce – Szkoła Podstawowa nr 189 w Łodzi,
III miejsce – Szkoła Podstawowa nr 162 w Łodzi i Szkoła Podstawowa nr 160 w Łodzi.

W kategorii plastycznej zwycięzcami konkursu zostały:
I miejsce: Karolina Zimnicka – Szkoła Podstawowa nr 205 w Łodzi,
II miejsce: Natalia Wiśniewska – Szkoła Podstawowa w Petrykozach,
III miejsce: Oliwia Szczepańska – Szkoła Podstawowa nr 36 w Łodzi.

Wyróżnienia zdobyły: Sandra Grabowska – Szkoła Podstawowa nr 51 w Łodzi,
Martyna Sieradzka – Szkoła Podstawowa nr 137 w Łodzi,
Małgorzata Gontarek – Szkoła Podstawowa nr 162 w Łodzi,
Natalia Wiśniewska – Szkoła Podstawowa nr 64 w Łodzi.

Jak co roku uwieńczeniem Międzyszkolnego Konkursu *Andersen przyjacielem dzieci* było przedstawienie przygotowane przez uczniów Szkoły Podstawowej nr 64. Tym razem zaprezentowano adaptację baśni duńskiego pisarza pt. *Słowik.*

Nad sprawnym przebiegiem Konkursu czuwała dyrekcja szkoły i nauczycielki – jego organizatorki – pani Jolanta Janeczek, pani Julia Rzegocka-Jankowska, pani Ewa Broncher-Filipska i pani Dagmara Dembska.

Cieszy fakt, że dzieci chcą czytać, uważnie i ze zrozumieniem! Chcą poznawać świat nie tylko poprzez zmieniające się na ekranie komputera obrazy. Rozumieją, że czytanie wyróżnia, że może być fantastyczną przygodą, wyprawą w krainę wyobraźni. Może lektura baśni zachęci je do sięgania po inne teksty, a zaszczepiona teraz miłość do książek zaowocuje w ich dorosłym życiu.

Konkurs nie tylko znakomicie promuje czytelnictwo wśród dzieci, sprzyja także rozwijaniu talentów uczniów szczególnie uzdolnionych polonistycznie i plastycznie, pozwala im na pokazanie się na szerszym forum niż klasa czy szkoła. Jest to także okazja do zaprezentowania wyjątkowych nauczycieli, którzy potrafią dostrzec te zdolności w swoich podopiecznych i ich wspierać.

Mam też nadzieję, że organizatorom Konkursu *Andersen przyjacielem dzieci* nie zabraknie pomysłów i energii do zorganizowania kolejnych jego edycji.

Danuta Górecka
Pracownia Edukacji Humanistycznej ŁCDNiKP

XLIV OLIMPIADA LITERATURY I JĘZYKA POLSKIEGO

Olimpiada Polonistyczna, organizowana bez przerwy od 1970 roku, zawsze cieszyła się dużym zainteresowaniem uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Jej finalistami i laureatami było wielu wybitnych badaczy z różnych dziedzin humanistyki, profesorów, nauczycieli akademickich i szkolnych, a także znanych uczestników życia publicznego i działaczy na polu kultury. Zdaniem prof. dr hab. Teresy Kostkiewiczowej „udział w Olimpiadzie daje uczniom możliwość pogłębienia wiedzy humanistycznej, sprawdzenia własnych możliwości intelektualnych, przeżycia szczególnego spotkania z rówieśnikami o podobnych zainteresowaniach oraz ze znanymi badaczami literatury i języka". W Olimpiadzie Polonistycznej prowadzona jest również specjalizacja teatrologiczna, uczniowie mogą ją wybrać już na I etapie, a uzyskanie tytułu laureata tej specjalności pozwala dostać się bez egzaminu na wydziały wiedzy o teatrze, m.in. w Akademii Teatralnej w Warszawie.

Organizatorem Olimpiady jest Instytut Badań Literackich PAN w Warszawie (najważniejsza placówka polonistyczna w kraju), przy którym powołany został Komitet Główny OLiJP. To Komitet odpowiada za opracowanie programu, pytań, testów, wszelkiego typu sprawdzianów oraz regulaminu, a także za przeprowadzenie zawodów. W jego skład wchodzą pracownicy IBL PAN, a także ludzie nauki z Uniwersytetu Jagiellońskiego, Warszawskiego, Wrocławskiego, Adama Mickiewicza w Poznaniu, Gdańskiego, UMCS w Lublinie etc. (łącznie ok. 40 osób). Podstawą przygotowania do konkursu jest, aktualizowany co kilka lat, *Przewodnik po tematach OLiJP* (opublikowany w wersji elektronicznej), zawierający regulamin, zasady udziału w poszczególnych etapach, instrukcję przeprowadzenia zawodów I stopnia w szkole, wreszcie szczegółowy wykaz tematów do przygotowania na III etap Olimpiady wraz z hasłowymi wskazówkami dotyczącymi ich problematyzowania, sposobem

opracowania, szeroką bibliografią, która obejmuje również dzieła przywołujące konteksty filozoficzne, estetyczne i społeczne. Przewodnik ten mogą wykorzystywać w swojej codziennej pracy nauczyciele języka polskiego szkół ponadginazjalnych, by unowocześnić proces kształcenia i wzbogacić go o nowe treści.

W poszczególnych regionach nad właściwym przebiegiem Olimpiady czuwają komitety okręgowe. Obszar ich działalności zasadniczo pokrywa się z obecnymi granicami województw.

Komitet Okręgowy w Łodzi, któremu przewodniczy prof. zw. dr hab. Jacek Brzozowski (UŁ), może pochwalić się dużymi osiągnięciami na polu olimpijskich zmagań. W tym roku szkolnym **6 uczniów zakwalifikowało się do zawodów centralnych**, **2 zostało laureatami**.

Lista finalistów i laureatów okręgu łódzkiego:

- **Kaja Ptak –**laureatka (I LO w Wieluniu; nauczyciel-opiekun: Tomasz Białasiak)
- **Krzysztof Kocik** – laureat (II LO w Tomaszowie Maz..; nauczyciel-opiekun: Anna Ignasiak)
- **Maciej Czerwiński** – finalista (I LO w Łodzi; nauczyciel-opiekun: Bożena Anuszczyk)
- **Jakub Jura**– finalista (I LO w Wieluniu; nauczyciel-opiekun: Tomasz Wasiak)
- **Kacper Kolęda** – finalista (XXI LO w Łodzi; nauczyciel-opiekun: Marta Oleksik)
- **Michał Różycki** – finalistka (Salezjańskie Liceum Ogólnokształcące w Łodzi; nauczyciel-opiekun: Marta Adamczyk)

Wszystkim laureatom i finalistom należą się szczere gratulacje – tak wspaniałe osiągnięcia muszą budzić podziw. Trzeba również wyrazić uznanie dla efektywnej pracy nauczycieli opiekujących się olimpijczykami, a także podziękować dyrektorom szkół za stworzenie dogodnych warunków, umożliwiającym młodym pasjonatom literatury i języka polskiego rozwijanie

humanistycznych zainteresowań. Tym bardziej, że Olimpiada Polonistyczna jest konkursem wyjątkowo trudnym, bowiem olimpijskie zmagania to nie tylko sprawdzian wiedzy i umiejętności, ale również ważna próba charakteru. Aby zwycięsko przejść poszczególne stopnie eliminacji, trzeba wykazać się zarówno kulturą literacką i kompetencjami językowymi, jak i wytrwałością, ambicją, hartem ducha, umiejętnością radzenia sobie ze stresem i presją.

Uczniowie (w okręgu łódzkim było ich w tym roku 70) muszą przejść eliminacje szkolne, podczas których pod kierunkiem nauczyciela piszą obszerną pracę w formie rozprawki na jeden z wybranych tematów. Jej objętość winna wynosić 10-15 stronic. Napisanie pracy wymaga zapoznania się z obszerną literaturą, dogłębnego przemyślenia problemu (o charakterze historycznoliterackim, teatrologicznym lub językoznawczym) i sposobu jego zaprezentowania.

W roku szkolnym 2013/2014 zaproponowano młodzieży **następujące tematy rozprawek:**

1. Topos miejsca przyjemnego (*locus amoenus*) w literaturze epok dawnych: postacie i funkcje.
2. Między indywidualizmem a wspólnotą. Paradoksy ludzkich doświadczeń w dramacie polskiego romantyzmu.
3. Władysław Syrokomla (Ludwik Kondratowicz) - wybitny poeta krajowego romantyzmu.
4. W poszukiwaniu straconego czasu. Pamięć jako mechanizm psychologiczny, zasób kulturowy i tworzywo literackie.
5. Herb wygnania. Diarystyka drugiej emigracji.
6. *Rodzina, ach, rodzina*. Językowy obraz relacji rodzinnych w polszczyźnie.

A także następujące tematy teatrologiczne:

1. Dramat i teatr Stanisława Ignacego Witkiewicza a polska awangarda XX wieku.
2. Kształtowanie przestrzeni w teatrze XX i XXI wieku.

Najlepsze prace szkoła kieruje do Komitetu Okręgowego Olimpiady Literatury i Języka Polskiego w Łodzi, (Komitet funkcjonuje przy Uniwersytecie Łódzkim). Jury Komitetu Okręgowego czyta wszystkie nadesłane prace i wybiera autorów najlepszych z nich do zawodów II stopnia. Podstawowe kryteria oceny to: samodzielność i oryginalność opracowania, wyraziste zasady kompozycji, językowy poziom wypowiedzi (poprawność językowa, spójność wywodu, styl i odpowiedni dobór środków stylistycznych).

Zawody okręgowe składają się z dwóch części. Podczas części pisemnej uczniowie rozwiązują test językowy i piszą rozprawkę interpretacyjną lub historycznoliteracką. Podczas części ustnej uczestnicy „bronią" swojej pracy z etapu szkolnego, odpowiadając na stawiane przez członków Komisji pytania, związane z tematem i zawartością pracy oraz z historycznoliteracką i językową wiedzą ucznia. Szczęśliwcy, którym udało się z powodzeniem przebrnąć przez te wszystkie etapy, zostają skierowani do zawodów III stopnia i czekają na decyzję Komitetu Głównego o zakwalifikowaniu do dalszego udziału w Olimpiadzie.

Zawody ogólnopolskie też składają się z dwóch części, pisemnej i ustnej, ale stopień trudności konkursowych zadań jest tu oczywiście odpowiednio wyższy. Warto podkreślić wyjątkową atmosferę ostatniej fazy Olimpiady Polonistycznej, która rozwija się w gościnnych progach Domu Rekolekcyjnego, prowadzonego przez pallotynów w Konstancinie koło Warszawy. Podczas zawodów ogólnopolskich spotykają się uczestnicy Olimpiady z całej Polski, a także rożnych stron Europy (np. Ukrainy, Litwy, Łotwy, Węgier). Ponadto jest to również niepowtarzalna okazja, by bliżej poznać prawdziwe osobistości polskiej literatury, uczestniczyć w ich wieczorze autorskim, zadać twórcom pytania, kupić książkę z autografem pisarza. Na pewno wszyscy uczestnicy Olimpiady pamiętać będą spotkanie z Eustachym Rylskim, Tomaszem Różyckim czy Stefanem Chwinem.

Bardzo wartościowym aspektem Olimpiady są także konsultacje i warsztaty adresowane do uczestników konkursu, w Łodzi organizowane przez Komitet Okręgowy i Łódzkie Centrum

Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Uczestnictwo w zajęciach prowadzonych przez pracowników naukowych Uniwersytetu Łódzkiego to dla uczniów wspaniała okazja, by doskonalić swoje umiejętności polonistyczne, wzbogacać wiedzę językową i dzielić się doświadczeniem z kolegami z innych szkół zainteresowanych literaturą i językiem polskim, a także, by poznać się i zaprzyjaźnić. W tym roku spotkania prowadzili: prof. dr hab. Tomasz Cieślak, dr Przemysław Dakowicz, dr Danuta Zawilska, dr Anita Pawłowska. Uczniowie docenili wysoki poziom merytoryczny warsztatów i konsultacji, podkreślając ich przydatność w przygotowywaniu się do poszczególnych etapów Olimpiady.

Komitet Okręgowy w Łodzi ma nadzieję, że w roku szkolnym 2014/2015, podobnie jak w latach ubiegłych, nie zabraknie uczniów chętnych do zgłębiania wiedzy humanistycznej i zmierzenia się z olimpijskimi wyzwaniami, do czego na pewno zachęcą nauczyciele języka polskiego. Olimpiada służy przywracaniu należnego miejsca w edukacji szkolnej wartościom humanistycznym, potwierdza wysoką rangę języka polskiego i polskiego piśmiennictwa w życiu społecznym, pozwala młodzieży głębiej rozpoznać narodową i europejską tradycję literacką oraz tożsamość kulturową. Są to zadania dla nauczycieli języka polskiego bardzo ważne, stanowiące esencję ich pracy. Ponadto Olimpiada Polonistyczna to nie tylko konkurs przynoszący zwycięzcom wymierne efekty w postaci zwolnienia z egzaminów, ale również intelektualna podróż i duchowa przygoda. Już zorganizowanie pierwszego etapu Olimpiady w szkole aktywizuje uczniów i przyczynia się do wzrostu zaciekawienia przedmiotami humanistycznymi. Ten piękny konkurs otwiera przed młodzieżą szansę osiągnięcia satysfakcji z własnych dokonań, a szkole zapewnia niekwestionowany prestiż.

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	***5***
WOJEWÓDZKIE KONKURSY PRZEDMIOTOWE.....	***7***
WOJEWÓDZKIE KONKURSY PRZEDMIOTOWE DLA UCZNIÓW GIMNAZJÓW WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO w roku szkolnym 2013/2014 ……	***8***
WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY z JĘZYKA ANGIELSKIEGO…..	***10***
WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY z JĘZYKA FRANCUSKIEGO…..	***13***
WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY z JĘZYKA POLSKIEGO……	***15***
WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY z JĘZYKA NIEMIECKIEGO…….	***18***
WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY z JĘZYKA ROSYJSKIEGO…….	***21***
WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY z HISTORII……	***23***
WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY z FIZYKII……..…	***27***
WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY z CHEMII…….	***31***
WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY z BIOLOGII……	***33***
WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY z GEOGRAFII……	***36***
WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY z INFORMATYKI……	***38***
WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY z WIEDZY O SZTUCE – SEKCJA PLASTYKI ……	***40***
WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY z WIEDZY O SZTUCE – SEKCJA MUZYKI……	***43***
WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY z WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE	***46***
SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE	***51***
ZESPÓL SZKÓŁ ZAWODOWYCH SPECJALNYCH NR 2 W ŁODZI.....	***52***
SPECJALNY OSRODEK SZKOLNO-WYCHOWAWCZY NR 6 W ŁODZI	***56***
ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH NR 9 W ŁODZI.....	***59***
ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH NR 20 W ŁODZI.....	***61***
GIMNAZJA	***65***

PUBLICZNE GIMNAZJUM NR 8 W ŁODZI.....	***66***
PUBLICZNE GIMNAZJUM NR 22 W ŁODZI.....	***70***
PUBLICZNE GIMNAZJUM NR 36 W ŁODZI.....	***71***
SZKOŁY PODSTAWOWE	***75***
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 36 W ŁODZI.....	***76***
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 149 W ŁODZI.....	***76***
PRZEDSZKOLA	***79***
PRZEDSZKOLE MIEJSKIE NR 26 W ŁODZI.....	***80***
PRZEDSZKOLE MIEJSKIE NR 138 W ŁODZI.....	***81***
PRZEDSZKOLE MIEJSKIE NR 192 W ŁODZI.....	***83***
PRZEDSZKOLE MIEJSKIE NR 200 W ŁODZI.....	***84***
PRZEDSZKOLE SPECJALNE NR 1 W ŁODZI.....	***89***
ŁÓDZKIE CENTRUM DOSKONALENIA NAUCZYCIELI I KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO. PROJEKTY	***91***
PRACOWNIA EDUKACJI PRZEDSZKOLNEJ I WCZESNOSZKOLNEJ **Projekt „Przedszkolak w świecie interaktywnym”.....**	***92***
PRACOWNIA EDUKACJI PRZEDSZKOLNEJ i WCZESNOSZKOLNEJ oraz OŚRODEK NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII INFORMACYJNYCH **Dziecięca Akademia Młodych Twórców .....**	***94***
OŚRODEK DORADZTWA ZAWODOWEGO. Badanie predyspozycji zawodowych.....	***96***
OŚRODEK DORADZTWA ZAWODOWEGO. Projekt „Świadome planowanie kariery zawodowej w gimnazjum”.....	***98***
OŚRODEK DORADZTWA ZAWODOWEGO. Projekt „Innowacyjny uczeń”.....	***101***
OŚRODEK DORADZTWA ZAWODOWEGO. Projekt „Matura – kwalifikacje – praca”.....	***103***
OŚRODEK DORADZTWA ZAWODOWEGO. Projekt „Wsparcie na starcie II”.....	***106***

OŚRODEK DORADZTWA ZAWODOWEGO. Innowacyjny Program Szkolnego Doradztwa Zawodowego „*Kim chciałbym być kim będę”* opracowany w ramach projektu „*Kształtowanie kompetencji personalnych i społecznych w szkole zawodowej droga do sukcesu na rynku pracy”*.....	***109***
PRACOWNIA EDUKACJI ZAWODOWEJ W OŚRODKU KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO **Poradniki metodyczne dla nauczycieli kształcenia zawodowego z cyklu „ORGANIZACJA PROCESU UCZENIA SIĘ” – efektem pracy zespołów zadaniowych.....**	***113***
PRACOWNIA EDUKACJI ZAWODOWEJ W OŚRODKU KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO. Działania podjete przez dyrektorów i nauczycieli szkól Łodzkiej Sieci Kształcenia Modułowego w roku szkolnym 2013/2014.....	***116***
OSRODEK KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO **Projekt „Ze sterownikiem na TY 2”.....**	***119***
OSRODEK KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO **Projekt Wspólpracy Ponadnarodowej „Nowe kwalifikacje, nowe możliwości – Programista CNC zawodem przyszłości!”.....**	***120***
OSRODEK KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO. Projekt „Ze sterownikiem na TY – przygotowanie do egzaminu potwierdzajacego kwalifikacjie zawodowe w zawodzie technik mechatronik”…….....	***121***
OSRODEK KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO **Projekt „Programista obrabiarek sterowanych numerycznie – oczekiwane kwalifikacje, nowe możliwości”.....**	***122***
PRACOWNIA EDUKACJI ZAWODOWEJ W OSRODKU KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO. Projekt „Edukacja normalizacyjna w szkole”.....	***123***
OŚRODEK ZARZĄDZANIA W EDUKACJI. II edycja projektu „W poszukiwaniu Mistrza...”.....	***127***
OŚRODEK ZARZĄDZANIA W EDUKACJI. PROJEKT „Przedszkole dla malucha”.....	***128***
OBSERWATORIUM RYNKU PRACY DLA EDUKACJI ŁCDNIKP **PROGNOZY RYNKU PRACY – BRANŻE ROZOWJOWE ZAPOTRZEBOWANIE NA PRZEDSTAWICIELI WYBRANYCH GRUP ZAWODOWYCH W KONTEKSCIE KIERUNKÓW ROZWOJU ŁODZI I REGIONU.....**	***132***
REKOMENDACJE	***139***
Rekomendacja Konferencji Ogólnopolskiej „PRZEMIANY W EDUKACJI ZAWODOWEJ W KONTEKŚCIE RELACJI SZKOŁA-RYNEK PRACY. BRONISŁAWÓW, 11-12 KWIETNIA 2014.....	***140***

Rekomendacja cyklu zajęć warsztatowo-treningowych dla nauczycieli poświęconych doskonaleniu umiejętnosci miękkich.....	***155***
Wdrażanie edukacji normalizacyjnej w Zespole szkół Techniczno-Informatycznych im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego (Lidia Podgórska – ZST-I)	***159***
Dni Otwarte w andel's Hotel.....	***162***
KONKURSY ORGANIZOWANE PRZEZ ŁCDNiKP.....	***165***
KONKURS „NAUCZYCIELSKI ŚRODEK DYDAKTYCZNY W EDUKACJI MAŁEGO DZIECKA".....	***166***
KONKURS „BEZPIECZNY ŚWIAT DZIECKA".....	***168***
IX TURNIEJ WIEDZY EKONOMICZNEJ „POLSKI PRZEDSIĘBIORCA W OBLICZU PRZYSTAPIENIA DO STREFY EURO".....	***170***
I KONKURS „JA PRZEDSIEBIORCA".....	***172***
V KONKURS „O PRZYSZŁOŚCI MARZĘ TERAZ".....	***174***
KONKURS „ZAWODY PRZYSZŁOŚCI.....	***176***
KONKURS „STATYSTYKA W KARIERZE".....	***179***
IX KONKURS FOTOGRAFICZNY „FOTOGRAFUJEMY ZJAWISKA FIZYCZNE I PRZEMIANY CHEMICZNE W ŁODZI.....	***183***
XXXVII OGÓLNOPOLSKI TURNIEJ BEZPIECZEŃSTWA W RUCHU DROGOWYM DLA SZKÓŁ PODSTAWOWYCH.....	***188***
XXXVII OGÓLNOPOLSKI TURNIEJ BEZPIECZEŃSTWA W RUCHU DROGOWYM DLA GIMNAZJÓW.....	***189***
XII KONKURS WIEDZY TECHNICZNEJ DLA GIMNAZJÓW	***190***
NAJLEPSZA PRACA MODELOWO-KONSTRUKCYJNA W SZKOŁACH ELEKTRYCZNYCH I ELEKTRONICZNYCH 2013/2014	***191***
SZKOLNA LIGA MECHATRONIKI 2014/2014.....	***194***
SZKOLNA LIGA ELEKTRYKI 2013/2014.....	***196***
KONKURS NA „NAJLEPSZY SCENARIUSZ ZAJĘĆ PROWADZONYCH METODĄ PROJEKTÓW".....	***199***
I KONKURS „LIDER WDRAZANIA EDUKACJI NORMALIZACYJNEJ W SZKOŁACH PONADGIMNAZJALNYCH.....	***201***
XI Ogólnołódzki Konkurs ELE-MELE, UMIEM WIELE	***203***
W krainie basni Andersena	***205***
XLIV OLIMPIADA LITERATURY I JĘZYKA POLSKIEGO.....	***208***
SPIS TREŚCI	***215***